

**Uniwersyteckie Centrum Kliniczne
im. Prof. K. Gibińskiego
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
w Katowicach, ul. Medyków 14**

**INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO**

KATOWICE , dnia 29/12/2020r.

**Karta aktualizacji
Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego**

Lp.	Dokonane zmiany (nr strony)	Imię i nazwisko aktualizującego	Data	Podpis

Lp.	S P I S T R E Ś C I	Nr strony
1.	Podstawa prawna.	4
2.	Przepisy prawne.	5
3.	Określenie terminów użytych w instrukcji.	6 – 7
4.	Cel opracowania instrukcji.	7
5.	Charakterystyka ogólna i pożarowa obiektów. Konserwacja urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.	8 - 16
6.	Charakterystyczne dla obiektu źródła powstania pożaru. Zasady zapobiegania możliwości rozprzestrzenienia się pożaru. Podstawowe zasady profilaktyki pożarowej.	16 -24
7.	Organizacja i zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi i treścią przedmiotowej instrukcji.	24 – 25
8.	Organizacja ewakuacji. Sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi.	25 – 32
9.	Sposoby postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.	33 – 42
10.	Prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.	43 – 52
11.	Znaki bezpieczeństwa graficzne z zakresu: Ewakuacja, Ochrona przeciwpożarowa, Techniczne środki przeciwpożarowe.	53 – 62
12.	Karta alarmowa osób funkcyjnych	63
13.	Załączniki do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.	64 – 67
14.	Część rysunkowa- plany graficzne	68

1. Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010r.
w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów
(Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719 z późn.zm.)

Opracował:

INSPEKTOR
Ochrony Przeciwpożarowej
Piotr Kulik

Zatwierdził:

DYREKTOR
Tomasz Kajor

2. Przepisy prawne

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2020 poz. 961 z późn.zm.).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. 2020 poz. 1123, z późn.zm.)
3. Ustawa z 07 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz.U. 2020 poz. 1333 z późn.zm)
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719 z późn.zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 poz. 1065 z późn.zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. 2009 nr 124 poz. 1030 z późn.zm.)
7. PN-N-01256/01:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
8. PN-N-01256/02:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
9. PN-N-01256/04:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
10. PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne – Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.

3. Określenie terminów użytych w instrukcji

Ochrona przeciwpożarowa – przedsięwzięcia mające na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Pożar - niekontrolowany proces spalania, zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, przynoszący straty materialne.

Bezpieczeństwo pożarowe – stan eliminujący zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegania przed powstaniem pożaru.

Inne miejscowe zagrożenia – inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne), a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.

Działania ratownicze – każda czynność podjęta w celu ochrony życia, zdrowia i mienia a także likwidację źródła powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Warunki ewakuacji – zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno – organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Prace niebezpieczne pożarowo – prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.

Sprzęt i urządzenia ratownicze – przedmioty i urządzenia oraz narzędzia związane na stałe z budynkiem, obiektem lub terenem uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej oraz innego miejscowego zagrożenia.

Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych – techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

Urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych – urządzenia montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń, uruchamiane w przypadku nagromadzenia się dymów i gazów pożarowych w celu ich odprowadzenia drogą wentylacji naturalnej i wymuszonej.

Stałe urządzenia gaśnicze – urządzenia związane na stałe z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru.

Instalacja sygnalizacyjno – alarmowa – instalacja automatycznego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze.

Strefa pożarowa – przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej strefy.

Zagrożenie wybuchem – możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 7 Stron: 68
---	---	------------------------

Teren przyległy – pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określonej w przepisach techniczno – budowlanych.

Materiały niebezpieczne – gazy palne, ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328K (55°C), materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne, materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji, materiały mające skłonności do samozapalenia.

Ciecz palna – ciecz o temperaturze zapłonu do 373K (100°C).

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu – wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

4. Cel opracowania instrukcji

Wymóg opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego zawarty jest w § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów(4).

Celem i przedmiotem opracowania jest ustalenie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym, jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji budynków i obiektów w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14 oraz jakie obowiązują ludzi w nich przebywających.

Aby określić wymagania przeciwpożarowe dotyczące obiektu oraz jego części, przeprowadzono analizę zabezpieczenia przeciwpożarowego w oparciu o obowiązujące przepisy, oraz wykorzystano dokumentację techniczną obiektów budowlanych.

Opracowanie zawiera:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektów, sposobu użytkowania i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem,
- sposób poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym w obiektach urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
- sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi
- sposoby zaznajamiania użytkowników szpitala z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.
- plan obiektu uwzględniający jego usytuowanie oraz przylegającego terenu, uwzględniający graficzne dane

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania zawartych w niej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy szpitala, bez względu na zajmowane stanowisko służbowe i rodzaj wykonywanej pracy.

5. Charakterystyka ogólna i pożarowa obiektów. Konserwacja urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic

5.1. Lokalizacja.

Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny im. prof. Kornela Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach zlokalizowany jest przy ul. Medyków 14. Na terenie szpitala znajduje się zespół budynków towarzyszących, w tym m.in. budynek radiologii, centralne laboratorium, centralna apteka, budynek sal wykładowych z audytoriami, zespół techniczny.

5.2. Dane techniczne budynku.

Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny im. prof. Kornela Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach jest budynkiem podpiwniczonym, złożony jest z następujących segmentów:

blok A1, A2 i B – hospitalizacja i izby przyjęć,

Blok C – zabiegi i sale wykładowe

Część niska wydzielona została od wysokiego budynku szpitalnego drzwiami o odporności ogniowej 60 minut, z samozamykaczami.

W szpitalu znajduje się 384 łóżka, zlokalizowanych w obrębie 13 oddziałów klinicznych. W szpitalu znajduje się 9 sal operacyjnych.

Łączna ilość pracowników wynosi ~ 939 osób.

Podstawowe dane techniczne:

Wymiary budynku:

Blok łóżkowy – 131,5 m x 12,6 m (9- kondygnacyjny)

Blok zabiegowo – dydaktyczny – 38 m x 18,9 m (10 kondygnacyjny)

Poszczególne segmenty są zdylatowane, połączone ze sobą komunikacyjnie centralną klatką schodową.

Powierzchnia rzutu typowej kondygnacji- bloku łóżkowego (segmenty A i B) wynosi 1418m², bloku administracyjnego 760m².

5.3. Klasyfikacja obiektu ze względu na jego wysokość.

Wysokość budynku od poziomu terenu do stropu nad najwyższą kondygnacją użytkową wynosi 32,7 metra. Budynek zatem zgodnie warunkami technicznymi j **należy zaliczyć go do grupy budynków wysokich (W).**

5.4. Warunki konstrukcyjne.

Konstrukcja nośna budynku wykonana jest z materiałów niepalnych, w przeważającej części są to elementy żelbetowe. Główną konstrukcję nośną budynku stanowi szkielet żelbetowy, prefabrykowany. Stropy prefabrykowane żelbetowe. Ściany w szczytach i przy dylatacjach wykonane są w konstrukcji żelbetowej.

Konstrukcja dachu – płyty prefabrykowane

Pokrycie dachu stanowi papa.

5.5. Warunki instalacyjne.

a) System sygnalizacji pożaru

Budynek Szpitala wyposażony jest w system sygnalizacji pożaru. Instalacja poza wykrywaniem pożaru realizuje nw. funkcje:

- sprowadzenie 4 wind w łączniku na poziom parteru i pozostawienie ich w pozycji otwartej,
- uruchomienie systemu oddymiania w klatkach schodowych,
- przekazanie alarmu do straży pożarnej drogą monitoringu pożarowego,
- zamknięcie klap pożarowych w przewodach instalacji klimatyzacji

b) instalacja hydrantowa, wodociągowa przeciwpożarowa.

W budynku wykonano instalację przeciwpożarowych hydrantów wewnętrznych zabudowując hydranty 25 z węzłem płaskoskładanym w szafkach hydrantowych zlokalizowanych na każdej kondygnacji (co najmniej po 1 w każdym segmencie). Dodatkowo w segmentach A i B umieszczono zawory hydrantowe 52 dla straży pożarnej (bez wyposażenia w węże pożarnicze) połączone z nawodnionymi pionami w sąsiedztwie klatek schodowych. Instalację wykonano z elementów stalowych. Zasilanie instalacji realizowane jest z sieci wodociągowej miejskiej. Ponadto, istnieje możliwość zasilania instalacji ze zbiorników zewnętrznych zamkniętych, poprzez pompownię zlokalizowaną około 400 metrów od budynku szpitala, co jednak wymaga fizycznej ingerencji w budynku pompowni (otwarcie zaworu). Na terenie obiektu znajdują się 3 hydranty zewnętrzne nadziemne.

c) Instalacja elektryczna.

Szpital posiada zasilanie energetyczne realizowane z 2 niezależnych źródeł. Dodatkowo jako rezerwowe źródło zasilania zabudowany jest agregat prądotwórczy. Przełączanie zasilania odbywać może się automatycznie poprzez zabudowany SZR bądź ręcznie. W szpitalu brak jest zabudowanego przeciwpożarowego wyłącznika prądu. Odlączenie całości zasilania bądź wybranej strefy (oddział na danej kondygnacji, cały segment) możliwe jest do zrealizowania w stacji trafo, rozdzielni lub rozdzielnic kondygnacyjnej przez uprawnionych elektryków, którzy zatrudnieni są w systemie 3 zmianowym, zapewniając przez cały rok obsługę całodobową.

d) Instalacja wentylacyjna.

Budynek posiada wentylację grawitacyjną, w części wysokiej nieczynną wentylację mechaniczną. W trakcie prowadzonych modernizacji murowane kanały wentylacji mechanicznej w obrębie bloku operacyjnego C wykorzystane zostały do poprowadzenia instalacji klimatyzacji. W miejscach wejścia poziomych przewodów klimatyzacyjnych do szybów wentylacyjnych zastosowane zostały klapy pożarowe o odporności ogniowej 30 minut, sterowane z systemu sygnalizacji pożaru. Powyższe zmiany dokonywane były na podstawie dokumentacji projektowych, uzgadnianych z rzeczoznawcą ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych. Pozostałe kanały wentylacji łączą poszczególne kondygnacje w jedną strefę pożarową (brak jest zabudowanych klapy pożarowych).

e) Instalacja odgromowa.

Szpital chroniony jest instalacją odgromową w postaci zwodów poziomych, niskich, nie izolowanych.

AKTUALNE WYMAGANIA W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

Urządzenia przeciwpożarowe¹ w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania. Ponadto, urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku. Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

¹ **Urządzenia przeciwpożarowe** - rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego oraz systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno - alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty i zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed wybuchem, oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania;

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającej z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;*
- użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;*
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości, w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości;*
- składowanie materiałów palnych na nieużytkowych poddaszach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;*
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;*

Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków:

- 1) utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej;*
- 2) wyposażają obiekty, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych, w przeciwpożarowe wyłączniki prądu;*
- 3) umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych;*
- 4) oznakowują, znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa:*
 - a) drogi ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,*
 - b) miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,*
 - c) miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,*
 - d) miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, kurków głównych instalacji gazowej,*
 - e) pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo,*
 - f) miejsca zbiórki do ewakuacji, miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,*
 - g) dźwigi dla ekip ratowniczych (przeciwpożarowych),*
 - h) przeciwpożarowe zbiorniki wodne.*

Właściciele lub zarządcy terenów utrzymują znajdujące się na nich drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 12 Stron: 68
---	---	-------------------------------

W budynkach powinny być stosowane następujące rodzaje punktów poboru wody do celów przeciwpożarowych:

- 1) hydrant wewnętrzny z węzem półsztywnym, zwany dalej "hydrantem 25";*
- 2) hydrant wewnętrzny z węzem płasko składanym, zwany dalej "hydrantem 52";*
- 3) zawór hydrantowy, zwany dalej "zaworem 52", umieszczony na pionie nawodnionym w budynkach wysokich i wysokościowych, bez wyposażenia w wąż pożarniczy.*

Hydranty wewnętrzne powinny spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących tych urządzeń, będących odpowiednikami norm europejskich (EN).

Zawory 52 powinny spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących tych urządzeń.

Hydranty 25 powinny być stosowane:

- 1) na każdej kondygnacji budynku wysokiego i wysokościowego,*
- 2) na każdej kondygnacji budynku ZL II - z wyjątkiem budynku o jednej kondygnacji nadziemnej, którego powierzchnia wewnętrzna nie przekracza 200 m²,*

Zawory 52 powinny być stosowane na wszystkich kondygnacjach budynków wysokich i wysokościowych.

Hydranty 25 i 52 oraz zawory 52 powinny być umieszczane przy drogach komunikacji ogólnej, a w szczególności:

- 1) przy wejściach do budynku i klatek schodowych na każdej kondygnacji budynku, przy czym w budynkach wysokich i wysokościowych zaleca się lokalizację zaworów hydrantowych w przedsionkach przeciwpożarowych, a dopuszcza na klatkach schodowych;*
- 2) w przejściach i na korytarzach, w tym w holach i na korytarzach poszczególnych kondygnacji budynków wysokich i wysokościowych;*

Hydranty 25 i 52 oraz zawory 52 powinny znajdować się na każdej kondygnacji, przy czym w budynkach wysokich i wysokościowych należy stosować po dwa zawory 52 na każdym pionie na kondygnacji podziemnej i na kondygnacji położonej na wysokości powyżej 25 m oraz po jednym zaworze 52 na każdym pionie na pozostałych kondygnacjach.

Zasięg hydrantów 25 i 52 oraz zaworów 52 w poziomie powinien obejmować całą powierzchnię chronionego budynku, strefy pożarowej lub pomieszczenia, z uwzględnieniem:

- 1) długości odcinka węża pożarniczego przyłączanego do zaworu 52, równej 20 m;*
- 2) efektywnego zasięgu rzutu prądów gaśniczych:*
 - a) w strefach pożarowych zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL, w budynkach o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej - przyjmowanego dla prądów rozproszonych stożkowych - 3 m,*
 - b) w pozostałych budynkach - 10 m.*

Minimalna wydajność poboru wody mierzona na wylocie prądownicy powinna wynosić:

- 1) dla hydrantu 25 - 1,0 dm³/s;*
- 2) dla hydrantu 52 - 2,5 dm³/s;*
- 3) dla zaworu 52 - 2,5 dm³/s.*

Ciśnienie na zaworze 52, położonym najniekorzystniej ze względu na wysokość i opory hydrauliczne, nie powinno być mniejsze niż 0,2 MPa.

Maksymalne ciśnienie robocze w instalacji wodociągowej przeciwpożarowej nie powinno przekraczać 1,2 MPa, przy czym na zaworze 52 i zaworach odcinających hydrantów 52 nie powinno przekraczać 0,7 MPa.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa powinna zapewniać możliwość jednoczesnego poboru wody na jednej kondygnacji budynku lub w jednej strefie pożarowej z czterech sąsiednich hydrantów wewnętrznych lub zaworów 52 w budynku wysokim i wysokościowym na kondygnacjach podziemnych i kondygnacjach położonych na wysokości powyżej 25 m.

Dopuszcza się przyłączanie do przewodów zasilających instalacji wodociągowej przeciwpożarowej przyborów sanitarnych, pod warunkiem, że w przypadku ich uszkodzenia nie spowoduje to niekontrolowanego wypływu wody z instalacji.

Możliwość poboru wody do celów przeciwpożarowych o wymaganych parametrach ciśnienia i wydajności powinna w budynku być zapewniona niezależnie od stanu pracy innych systemów bądź urządzeń.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa powinna być zasilana z zewnętrznej sieci wodociągowej lub ze zbiorników o odpowiednim zapasie wody do celów przeciwpożarowych, bezpośrednio albo za pomocą pompowni przeciwpożarowej.

Do zasilania w wodę instalacji wodociągowej przeciwpożarowej w budynkach wysokich i wysokościowych powinien być zapewniony dodatkowy zapas wody zgromadzony w jednym lub kilku zbiornikach, o łącznej pojemności nie mniejszej niż 100 m³.

Dopuszcza się stosowanie jednego wspólnego zbiornika o pojemności co najmniej 100 m³ dla grupy budynków wysokich i wysokościowych wzniesionych obok siebie, jeżeli łączna powierzchnia rzutu ich pierwszych kondygnacji nadziemnych nie przekracza 2.500 m², a zbiornik nie jest oddalony od żadnego z budynków o więcej niż 100 m.

Przewody zasilające instalacji wodociągowej przeciwpożarowej powinny być prowadzone jako piony w klatkach schodowych lub przy klatkach schodowych;

W budynkach wysokich i wysokościowych o dwu lub więcej klatkach schodowych nawodnione piony powinny być połączone ze sobą na najwyższej kondygnacji przewodem o średnicy nominalnej (DN) co najmniej DN 80.

Przewody instalacji, z której pobiera się wodę do gaszenia pożaru, wykonane z materiałów palnych, powinny być obudowane ze wszystkich stron osłonami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60. Warunek ten nie dotyczy pionów prowadzonych w klatkach schodowych wydzielonych ścianami i zamkniętych drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30.

Średnice nominalne przewodów zasilających, w milimetrach, na których instaluje się hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, powinny wynosić co najmniej:

- 1) DN 25 - dla hydrantów 25;*
- 2) DN 50 - dla hydrantów 52;*
- 3) DN 80 - dla zaworów 52 na nawodnionych pionach w budynkach wysokich i wysokościowych.*

Doprowadzenie wody do przewodów zasilających instalacji wodociągowej przeciwpożarowej należy zapewnić co najmniej z dwóch stron, w miejscach możliwie najbardziej odległych od siebie, w przypadku gdy liczba pionów w budynku, zasilanych z jednego przewodu, jest większa niż trzy.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 14 Stron: 68
Podstawowym źródłem energii dla pomp w pompowniach przeciwpożarowych powinna być sieć elektroenergetyczna lub silnik spalinowy z zapasem paliwa wystarczającym na 4 godziny pracy przy pełnym obciążeniu. Przy zapotrzebowaniu na wodę do celów przeciwpożarowych przekraczającym 20 dm³/s: 1) pompy powinny być zasilane z dwóch odrębnych źródeł energii, podstawowego i rezerwowego, przy czym jako źródło rezerwowe dopuszcza się agregat prądotwórczy napędzany silnikiem; 2) w przypadku pracy pomp w systemie ciągłego podawania wody, w pompowni powinny być co najmniej dwie pompy, w tym jedna rezerwowa o parametrach nie niższych od parametrów największej z zainstalowanych pomp. Pompy powinny zapewniać wymagane ciśnienie w najwyżej lub najbardziej niekorzystnie położonych hydrantach, przy największym poborze wody. Stosowanie systemu sygnalizacji pożarowej, obejmującego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, służące do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze, jest wymagane w szpitalach, z wyjątkiem psychiatrycznych, oraz w sanatoriach - o liczbie łóżek powyżej 200 w budynku; Stosowanie dźwiękowego systemu ostrzegawczego, umożliwiającego rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych dla potrzeb bezpieczeństwa osób przebywających w budynku, nadawanych automatycznie po otrzymaniu sygnału z systemu sygnalizacji pożarowej, a także przez operatora, jest wymagane w szpitalach i sanatoriach o liczbie łóżek powyżej 200 w budynku; W obiektach, w których zastosowano dźwiękowy system ostrzegawczy, nie powinny być stosowane inne pożarowe urządzenia alarmowe akustyczne służące alarmowaniu użytkowników tego obiektu, poza służbami dozoru lub ochrony. Obiekty powinny być wyposażone w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic, lub w gaśnice przewoźne. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku zakwalifikowanym do kategorii zagrożenia ludzi ZL II, Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na: 1) zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych; 2) zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych; 3) zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń; 4) zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu; 5) zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi; 6) zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.		

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 15 Stron: 68
Budynek, w którym zanik napięcia w elektrycznej sieci zasilającej może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, poważne zagrożenie środowiska, a także znaczne straty materialne, należy zasiląć co najmniej z dwóch niezależnych, samoczynnie załączających się źródeł energii elektrycznej, oraz wyposażać w samoczynnie załączające się oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne). W budynku wysokościowym jednym ze źródeł zasilania powinien być zespół prądotwórczy. Oświetlenie ewakuacyjne należy stosować na drogach ewakuacyjnych w szpitalach i innych budynkach przeznaczonych przede wszystkim do pobytu ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się. W znowelizowanym przepisie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów przewidziano, w przypadkach szczególnie uzasadnionych lokalnymi uwarunkowaniami, dopuszczenie stosowania rozwiązań zamiennych w zakresie m.in. hydrantów wewnętrznych i zbiorników przeciwpożarowych, systemów sygnalizacji pożaru i dźwiękowego systemu ostrzegawczego, pod warunkiem nie pogorszenia warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu. Rozwiązania zastienne powinny być wskazane w ekspertyzie technicznej opracowanej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, w uzgodnieniu z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej. Drogi pożarowe Droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektu budowlanego, powinna być doprowadzona m.in. budynku zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL II. Droga pożarowa powinna przebiegać wzdłuż dłuższego boku budynku, przy czym bliższa krawędź drogi pożarowej powinna być oddalona od ściany budynku o 5 - 15m, a pomiędzy tą drogą i ścianą budynku nie powinny występować stałe elementy zagospodarowania terenu o wysokości przekraczającej 3 m lub drzewa. Wymagania, o których mowa powyżej, nie obowiązują, gdy są spełnione następujące warunki: 1) w budynku, na każdej kondygnacji powyżej trzeciej nadziemnej, do wysokości 25 m, każda klatka schodowa ma okno dla ekip ratowniczych, umożliwiające ich dostęp z zewnątrz przez otwór o dolnej krawędzi położonej nie wyżej niż 90 cm nad poziomem posadzki oraz o wysokości i szerokości odpowiednio co najmniej 110 cm i 60 cm, lub ma dojście do takiego okna poziomą drogą ewakuacyjną o długości nie większej niż 50 m, 2) droga pożarowa jest doprowadzona do budynku tak, że jej najbliższa krawędź jest oddalona o 5 - 10 m od rzutu pionowego na poziom terenu każdego z okien, o których mowa w pkt 1, a pomiędzy tą drogą i wymienionymi oknami nie występują stałe elementy zagospodarowania terenu o wysokości przekraczającej 3 m lub drzewa, 3) okno, o którym mowa w pkt 1, jest oznakowane od wewnątrz znakiem bezpieczeństwa „nie zastawiać”, a z zewnątrz - znakiem bezpieczeństwa odpowiednim do sposobu, w jaki można uzyskać dostęp do wnętrza budynku, zgodnie z Polską Normą dotyczącą znaków bezpieczeństwa		

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 16 Stron: 68
---	---	-------------------------------

4) w budynku o nie więcej niż 3 kondygnacjach nadziemnych połączenie z drogą pożarową, utwardzonym dojściem o szerokości minimalnej 1,5 m i długości nie większej niż 30 m, mają te wyjścia ewakuacyjne z budynku, poprzez które jest możliwy dostęp, bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi, do każdej strefy pożarowej.

Droga pożarowa powinna być zakończona placem manewrowym o wymiarach co najmniej 20 m x 20 m lub w inny sposób umożliwiać dojazd do obiektu budowlanego i powrót pojazdu bez cofania. Wymaganie to nie dotyczy końcowego odcinka drogi pożarowej o długości do 15m.

Najmniejszy promień zewnętrznego tuku drogi pożarowej powinien wynosić co najmniej 11m.

Minimalna szerokość drogi pożarowej powinna wynosić 4 m, a jej nachylenie podłużne nie powinno przekraczać 5%:

- 1) na całej długości budynku, oraz na odcinku 10m przed i za tym budynkiem;
- 2) na odcinku 15 m od miejsc doprowadzenia jej do budynku.

Właściciele lub zarządcy terenów utrzymują znajdujące się na nich drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy spełnienie wymagań dotyczących drogi pożarowej do obiektu budowlanego jest niemożliwe ze względu na lokalne uwarunkowania, dopuszcza się stosowanie rozwiązań zamiennych, uzgodnionych z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, które zapewnią niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej tego obiektu.

6. Charakterystyczne dla obiektu źródła powstawania pożaru .Zasady zapobiegania możliwości rozprzestrzenienia się pożaru. Podstawowe zasady profilaktyki pożarowej

Możliwości powstania pożaru mogą wynikać z:

Wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji urządzeń elektrycznych:

- niewłaściwego wykonania,
- braku bieżącej okresowej konserwacji,
- stosowania prowizorycznej instalacji i urządzeń,
- przeciążenia sieci zasilającej poprzez włączenie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu,
- stosowanie niewłaściwych urządzeń zasilających,
- stosowania urządzeń grzewczych niezgodnie z zaleceniami producenta,
- nie zachowania wymaganych odległości urządzeń grzewczych oraz żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych.

Używania otwartego ognia:

- palenia tytoniu w miejscach gdzie mogą znajdować się materiały palne,
- zaproszenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się materiałów np. papieros, zapalka,
- wykorzystywania urządzeń z otwartym ogniem, urządzeń grzewczych które mogą powodować krzesanie iskier, przy jednoczesnym występowaniu w tych pomieszczeniach materiałów palnych,
- prowadzenia prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo, niewłaściwego magazynowania cieczy łatwopalnych oraz rozlewania ich w miejscach do tego celu nieprzystosowanych,
- magazynowania substancji reagujących ze sobą egzotermicznie tzn. wydzielających ciepło.
- przechowywania ciał stałych w sąsiedztwie materiałów posiadających zdolność samonagrzewania się.
- celowego działania w celu dokonania podpalenia.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 17 Stron: 68
---	---	-------------------------------

Oprócz w/w przyczyn zagrożenia mogą powstawać w wyniku różnych trudnych do przewidzenia sytuacji, a szczególnie w pomieszczeniach technicznych i pomocniczych.

Rozwój pożaru w obiekcie jest uzależniony od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych, które mogą sprzyjać lub ograniczać możliwość rozprzestrzeniania się ognia, dymu i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi pomieszczeniami, kondygnacjami, oraz budynkami. Na szybkość rozprzestrzeniania ognia mają wpływ:

- palne elementy
- konstrukcyjne,
- materiały wykończeniowe i wyposażenia wnętrz o dużym stopniu palności,
- systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektroenergetycznej, ogrzewczej, gazowej, otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatki schodowe), nieszczelne przewody kominowe.

Zasady zapobiegania możliwości rozprzestrzenienia się pożaru. Podstawowe zasady profilaktyki pożarowej

Skala zniszczeń i szkód spowodowanych pożarem związana jest z możliwością jego rozprzestrzenienia się. Na powyższe wpływ mają:

1. Nieprawidłowe warunki budowlane:

- brak wymaganej odporności ogniowej pionowych i poziomych oddzieleni pożarowych,
- łatwo zapalne konstrukcje budynku, łatwo zapalny wystrój wnętrz,
- ilość i rodzaj materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu (strefie), w którym nastąpiło zaprószenie ognia.

2. Późne zaalarmowanie Straży Pożarnej o powstałym pożarze na skutek:

- zlekceważenia powstałego zagrożenia,
- braku środków lub umiejętności alarmowania Straży Pożarnej,
- późne alarmowanie jednostek Straży Pożarnej.

3. Brak prawidłowej i szybkiej reakcji personelu w zakresie podjęcia działań gaśniczych na skutek:

- braku znajomości przez pracowników zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- braku umiejętności użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
- braku znajomości przez personel miejsc lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu elektrycznego,
- brak odpowiedniego współdziałania pomiędzy dowodzącymi jednostkami interwencyjnymi, a właścicielem i personelem obiektu.

4. Brak wyposażenia obiektu w odpowiednią ilość i rodzaj sprzętu gaśniczego, brak dostatecznego zaopatrzenia wodnego, utrudnienia w dojeździe i dostępie do obiektu.

Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu polegać powinno w głównej mierze na eliminowaniu jego potencjalnych źródeł. Oznacza to między innymi konieczność przestrzegania następujących zasad:

1. Budynek, pomieszczenia oraz instalacje użytkowe powinny być eksploatowane w sposób zabezpieczający przed powstaniem pożaru oraz możliwością jego rozprzestrzenienia się.

2. Materiały niebezpieczne znajdujące się wewnątrz obiektu i na terenie przyległym do niego powinny być używane oraz składowane w pomieszczeniach do tego celu przeznaczonych i przystosowanych, spełniających wszelkie wymagania z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 18 Stron: 68
W przypadku stosowania materiałów niebezpiecznych należy stosować się do następujących zasad: a) wszelkie czynności związane z wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką lub transportem materiałów niebezpiecznych należy wykonywać zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego lub według wskazań ich producenta, b) materiały niebezpieczne należy przechowywać w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w wyniku procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania, c) utrzymywać ilość materiału niebezpiecznego znajdującego się na stanowisku pracy nie większą niż dobowe zapotrzebowanie lub dobową produkcję, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Zapas materiału przekraczający powyższą wielkość należy przechowywać w oddzielnym magazynie przystosowanym do takiego celu. d) ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 328K (55° C) należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach przystosowanych do tego celu, wykonanych z materiałów, co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem. e) przy stosowaniu w pomieszczeniach cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 294K (21° C) należy zapewnić skuteczną wentylację (3w/h). 3. Składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektu związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem: a) nie przekraczania strefy pożarowej dopuszczalnej dla danego obiektu, b) zachowania dostępu do obiektu na wypadek działania ratowniczego, tj. minimum 2 m. c) nienaruszenia wymaganej potrzebami ochrony przeciwpożarowej minimalnej odległości od obiektów sąsiednich. 4. Wokół placów składowych, składowisk przy obiektach oraz obiektach tymczasowych o konstrukcji palnej, a zwłaszcza magazynach gazów i cieczy palnych należy zachować pas ochronny o szerokości minimum 2 m i nawierzchni z materiałów niepalnych lub gruntownie oczyszczonej. 5. W obiekcie oraz na terenach przyległych do niego jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności: a) używanie otwartego ognia i palenie tytoniu w strefach zagrożonych pożarem, wybuchem oraz w pomieszczeniach wyznaczonych przez pracodawcę, b) rozgrzewania za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 metrów od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, c) rozpalanie ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 metrów, d) przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 metra od: - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzać się do temperatury przekraczającej 373K (100° C), - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji odgromowych oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, - przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V, e) użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta, f) stosowanie przenośnych grzewaczy z odkrytą spiralą grzejną, g) użytkowanie grzałek elektrycznych, (dopuszczalne jest jedynie użycie grzewaczy z zabezpieczeniem bimetalowym), h) przechowywanie gazów palnych oraz użytkowanie urządzeń zasilanych gazem płynnym,		

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 19 Stron: 68
i) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtykowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem, j) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości, k) blokowanie drzwi stanowiących elementy oddzielenia przeciwpożarowych, l) zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie, m) uniemożliwienie lub ograniczenie dostępu do: - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych, - źródeł wody do celów przeciwpożarowych, - wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych, - tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, - głównego wyłącznika prądu. 6. W miejscach widocznych należy umieścić wykazy telefonów alarmowych oraz instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru. 7. W sposób czytelny i zgodny z Polskimi Normami należy oznakować: - drogi ewakuacyjne, - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, - pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo, - miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu. Elementy oznakowania nie mogą zostać zasłonięte, nawet tymczasowo przez tablice informacyjne, reklamy, itp. 8. Nie należy przechowywać materiałów niebezpiecznych pożarowo, w obrębie korytarzy, kotłowni, szatni oraz innych pomieszczeń ogólnie dostępnych. 9. Urządzenia i instalacje techniczne związane z użytkowaniem budynku należy okresowo kontrolować oraz dokonywać stosownych przeglądów w czasookresach i w zakresie określonym przez producenta w dokumentacjach techniczno-ruchowych. Przeprowadzone czynności należy odpowiednio udokumentować. 10. Procedury postępowania na wypadek sytuacji awaryjnych powinny być znane pracownikom nadzoru i ochrony, jak również dostępne dla kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą. 11. Przechowywanie materiałów palnych oraz wykonywanie prac z ogniem otwartym w odległości do 10 metrów od magazynów i 20 metrów od zadaszonych składów gazów palnych jest zabronione. Czynniki powodujące utrudnienia w ewakuacji ludzi: Zadymienie pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych - dym i znajdujące się w nim gazy pożarowe, które są produktami spalania rozprzestrzeniają się bardzo szybko i przenikają do odległych od miejsca pożaru części budynku poprzez otwory instalacyjne w ścianach i stropach, szczeliny w drzwiach, a także poprzez klatki schodowe łączące poszczególne kondygnacje. Dym jest często zwiastunem pożaru, którego źródło bywa ukryte lub niedostępne. Wpływa on drażniąco na drogi oddechowe wywołując kaszel i krztuszenie się, występuje łzawienie oczu, a z powodu małej przejrzystości utrudnione jest poruszanie się. Przebywanie ludzi w przestrzeni zadymionej stwarza psychozę lęku, a nawet paniki w obawie zatrucia się, doznania obrażeń, zasłabnięcia lub śmierci. Gęstość zadymienia jest większa w górnej części pomieszczeń i na górnych kondygnacjach obiektu, gdzie dym przenika wraz z unoszącym się ciepłym powietrzem, nagrzany w wyniku powstałego pożaru. Gęstość dymu może być tak duża, że niewidoczne stają się światła lamp zwieszonych pod stropami oraz znaki ewakuacyjne. Ponadto rozgrzane cząstki dymu są nośnikami ciepła, co powoduje, że dym na drodze swego rozprzestrzeniania może powodować zapalenie się znajdujących się tam materiałów palnych.		

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 20 Stron: 68
Toksyczne produkty rozkładu i spalania - powstają w warunkach pożaru w wyniku rozkładu termicznego materiałów wykończeniowych oraz elementów wyposażenia. Stanowią one największe niebezpieczeństwo dla życia ludzi, ponieważ często są bezbarwne i bezzapachowe. Szczególnie niebezpieczne są: • tlenek węgla, • cyjanowodór, • czterochlorek węgla, • fosgen. Nawet przy niewielkich stężeniach powodują silne zatrucie organizmu, niedotlenienie mózgu, zaburzenia w oddychaniu i utratę przytomności. Występowanie wysokich temperatur i płomienia - może powodować odcięcie dróg ewakuacyjnych. Jest naturalnym czynnikiem budzącym u ludzi strach, utrudnia lub uniemożliwia ewakuację, może powodować u ludzi zachowania nieracjonalne, niewspółmierne do realnego zagrożenia. Zachowanie się ludzi w warunkach zagrożenia. Reakcja ludzi w chwili wykrycia pożaru jest bardzo zróżnicowana i zależy od wielu czynników tj: płeć, wiek, pora dnia, znajomość obiektu, stopień oświetlenia. Również różnice w reakcjach poszczególnych ludzi na widok płomieni, występowanie dymu oraz na dźwięki towarzyszące pożarowi powinny być brane pod uwagę przez osoby organizujące i kierujące ewakuacją. Pożar to wypadek nagły powodujący zakłócenie normalnego funkcjonowania obiektu. Normalną reakcją jednostki jest zaskoczenie spowodowane tym, że nie można z góry przewidzieć, kiedy i gdzie on wystąpi. Zaskoczeniu może towarzyszyć przestraszony widokiem płomieni, dymem utrudniającym oddychanie i głosami przestraszonych ludzi. Jeżeli temu zjawisku nie będziemy przeciwdziałać może wystąpić panika, która jest sumarycznym przejawem zaskoczenia i przestachu oraz obawy o własne życie. Osoby ulegające panice tracą panowanie nad swoim działaniem, tłoczą się przy wyjściach, tratuja się, mogą być nieświadomie agresywne. W takiej sytuacji kierowanie ich działaniem staje się właściwie niemożliwe. Poruszanie się w warunkach zadymienia. W większości przypadków dym gromadzi się w górnej części pomieszczenia, a w przypadku dużej intensywności spalania, strefa zadymienia może ulec dużemu obniżeniu tak, że obejmie większość kubatury pomieszczenia. Przy silnym zadymieniu należy poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej posadzki pomieszczenia lub korytarzy, a w ekstremalnych przypadkach poruszać się czołgając. Aby ułatwić oddychanie zaleca się stosowanie mokrej chustki lub kawałka tkaniny najlepiej zwilżonego wodą, która posłuży za filtr powietrza. W przestrzeni zadymionej pionowej tj. klatkach schodowych należy wchodzić na czworakach i w tej samej pozycji schodzić tyłem. Sposób ten zapewnia lepszą orientację gdzie kończy się bieg schodów, szczególnie przy niedostatecznej widoczności. W przypadku poszukiwania w pomieszczeniu osób, które w nim pozostały, należy dokładnie sprawdzać miejsca, w których mogła schronić się osoba poszukiwana, a więc pod biurkiem w szafie, za zasłonami, a nawet w miejscach, które pozornie wydawałyby się niemożliwe. W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia decyzję o jej podjęciu podejmuje kierownik lub jego zastępca. Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi uwzględniać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu, a także musi określać drogi i kierunki oraz przewidywać możliwość zakwaterowania osób ewakuowanych w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych.		

ZASADY ROZMIESZCZENIA I UŻYCIA PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO

Spalanie jest procesem chemicznym, w którym tlen z powietrza łączy się z materiałem palnym, czemu towarzyszy wydzielanie ciepła, światła i gazowych produktów spalania. Warunkiem zainicjowania spalania jest dostarczenie do układu bodźca energetycznego np. w postaci ciepła. Proces spalania już zainicjowany rozwija się dalej samoistnie. Jego przerwanie można osiągnąć poprzez:

- usunięcie materiału palnego lub uczynienie go niepalnym w lokalnie występujących warunkach,
- eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (chłodzenie),
- odcięcie dostępu tlenu do strefy spalania.

Wymienione wyżej czynności stanowią istotę techniki gaszenia pożarów, przy czym podręczny sprzęt gaśniczy spełnia w tej technice rolę zasadniczą w sytuacjach, kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożaru w zarodku, tj. w początkowej fazie jego trwania.

W zależności od rodzaju palącego się materiału i sposobu jego spalania, pożary zostały podzielone na cztery grupy oznaczone literami **A, B, C, D i F**:

grupę A stanowią pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których, obok innych zjawisk występuje żarzenie, np. pożary drewna, papieru, tworzyw sztucznych, tkanin itp.;

grupę B stanowią pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła wydzielanego przy pożarze, np. pożary benzyn, alkoholu, lakierów, rozpuszczalników, olejów, tłuszczów, smarów itp.;

grupę C stanowią pożary gazów palnych, np. pożary metanu, acetyleny, wodoru, gazu ziemnego i in.;

grupę D stanowią pożary metali lekkich i innych substancji reagujących z wodą, np. pożary sodu, magnezu, itp.;

grupę F stanowią pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych

Sprzęt gaśniczy oznacza się literowym symbolem grup pożarów do zwalczania, których sprzęt ten jest przeznaczony.

Najczęściej stosowanym podręcznym sprzętem gaśniczym są gaśnice, agregaty gaśnicze, hydronetki wodne i koce gaśnicze. Gaśnice i agregaty, w zależności od zastosowanego w nich środka gaśniczego można podzielić na:

Gaśnice i agregaty śniegowe - w których środkiem gaśniczym jest sprężony dwutlenek węgla; działanie gaśnicze polega na obniżeniu stężenia tlenu poprzez wprowadzenie do strefy spalania dwutlenku węgla oraz efekcie chłodzącym uzyskiwanym przy rozprężaniu gazu;

Gaśnice i agregaty proszkowe - w których środkiem gaśniczym są proszki; ich działanie gaśnicze polega na chemicznym spowalnianiu procesu palenia na drodze chemicznej;

Gaśnice i agregaty pianowe (na pianę mechaniczną lub chemiczną) - otrzymywana przy ich zastosowaniu piana schładza materiał palny i izoluje go od utleniacza;

Przy doborze i rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego należy się kierować zasadami ogólnymi określonymi w Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

W budynkach Samodzielnego Publicznego Centralnego Szpitala Klinicznego im. Prof. Kornela Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, **co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni chronionej.** Ponieważ w całym obiekcie zagrożone pożarem są urządzenia pod napięciem oraz wykonane z materiałów stałych żarzących się, zaleca się gaśnice proszkowe wypełnione proszkiem typu „ABC”. Pomieszczenia, w których użytkuje się urządzenia elektroniczne lub inne mogące ulec uszkodzeniu pod wpływem działania proszku gaśniczego należy wyposażać w gaśnice śniegowe.

Występowanie w obiekcie wewnętrznej instalacji hydrantowej nie zwalnia z obowiązku wyposażenia w podręczny sprzęt gaśniczy.

Dla konkretnych, właściwych dla danego obiektu warunków ilości sprzętu należy określać indywidualnie, uwzględniając podział na pomieszczenia i stanowiska pracy, łatwość dostępu do sprzętu i poziom występującego zagrożenia;

Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

- kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiektu od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka,
- przy gaszeniu przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry w dół, należy używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów.

Grupa	Rodzaj palącego się materiału	Rodzaj środka gaśniczego
A	ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier itp. materiały)	woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
B	ciecz palna i substancje stałe topniejące wskutek ciepła (rozpuszczalniki, pasty do podłogi, topiące się tworzywa sztuczne)	piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, halon
C	gazy palne (gaz miejski, metan, propan-butan)	proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, halon
D	metale (magnez, sód, potas)	proszek gaśniczy
F	tłuszcze i oleje w urządzeniach kuchennych	środki syntetyczne AFFF

ZASADY GASZENIA OGNI ZA POMOCĄ PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GASNICZEGO

Gaś ogień w kierunku wiatru
(z wiatrem).

Palące się powierzchnie gaś
rozpoczynając od brzegu.

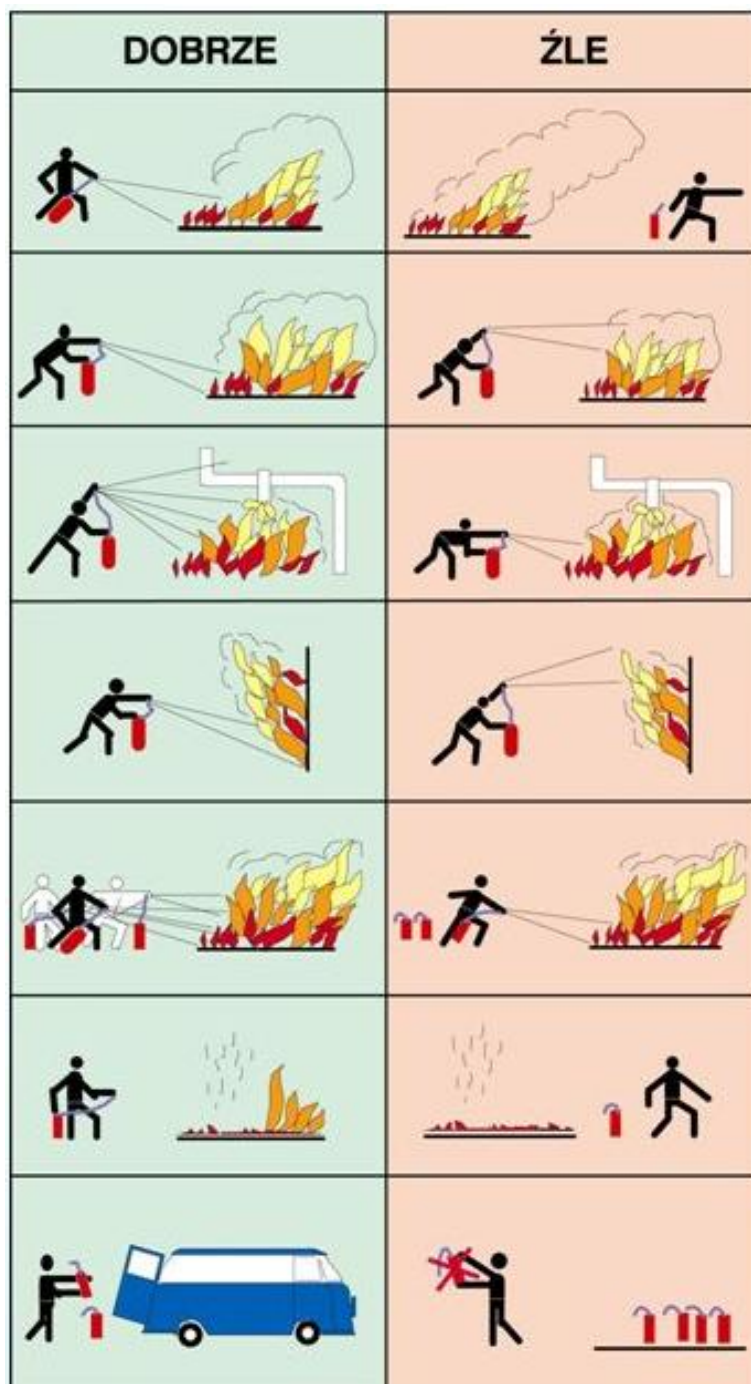
Požary substancji kapiących
i płynnych gaś strumieniem
skierowanym od góry do dołu.

Požary ścian gaś strumieniem
skierowanym od dołu do góry.

Stosuj wystarczającą liczbę ga-
śnic - nigdy jedną po drugiej.

Zwracaj uwagę na możliwość
ponownego rozpalenia się
ognia.

Nigdy nie wieszaj gaśnic po ich
użyciu na stałe miejsce.
Najpierw należy złazić ich po-
nowne napełnienie.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 24 Stron: 68
---	---	-------------------------------

Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych oraz gaśnic

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań potwierdzających prawidłowość ich działania.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane **przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach** dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w jednostronnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, powinny być przeprowadzane **w okresach i w sposób zgodny z instrukcją** ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

7. Organizacja oraz zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi i treścią przedmiotowej instrukcji

Skuteczność zastosowanego systemu ochrony przeciwpożarowej warunkowana jest właściwym przygotowaniem pracowników do jego realizacji. Przygotowanie to powinno obejmować wszystkich pracowników Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Zakres przygotowania powinien obejmować przede wszystkim zapoznanie się z treścią niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, a w szczególności poznanie rozmieszczenia urządzeń i sprzętu gaśniczego, jego obsługę i sposób zastosowania oraz sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, alarmowania służb ratowniczych oraz prowadzenia ewakuacji z pomieszczeń, kondygnacji (stref pożarowych) i całego obiektu.

Ponadto każdy pracownik powinien poznać:

- szczegółowe procedury alarmowania pracowników, pacjentów i służb ratowniczych,
- procedury obsługi urządzeń sygnalizacyjnych i przeciwpożarowych,
- zasady organizacji oraz sposoby prowadzenia działań ewakuacyjnych,
- praktyczne sposoby wykorzystania sprzętu gaśniczego i hydrantów wewnętrznych,
- elementy taktyki walki z pożarami.

Celem szkolenia jest uwrażliwienie wszystkich pracowników na sprawy związane z bezpieczeństwem pożarowym oraz wdrożenie zasad dotyczących zapobiegania możliwości powstania pożaru jak również przekazanie reguł postępowania w momencie jego zaistnienia w budynku.

Szkolenie powinno składać się z dwóch etapów;

- etap 1 – szkolenie wstępne – organizowane podczas przyjęcia do pracy.
- etap 2 – szkolenie okresowe – organizowane w ramach szkolenia BHP

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 25 Stron: 68
---	---	-------------------------

Wskazane jest prowadzenie tego typu szkoleń i łączenie go z zajęciami w ramach okresowych szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Szkolenie należy każdorazowo powtórzyć w przypadku wprowadzenia istotnych zmian organizacyjno-technicznych lub stwierdzenia braku znajomości przedmiotowych zagadnień wśród personelu szpitala.

Za zorganizowanie szkoleń pracowników w zakresie zasad ochrony przeciwpożarowej odpowiedzialny jest pracodawca.

Szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej powinny przeprowadzać osoby obeznane z problematyką ochrony przeciwpożarowej oraz posiadające niezbędne kwalifikacje w tym zakresie. Program szkolenia przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Temat zajęć	Czas [minuty]
1.	Przepisy prawne w zakresie ochrony przeciwpożarowej w Polsce	60 min.
2.	Teoria rozwoju pożaru: trójkąt pożarowy, zagrożenia wynikające z powstania pożaru, zasady zapobiegania powstaniu pożaru.	
3.	Zasady postępowania w przypadku zagrożenia gazami pożarowymi: podstawowe środki ochrony dróg oddechowych, zasady poruszania się w zadymieniu.	
4.	Zasady zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów na stanowisku pracy i na terenie zakładu pracy	
5.	Podstawowe środki gaśnicze – rodzaje i właściwości gaśnicze.	
6.	Podręczny sprzęt gaśniczy – rodzaj, budowa, zasada działania,	
7.	Zasady postępowania pracowników na wypadek powstania pożaru.	
8.	Zasady prowadzenia ewakuacji.	

8. Organizacja ewakuacji. Sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi.

8.1. Ogólne zasady organizacji akcji ewakuacyjnej:

- po ogłoszeniu sygnału o ewakuacji portier ma obowiązek otworzyć wszystkie wyjścia z obiektu.
- po otwarciu drzwi wychodzi na zewnątrz budynku, gdzie oczekuje na przybycie jednostek Państwowej Straży Pożarnej i udziela niezbędnych informacji dowódcy akcji,
- w pomieszczeniach należy wyłączyć wszystkie urządzenia, które mogą stwarzać dodatkowe zagrożenia podczas prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych. **za wykonanie tych czynności odpowiedzialni są: wszyscy pracownicy,**
- pracownicy mają obowiązek jak najkrótszą drogą kierując się wskazaniem znaków ewakuacyjnych, opuścić budynek i udać do miejsca zbiórki osób ewakuowanych, na które wyznacza się teren przed budynkiem.
- opuszczając pomieszczenie pracownik powinien dokładnie sprawdzić, czy nikt w nim nie pozostał, pamiętając o tym, że niektóre osoby w sytuacji zagrożenia mogą ze strachu chować się pod biurkiem, za szafą lub pod zasłoną, powinien również zabrać ze sobą szczególnie ważne dokumenty.
- wszystkie inne osoby przebywające na terenie SP CSK im. prof. K. Gibińskiego SUM w Katowicach po ogłoszeniu ewakuacji powinny opuścić budynek i udać się do miejsca zbiórki. Należy bezwzględnie zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki,
- kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,

- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze jego rozprzestrzeniania się oraz z takich, z których wyjścia mogą zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Następnie należy ewakuować pracowników i pacjentów poczynawszy od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby najbardziej sprawne. Podczas ewakuacji z pomieszczeń strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony lub na zewnątrz budynku,
- w przypadku zablokowania dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie dostępnymi środkami np.; telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, którzy znaleźli się w tej strefie należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować od zewnątrz za pomocą urządzeń ratowniczych będących w posiadaniu jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
- ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi.
- ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń i dokumentacji,
- po zakończeniu ewakuacji należy sprawdzić czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie stwierdzenia nieobecności jakiejś osoby należy natychmiast ten fakt zgłosić dowódcy akcji ratowniczej,
- w przypadku przybycia jednostek PSP w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki.

Ponieważ trudno przewidzieć możliwe scenariusze rozwoju zdarzeń, przy ocenie warunków ewakuacji należy przyjmować najbardziej niekorzystne z możliwych sytuacji tzn. duże zadymienie, maksymalna ilość osób, pora wieczorna. Zaleca się w celu sprawdzenia założeń teoretycznych przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia możliwości ewakuacji. Umożliwi to określenie niezbędnego czasu potrzebnego do całkowitej ewakuacji osób z terenu zagrożonego.

Wskazania dla osób uczestniczących w przeprowadzeniu ewakuacji.

Osoby uczestniczące w ewakuacji w sposób czynny muszą przestrzegać następujących zasad oraz posiadać n/w umiejętności:

- zachowanie spokoju,
- nie okazywanie zdenerwowania,
- nie wszczynanie zbędnych dyskusji lub kłótni z innymi osobami,
- podporządkowanie się zarządzeniom osoby kierującej ewakuacją,
- znajomość rozkładu dróg ewakuacyjnych i wyjść w budynku,
- znajomość zasad ratowania palących się osób,
- umiejętność postępowania w pomieszczeniu zadymionym,
- znajomość rozmieszczenia oraz sposobu użycia środków alarmowania oraz łączności, podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnica, prądownica wodna, koc gaśniczy),
- szczególne zwracanie uwagi na mogące wystąpić zagrożenia.

8.2. Warunki budowlano - ewakuacyjne.

Z bloku łóżkowego na zewnątrz prowadzą trzy wyjścia spełniające warunki wyjść ewakuacyjnych. Są to wyjścia zlokalizowane w pobliżu klatek schodowych służących do ewakuacji oraz od strony południowej. Ponadto na poziomie parteru istnieje możliwość ewakuacji osób na stronę północną (w pobliżu wejścia głównego) budynku przez niektóre przeszklone drzwi. Klatki schodowe w blokach A i B są obudowane i zamykane drzwiami, oraz posiadają urządzenia uniemożliwiające zadymienie lub służących do oddymiania.

Klatka schodowa zlokalizowana w łączniku jest nie obudowana typu otwartego i nie jest wyposażona w urządzenia do usuwania dymu. Jest ona przeznaczona przede wszystkim do prowadzenia działań przez straż pożarną.

Blok C posiada jedyną ewakuacyjną klatkę schodową, która jest obudowana i zamykana drzwiami. Klatka ta również posiada system oddymiania. W skrajnych sytuacjach istnieje możliwość ewakuacji z bloku C do bloków A i B poprzez łącznik lub klatkę schodową łącznika w dół.

W części niskiej (część zachodnia) ewakuacja może odbywać się, tak na poziomie parteru jak i piętra, bezpośrednio z pomieszczeń na korytarze i dalej do wyjść na zewnątrz. W części wschodniej ewakuacja powinna odbywać się z piętra na parter po klatkach schodowych i dalej na zewnątrz. Istnieje również możliwość ewakuacji przez łącznik na parterze i I piętrze do budynku C. Dziedziniec wewnętrzny w budynku radiologii i przychodni nie może być traktowany jako miejsce dla ewakuowanych.

Wszystkie dźwigi osobowe i towarowe znajdujące się w szpitalu nie są dźwigami pożarowymi i nie mogą być stosowane do prowadzenia ewakuacji ani do prowadzenia działań ratowniczych.

Korytarze istniejące w budynku podzielone są za pomocą przeszklonych drzwi i ścianek na odcinki nie przekraczające 50 metrów. Podłogi w korytarzach wyłożone są lastrico lub trudnozapalną wykładziną. Z korytarza (część A 1 budynku) obok klatki schodowej znajduje się awaryjne wejście na dach. Jedynie sale wykładowe posiadają palny wystrój, który w przypadku pożaru może utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji i spowodować szybkie rozprzestrzenienie się ognia i dymu.

8.3. Organizacja i prowadzenie ewakuacji.

Środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie.

W budynku istnieją trzy możliwości ogłaszania alarmu tj. :

- głosem umożliwiającym powiadomienie najbliższego otoczenia,
- telefonami wewnętrznymi,
- telefony komórkowe personelu.

Dzięki tym środkom informacja o zagrożeniu może być przekazana na wszystkie kondygnacje, do wszystkich oddziałów i personelu technicznego.

W obiekcie całodobowo pełniony jest dyżur przez pracowników ochrony na portierni głównej.

Dodatkowo całodobowo pełni dyżur dyżurny elektryk – 1 osoba,

Informacja o pożarze powinna jak najszybciej dotrzeć od osoby, która go zauważyła, do portiera przy wejściu głównym i dalej za jego pośrednictwem do:

- Państwowej Straży Pożarnej,
- kierownictwa szpitala (dyrektora lub osoby go zastępującej),
- ochrony przy bramie głównej,
- dyżurującego elektryka i/lub pozostały dyżurujący personel techniczny
- pozostałych osób zgodnie z kartą alarmowania osób funkcyjnych.

W przypadku zadziałania któregoś z czujek pożarowych sygnał dociera do centrali zlokalizowanej na portierni przy wejściu głównym. Pracownik ochrony z tej portierni ma obowiązek sprawdzenia (telefonicznie i osobiście) pomieszczenia gdzie wykryto pożar. Dalsze postępowanie w przypadku potwierdzenia pożaru jest takie samo jak opisane wyżej tj. portier z wejścia głównego zapewnia powiadomienie ww. osób.

Możliwości prowadzenia ewakuacji.

Ewakuacja z bloku łóżkowego (części A i B) może odbywać się po wyjściu z pomieszczeń, wzdłuż korytarzy, aż do przejścia na najbliższą klatkę schodową, a następnie po klatkach do wyjść prowadzących na zewnątrz budynku i dalej najkrótszą drogą do miejsca zbiórki zgodnie z planem sytuacyjnym obiektu. Istnieje również możliwość bezpośredniej ewakuacji z niektórych pomieszczeń zlokalizowanych na poziomie niskiego parteru w bloku łóżkowym.

Te możliwości prowadzenia ewakuacji mogą ulec ograniczeniu w szczególnie niekorzystnych warunkach spowodowanych np. :

- celowym podpaleniem w kilku punktach ,co może odciąć możliwość ewakuacji przez klatki schodowe, które nie mają urządzeń do usuwania dymu,
- zadymieniem klatek schodowych na skutek nie zamknięcia drzwi z korytarza objętego pożarem i braku urządzeń do oddymiania na klatkach,
- pożarem dźwigów osobowych, co przy braku ich wydzielenia pożarowego i braku oddymiania szybów może w krótkim czasie odciąć możliwość ewakuacji przez korytarz i klatkę bezpośrednio sąsiadujące z nimi,
- odcięciem pojedynczych osób lub nawet całych grup ludzi w pomieszczeniach i koniecznością ewakuacji z wykorzystaniem sprzętu wysokościowego Państwowej Straży Pożarnej.

W takich przypadkach należy zatrzymać osoby w pomieszczeniach, zamknąć drzwi na korytarz i po otwarciu okien sygnalizować swoją obecność w pomieszczeniu.

Ewakuację z bloku C można prowadzić jedyną wydzieloną klatką schodową lub ewentualnie centralną klatką schodową oraz przez łącznik do bloków A i B i dalej istniejącymi tam klatkami schodowymi w dół do wyjść na zewnątrz. Ograniczenia mogące wystąpić przy ewakuacji są identyczne jak dla bloków A i B.

Ewakuacja z części niskiej (prawa strona z apteką, biurami i salami wykładowymi) może odbywać się na poziomie parteru z pomieszczeń na korytarze i dalej wyjściami prowadzącymi bezpośrednio na zewnątrz lub po klatkach schodowych do góry na korytarze na drugiej kondygnacji i do wyjść na zewnątrz tj. wyjścia po prawej stronie koło sal wykładowych i na lewo przez główne wejście.

Ewakuacja z części niskiej (lewa strona z radiologią i przychodnią) może odbywać się na poziomie pierwszego piętra z pomieszczeń na korytarze i dalej łącznikiem do bloku C oraz po czterech klatkach schodowych w dół na parter, gdzie korytarzami należy ewakuować się w stronę najbliższego wyjścia (są cztery wyjścia tj. główne wejście, na lewo od głównego wejścia, wyjście na parking od strony wschodniej i wyjście przez łącznik do budynku bloku C).

Oznakowanie dróg ewakuacyjnych wykonane jest za pomocą znaków fotoluminescencyjnych i jest zgodne z Polskimi Normami.

8.4.Sposoby prowadzenia ewakuacji.

1) Ewakuację grupową należy prowadzić w następujący sposób :

- Po uzyskaniu informacji o pożarze lub innym zdarzeniu przez przełożonego (wszystkich szczebli administracji i leczenia), dokonuje on analizy konieczności i możliwości zorganizowania ewakuacji swojego personelu i znajdujących się na podległym mu terenie pacjentów i innych osób.
- Gdy brak jest na podstawie posiadanych informacji przesłanek do zorganizowania ewakuacji należy oczekiwać na dyspozycje kierującego akcją, kolejno dyrektora szpitala (lekarza dyżurnego) lub strażaka Państwowej Straży Pożarnej.
- Ewakuacja powinna być planowana w oparciu o istniejące drogi ewakuacyjne.
- W blokach łóżkowych A i B organizując ewakuację należy sprowadzić zagrożone osoby w pierwszym etapie na drugą kondygnację poniżej miejsca pożaru i dalej wg. potrzeb na zewnątrz budynku do miejsc ewakuacji (plac od strony południowej i parking naprzeciwko centralnej izby przyjęć). W przypadku zdarzeń mniejszej skali ewakuacja może przebiegać do sąsiedniego oddziału z zachowaniem priorytetu ratowania zdrowia i życia osób zagrożonych.
- Gdy przewiduje się długotrwałą akcję ratowniczą, kierujący ewakuacją powinien zapewnić poinformowanie sąsiedniego szpitala (GCZD) o konieczności przyjęcia ewakuowanych pacjentów.
- Wg. zaistniałych potrzeb inne szpitale w Katowicach można powiadomić poprzez Centrum Powiadamiania Ratunkowego (tel. 112) w Katowicach, które posiada aktualne wykazy telefonów i ilości wolnych miejsc.
- Do pomocy w ewakuacji pacjentów należy wykorzystać personel medyczny z przychodni i radiologii oraz administracyjny i techniczny.
- W przypadku, gdy dalej będzie brakowało osób do pomocy w ewakuacji, należy fakt ten zgłosić dowodzącemu akcją strażakowi.
- Pacjenci i inne osoby ewakuowane z części niskiej powinny być kierowane do najbliższego miejsca zbiórki.
- Gdy klatki schodowe i/lub korytarze uległy już zadymieniu należy nakazać osobom zagrożonym pozostanie w pomieszczeniach, zamknięcie drzwi i wzywanie pomocy przez otwarte okna, oraz uszczelnienie wszelkich przejść między kondygnacjami np. rur CO).
- Kierujący ewakuacją ze strony szpitala powinien stale współpracować z dowodzącym akcją strażakiem.

Wychodząc z pomieszczeń na korytarz lub wchodząc na klatkę schodową należy zamykać za sobą wszystkie drzwi.

Organizując ewakuację nigdy nie należy kierować osób ewakuowanych w stronę dymu.

- Po wyjściu na zewnątrz obowiązkiem każdego z przełożonych jest sprawdzić czy ewakuowali się wszyscy jego pracownicy.
- Meldunek o zakończeniu ewakuacji i ewentualnym braku osób przełożeni przekazują kierującemu ewakuacją, który jednocześnie pełni obowiązki dowodzącego akcją ratowniczą do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej.
- W przypadku braku którejś z osób, kierujący akcją ratowniczą natychmiast informuje o tym przybyłego na miejsce strażaka dowodzącego jednostkami Państwowej Straży Pożarnej.
- Każdy z pracowników szpitala i pracowników firm wynajmujących pomieszczenia w obiekcie jest zobowiązany podporządkować się decyzjom kierującego działaniami ratowniczymi przed przybyciem straży pożarnej.

2) Ewakuację indywidualną z poszczególnych pomieszczeń można prowadzić wyłącznie z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu ratowniczego tj. drabin i podnośników straży pożarnej. Ewakuacja ta jest możliwa tylko w szczególnych przypadkach i dla pojedynczych osób. W przypadku omawianego obiektu nie będzie ona możliwa od strony południowej i częściowo północnej bloków A i B z uwagi na brak dojazdu lub zbyt duże nachylenie uniemożliwiające sprawienie sprzętu straży pożarnej. Dojazd do bloku C jest również utrudniony ,umożliwia dotarcie tylko do części pomieszczeń.

**Sposoby ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszania się,
bez użycia specjalistycznego sprzętu ratowniczego**

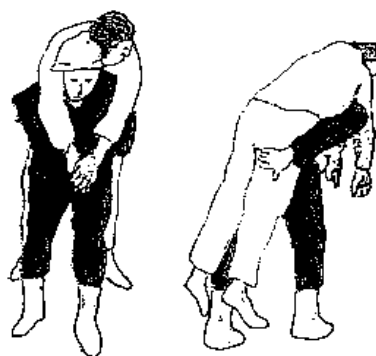
Wyprowadzanie przez jedną osobę

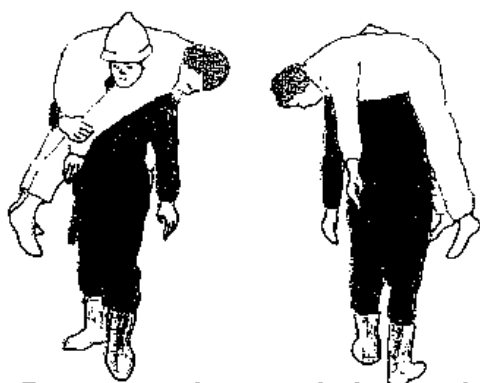
Wyprowadzanie przez dwie osoby

**Przenoszenie przez dwie osoby
sposobem " kombinowanym "**

Przenoszenie przez jedną osobę chwytem "tłumokowym"

**Przenoszenie przez jedną osobę
chwytem "strażackim"**

Przenoszenie przez jedną osobę chwytem "na barana"

8.5. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami, niezakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

Właściciel lub zarządca obiektu powinien powiadomić właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, o których mowa w ust. 1, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji ma na celu ocenę przygotowania obiektu do sytuacji rzeczywistego zagrożenia. Należy je przeprowadzać w czasie, gdy obiekt normalnie funkcjonuje, a na jego terenie przebywa pełna, wynikająca z codziennej eksploatacji liczba ludzi. Przebieg samej ewakuacji powinien odbywać się zgodnie z ustaleniami zawartymi w obowiązującej w obiekcie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego. Jako praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji (alarm ćwiczebny) nie mogą być traktowane inne (np. fałszywe) alarmy, w wyniku których taką ewakuację musiano przeprowadzić. Właściwe przygotowanie ćwiczeń wymaga powołania zespołu osób, którego część podczas przeprowadzania ćwiczeń otrzyma funkcje obserwatorów (tzw. rozjemców), dlatego wskazane jest, aby w miarę możliwości byli to pracownicy związani na co dzień z obsługą infrastruktury obiektu. Obserwatorom przydzielamy ściśle określone obszary obiektu, w których pełnić będą wyznaczone role. Ponadto w skład zespołu, oprócz osób reprezentujących kierownictwo, powinni wejść: szef ochrony, elektryk oraz pracownik (lub pracownicy) odpowiedzialny za sprawy bhp, przeciwpożarowe i obrony cywilnej. Tym ostatnim osobom nie należy przydzielać żadnych innych funkcji niż te, które wynikają z ich zakresu czynności.

W celu maksymalnego ograniczenia dezorganizacji pracy ćwiczebny alarm ewakuacyjny można przeprowadzić kilka minut po rozpoczęciu lub na kilka minut przed zakończeniem pracy w obiekcie.

Wywołanie alarmu pozwoli na właściwą ocenę reakcji pracowników ochrony odpowiedzialnych za racyjną swą funkcję za bezpieczeństwo obiektu, powiadomienia o zagrożeniu właściwych służb oraz zarządzenie i koordynację prowadzonej ewakuacji.

W trakcie ćwiczeń wskazane jest również wyłączenie dopływu energii elektrycznej za pomocą przeciwpożarowego wyłącznika prądu. Zanik energii elektrycznej pozwoli sprawdzić działanie systemów awaryjnych (oświetlenie ewakuacyjne, skuteczność prawidłowego funkcjonowania elektrycznych lub elektronicznych zamknięć w drzwiach służących do ewakuacji) oraz w pewien sposób przygotuje opuszczające obiekt osoby do ewakuowania się w odbiegających od normalnych warunkach.

Bezpośrednio przed planowanym rozpoczęciem ćwiczeń obserwatorzy (rozjemcy) powinni udać się do wyznaczonych wcześniej punktów i od momentu ogłoszenia alarmu dokładnie monitorować rozwój wydarzeń. Obserwatorzy powinni zwrócić uwagę na następujące elementy ćwiczeń:

czy sygnał o ewakuacji dotarł do wszystkich ludzi przebywających w monitorowanym przez nich obszarze, czy wszyscy pracownicy natychmiast przerwali pracę i rozpoczęli ewakuację, czy ewakuacja odbywała się zgodnie z wyznaczonymi drogami i kierunkami i czy nie wykorzystywano do niej elementów zabronionych, takich jak dźwigi lub nie przeznaczone do tego celu przejścia i wyjścia, czy w monitorowanym obszarze zadziałały wszystkie urządzenia techniczne służące do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi przebywających w obiekcie, takie jak np.: oświetlenie ewakuacyjne, dźwiękowy system ostrzegawczy, drzwi przeciwpożarowe, odblokowanie zamków elektrycznych i elektronicznych, wentylacja pożarowa itp.

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji jest obowiązkiem wynikającym z § 17 cytowanego wyżej rozporządzenia, dlatego właściciel lub zarządca obiektu powinien właściwie udokumentować fakt przeprowadzenia takich ćwiczeń. Właściwa dokumentacja stanowić będzie cenny materiał porównawczy przy ocenie podobnych ćwiczeń prowadzonych w przeszłości.

9. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

9.1. Zarządzanie bezpieczeństwem w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

Efektywne kierowanie kompleksami obiektów służby zdrowia stanowi niezwykle istotny czynnik w zabezpieczeniu przeciwpożarowym, ponieważ w przypadku jego niewłaściwego funkcjonowania wszelkie inne czynniki systemu zabezpieczenia mogą okazać się nieskuteczne i nieefektywne.

Pożar w średnio wysokim i wielko kubaturowym budynku szpitalnym może być przyczyną wielu ofiar – w tym śmiertelnych. Z uwagi na to, należy zapewnić najwyższe standardy zarządzania, które pozwolą na skuteczne zapobieżenie zagrożeniom dzięki zastosowaniu najlepszych dostępnych systemów technicznych i organizacyjnych, zapewniających odpowiedni poziom kierowania środkami zabezpieczenia pożarowego. Jedynie efektywne kierowanie w połączeniu z odpowiednim szkoleniem personelu zwiększy prawdopodobieństwo podejmowania przez ludzi właściwych decyzji i realizacji działań pozwalając im na bezpieczne opuszczenie obszaru niebezpieczeństwa.

Inne zagrożenia dotyczą miejscowych zagrożeń (są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia). Przyczyny powstawania miejscowych zagrożeń różnią się nieco od przyczyn powstawania pożarów, najczęściej spotykane które mogą wystąpić w szpitalu to m.in.:

- wady oraz nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych,
- wady oraz nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń ogrzewczych,
- wady oraz nieprawidłowa eksploatacja urządzeń mechanicznych,
- nieprawidłowa technologia składowania materiałów,
- wady oraz nieprawidłowa eksploatacja konstrukcji budowlanych,
- nieprawidłowe wykonywanie prac remontowo - budowlanych,
- wady oraz nieprawidłowa eksploatacja zbiorników ciśnieniowych,
- huragany, silne wiatry,
- wyładowania atmosferyczne,
- inne miejscowe zagrożenia powstałe w wyniku pożarów

Zasady zapobiegania możliwości powstania innego miejscowego zagrożenia

Przeciwdziałanie miejscowym zagrożeniom polegać powinno głównie na eliminowaniu źródeł zagrożenia związanych z urządzeniami ciśnieniowymi, dźwigowymi i substancjami szkodliwymi dla zdrowia i życia ludzi. Oznacza to między innymi konieczność przestrzegania następujących zasad:

- dokonywanie okresowych przeglądów urządzeń ciśnieniowych i dźwigowych podlegających dozorowi ze strony Urzędu Dozoru Technicznego,
- wykonywanie wszelkich czynności związanych z używaniem materiałów niebezpiecznych zgodnie z zasadami Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w pomieszczeniach wentylowanych przy sprawnej wentylacji,
- przechowywanie substancji w miejscach wydzielonych we właściwych opakowaniach.

Celem właściwej realizacji zasad zarządzania należy stosować następujące zalecenia:

- w wypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia Dyrektor Szpitala, Zastępcy Dyrektora Szpitala przejmują kierowanie akcją ratowniczą do momentu przybycia jednostek Straży Pożarnej,
- kierownicy poszczególnych oddziałów i działów Szpitala oraz podległy personel powinien być świadomy zakresu obowiązków związanych z podejmowaniem środków zabezpieczenia przed pożarem i w czasie pożaru. Obowiązki te powinny obejmować:
 - interwencję pożarową,
 - pierwszą pomoc medyczną,
 - stały nadzór nad; drogami pożarowymi, pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym, sprawnością techniczną hydrantów i gaśnic.

9.2. Harmonogram zasadniczych czynności postępowania na wypadek pożaru lub wystąpienia innego miejscowego zagrożenia

Jeżeli działania gaśnicze przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego nie narażają twojego życia lub zdrowia – podejmij je. Pamiętaj pomieszczenia już zadymione nie są dla ciebie bezpieczne.

Postępuj zgodnie z zakładowymi planami postępowania awaryjnego

W przypadku, gdy twoje działania gaśnicze nie są możliwe lub nie zlikwidowały pożaru oraz gdy wystąpiło inne miejscowe zagrożenie należy :

- wezwać pozostały personel,
- usunąć z pomieszczenia gdzie się pali lub wystąpiło inne miejscowe zagrożenie przebywające tam osoby,
- zamknąć drzwi do tego pomieszczenia, aby dym nie wydostawał się na zewnątrz
- gdy dym pojawił się już na korytarzu – zamknij wszystkie drzwi do pozostałych pomieszczeń oraz na klatki schodowe,
- powiadom Państwową Straż Pożarną zgodnie z instrukcją alarmowania,
- powiadom służby pionu technicznego,
- nie dopuszczaj pacjentów do strefy zadymienia,
- przygotuj pacjentów do ich ewakuacji,
- zapobiegaj panice, informuj pacjentów o sytuacji, zachowaj opanowanie i spokój,
- ustal z Lekarzem Dyżurnym którądy, gdzie i w jakiej kolejności będziecie przeprowadzać ewentualną ewakuację,
- gdy pojawi się Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej podporządkuj się poleceniom dowódcy akcji.

UWAGA:

W przypadku powstania innego miejscowego zagrożenia powiadom Państwową Straż Pożarną zgodnie z instrukcją alarmowania!

9.3. Obowiązki i zadania pracowników

Lekarze Dyżurni

Lekarze dyżurni w czasie pełnienia dyżuru w dni wolne, świąteczne, w porze nocnej oraz w dni robocze po godzinie pracy administracji szpitala są odpowiedzialni za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego całości jednostki.

Do ich obowiązków należy w szczególności:

- zgłaszanie dyrekcji szpitala wszelkich uwag dotyczących stanu bezpieczeństwa pożarowego w jak najkrótszym czasie,
- w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia :
 - o kierowanie akcją ratowniczą przy użyciu wszystkich dostępnych środków gaśniczych,
 - o alarmowanie Państwowej Straży Pożarnej wg wytycznych obowiązujących w tym zakresie,
 - o zapobieganie powstaniu pożaru,
- przy pomocy personelu nie uczestniczącego w akcji gaśniczej, prowadzenie ewakuacji pacjentów,
- zorganizowanie do ewakuacji odpowiednich środków transportu np. karetek, taksówek oraz innych środków szybkiego ewakuowania pacjentów.

W momencie przybycia na miejsce Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, przekazania kierowania akcją gaśniczą dowódcy Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej oraz dalsze uczestniczenie w akcji i wykonywanie poleceń dowódcy.

Personel pielęgniarski

- w przypadku zauważenia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia natychmiastowe przystąpienie do alarmowania pozostałego personelu, lekarza dyżurnego i Państwowej Straży Pożarnej,
- w przypadku pożaru, przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego przystąpienie do akcji gaśniczej,
- prowadzenie ewakuacji pacjentów ściśle wg zaleceń lekarza dyżurnego,
- w trakcie prowadzenia ewakuacji zwracania uwagi na zachowanie się pacjentów i przeciwdziałania wszelkim objawom paniki,
- branie udziału w innych działaniach związanych z całością akcji wg poleceń kierującego całością działań.

Salowe

- w przypadku zauważenia pożaru natychmiastowe przystąpienie do akcji ratowniczo – gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego i zaalarmowania pozostałego personelu wg zasad określonych w instrukcji alarmowania,
- ściśle wykonywanie obowiązków i poleceń wydawanych przez pielęgniarkę dyżurną lub lekarza dyżurnego oraz kierującego całością działań ratowniczo – gaśniczych.

Służby ochrony

- nadzór nad bezpieczeństwem pożarowym jednostki oraz niezwłoczne wszczęcie alarmu w wypadku zauważenia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia
- posługiwać się procedurami zawartymi w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz wykonywać sprawnie czynności tam określone,
- znać dokładnie rozkład pomieszczeń chronionych obiektów,
- obsługiwać centralę Systemu Sygnalizacji Pożarowej,
- znać rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych, zaworów gazu, wyłączniki prądu.
- dopilnować, aby kierowcy ustawiali samochody na wyznaczonych stanowiskach i nie tarasowali nim przejazdów i dróg, a w szczególności bram i dróg ewakuacyjnych,
- w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia :
 - o umieć zaalarmować Państwową Straż Pożarną i pracowników dostępnymi środkami alarmowania,
 - o otworzyć bramę wjazdową dla przybywających Jednostek Ratowniczo – Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej i udzielić im niezbędnych informacji oraz wykonywać polecenia przełożonych lub kierującego działaniami ratowniczo – gaśniczymi.

Pozostali pracownicy komórek organizacyjnych

- dbać o właściwy stan bezpieczeństwa pożarowego, a w szczególności na swoim stanowisku pracy i jego otoczenia,
- przestrzegać przepisów przeciwpożarowych, znać zasady użycia sprzętu i środków gaśniczych oraz alarmowania Państwowej Straży Pożarnej, brać czynny udział w akcjach ratowniczych w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- uczestniczyć w organizowanym dla pracowników szkoleniu przeciwpożarowym,
- usuwać usterki i nieprawidłowości, które mogą stać się przyczyną pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- sprawdzać w czasie pracy i po jej zakończeniu, czy w pomieszczeniu, w którym pełni się obowiązki służbowe nie zaistniały warunki sprzyjające powstaniu pożaru i innego miejscowego zagrożenia.

9.4. Działania ratownicze

Działanie ratownicze polega na planowanym zrealizowaniu czynności ratowniczych, którym zadaniem jest:

- rozpoznanie zagrożenia,
- alarmowanie o zagrożeniu osób, które przebywają w obiekcie,
- alarmowanie i wprowadzenie do działań Państwową Straż Pożarną,
- przeprowadzenie ewakuacji ludzi ze strefy zagrożenia,
- lokalizacja zagrożenia – ograniczenie jej skutków,
- usunięcie źródła zagrożenia,
- zabezpieczenia miejsca działań ponownym wystąpieniem.

Powyższy zakres działań ratowniczych realizowany jest poprzez:

- siłami i środkami własnymi do momentu zastępów ratowniczych,
- siłami i środkami służb ratowniczych od czasu ich przybycia do zakończenia działań.

9.4.1. Rozpoznanie (wykrycie) zagrożenia

Rozpoznanie stanu zagrożenia odbywa się w następujący sposób:

- Automatycznie poprzez zadziałanie systemu sygnalizacji pożaru. Obiekty szpitala dozorowane są ciągle przez instalację Systemu Sygnalizacji Pożarowej połączoną z Alarmowym Centrum Odbiorczym Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach. Informacja o odebraniu sygnału alarmowego II stopnia (czujka lub ROP) jest natychmiast przekazywana drogą radiową do stanowiska Kierowania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach.
- Stwierdzenie stanu zagrożenia przez użytkowników.

9.4.2. Alarmowanie o zagrożeniu osób przebywających w obiekcie i Straży Pożarnej

Skuteczne alarmowanie Państwowej Straży Pożarnej jest podstawową czynnością w organizacji działania ratowniczego. W razie otrzymania wiadomości o pożarze lub zauważeniu pożaru czy innego miejscowego zagrożenia, jednocześnie z alarmowaniem innych ludzi przebywających na terenie budynku należy postępować zgodnie z:

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

I. ALARMOWANIE WEWNĘTRZNE

Każdy, kto zauważy pożar zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia podając głośny komunikat słowny:

„ PALI SIĘ – POŻAR ”.

W celu podjęcia działań: alarmowych, ratowniczych, ewakuacyjnych, za pomocą wewnętrznych środków alarmowania wykonać następujące czynności:

- **wcisnąć przycisk sygnalizatora pożarowego umieszczonego w pobliżu wyjść ewakuacyjnych z budynku,**

- **zawiadomić portiernię: wew. **4181-2** lub **32-789-4181****

II. ALARMOWANIE STRAŻY POŻARNEJ

☎ Nr 998 lub 112 STRAŻ POŻARNA

♦ **Po uzyskaniu telefonicznego połączenia należy podać :**

- adres, miejsce pożaru, budynek, oddział, piętro,
- co się pali?,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego?,
- dane personalne oraz nr telefonu, z którego się dzwoni.

♦ **Udzielić pomocy osobom poszkodowanym lub zagrożonym.**

♦ **W miarę możliwości zabezpieczyć ewakuowane mienie przed osobami postronnymi, jednak nie narażać zdrowia lub życia dla jego ratowania.**

W razie konieczności powiadomić inne służby:

☎ Nr 999 Pogotowie Ratunkowe

☎ Nr 997 Policja

☎ Nr 992 Pogotowie gazowe

☎ Nr 991 Pogotowie energetyczne

POWIADOMIĆ DYREKCJĘ SZPITALA tel. wew. 4012

III. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

UWAGA: NIE RYZYKUJ ŻYCIA DLA RATOWANIA MIENIA

Równocześnie z alarmowaniem o niebezpieczeństwie należy przystąpić do gaszenia pożaru za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu budynku w miejscach oznakowanych:

- GAŚNICA

- HYDRANT WEWNĘTRZNY

**WODĄ NIE WOLNO GASIĆ POŻARÓW URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH
BĘDĄCYCH POD NAPIĘCIEM ORAZ CIECZY ŁATWOPALNYCH**

Pamiętaj o zasadach bezpieczeństwa przy użyciu gaśnic !

IV. EWAKUACJA

Z chwilą powstania pożaru, po alarmowaniu i podjęciu działań ratowniczo - gaśniczych, należy niezwłocznie:

- ♦ **Skierować się do najbliższej drogi ewakuacyjnej prowadzącej na zewnątrz budynku, oznakowanej tablicami lub znakami ewakuacyjnymi określonymi poniżej:**

- WYJŚCIE EWAKUACYJNE

- KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ

- DRZWI EWAKUACYJNE

- KIERUNEK DO WYJŚCIA EWAKUACYJNEGO W PRAWO

UWAGA :

Podczas ewakuacji nie wywołuj paniki, opanuj strach i lęk, nie używaj windy do ewakuacji, a po wyjściu na zewnątrz budynku stań w bezpiecznym miejscu.

W przypadku konieczności należy ściśle wykonywać polecenia służb ratowniczo-gaśniczych biorących udział w akcji.

Punkt 8 niniejszego opracowania zawiera szersze informacje na temat organizacji ewakuacji w obiekcie.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 40 Stron: 68
9.4.3. Wprowadzenie jednostek do działań Wprowadzenie jednostek do działań polega na: - Zabezpieczeniu miejsca przyjęcia sił ratowniczych przed elewacją budynku, - Zapewnieniu najkrótszego dojazdu dla dowódcy sił Państwowej Straży Pożarnej, - Udostępnieniu dokumentacji obiektu przygotowanej na wypadek pożaru, - Udostępnieniu wszelkich informacji o parametrach pracy instalacji użytkowych i przeciwpożarowych, - Umożliwieniu sterowania urządzeniami i instalacjami użytkowymi oraz przeciwpożarowymi, - Ułatwieniu dojazdu sił ratowniczych z punktu przyjęcia do miejsca organizacji działań wskazanego przez dowodzącego akcją, - Wykonywaniu wszelkich poleceń kierującego działaniami ratowniczymi. 9.4.4. Ograniczanie skutków zagrożeń Przez ograniczanie skutków zagrożeń rozumie się zespół przedsięwzięć, których celem jest ograniczenie rozprzestrzeniania się czynników zagrożenia, do których należą dym i oddziaływanie termiczne (temperatura). Podstawowymi czynnościami zmierzającymi do ich ograniczenia są: - Wyłączenie wentylacji w strefie zagrożenia, - Zamknięcie wszystkich drzwi przeciwpożarowych, - Zamknięcie drzwi i okien w pomieszczeniach objętych pożarem, - Usunięcie materiałów palnych z sąsiedztwa pożaru, - Wyłączenie dopływu energii elektrycznej do strefy objętej pożarem, - Użycie hydrantów wewnętrznych do chłodzenia ogniska pożaru. 9.4.5. Usunięcie zagrożenia Wyposażenie budynków w sprzęt gaśniczy i instalację hydrantową umożliwia prowadzenie bezpośrednich działań gaśniczych w celu usunięcia źródła zagrożenia. Do prowadzenia działań gaśniczych należy wykorzystać przede wszystkim pracowników spośród osób obecnych w Szpitalu. W przypadku podjęcia próby gaszenia pożaru przez pacjentów należy zwrócić szczególną uwagę na bezpieczeństwo, szczególnie mieć na uwadze fakt występowania toksycznych gazów pożarowych. Szczegółowe zasady wykorzystania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic powinny być przedmiotem szkolenia podstawowego i okresowego wszystkich pracowników Szpitala. 9.4.6. Zabezpieczenie miejsca działań przed ponownym wystąpieniem zagrożenia Zakończenie działań ratowniczych i zabezpieczenie miejsca zdarzenia polega na wykonaniu szeregu czynności mających na celu w szczególności dozorowanie (kontrolę) miejsca zagrożenia (pożaru) oraz pomieszczeń bezpośrednio przyległych do pomieszczenia, w którym pożar miał miejsce. Po zakończeniu prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczej za zabezpieczenie miejsca zdarzenia odpowiedzialny jest administrator lub inna wyznaczona przez niego osoba (Kierownik Działu Administracji, Kierownik Działu Inwestycji i Obsługi Technicznej) przyjmująca teren działań ratowniczych. Zakres i czas czynności kontrolnych (dozorowania) określa dowódca jednostek Państwowej Straży Pożarnej w protokole przekazania miejsca zdarzenia, przekazywanym imiennie po zakończeniu działań Państwowej Straży Pożarnej.		

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 41 Stron: 68
---	---	-------------------------------

9.5. Zasady postępowania dla osób zobowiązanych do kierowania działaniami.

9.5.1. Kierowanie działaniami

Akcją ratowniczo – gaśniczą, do czasu przybycia Państwowej Straży Pożarnej kieruje Dyrektor Szpitala a w czasie jego nieobecności Zastępcy Dyrektora Szpitala lub Lekarz Dyżurny Szpitala. Po przyjeździe Jednostek Państwowej Straży Pożarnej na miejsce zdarzenia, wszyscy pracownicy zobowiązani są do podporządkowania się Dowódcy Jednostek Państwowej Straży Pożarnej oraz udzielenia mu wszelkiej żądanej pomocy.

Dyrektor Szpitala

Z chwilą przyjęcia informacji o powstaniu w budynku Szpitala pożaru lub innego miejscowego zagrożenia powinien:

- Przybyć na miejsce i zapoznać się z sytuacją,
- Przejąć kierowanie działaniami i kierować nimi do czasu przybycia Jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
- Podejmować stosowne decyzje, a w szczególności:
 - Na bieżąco oceniać sytuację i prognozować rozwój wypadków,
 - Zarządzić ewakuację ludzi i składników mienia z części lub całych budynków,
 - Zarządzać i akceptować bieżące zmiany w działaniu podległych pracowników,
 - Sprawować bieżący nadzór nad realizacją procedur ratowniczych,
 - Zapewnić współpracę z siłami Państwowej Straży Pożarnej,
 - Nadzorować działania służb wewnętrznych i zewnętrznych,
 - Udzielić wszelkiej niezbędnej pomocy przybyłemu Dowódcy Jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

Z-cy Dyrektora Szpitala

Z chwilą przyjęcia informacji o powstaniu w budynku Szpitala pożaru lub innego miejscowego zagrożenia powinien:

- W możliwie najkrótszym czasie przybyć na miejsce i zapoznać się z sytuacją,
 - Przejąć kierowanie akcją ratowniczą w obrębie całości obiektu na wyraźne polecenie Dyrektora Szpitala a w razie nieobecności Dyrektora od Lekarza Dyżurnego Szpitala (Kierownika),
 - Oceniać sytuację oraz prognozować rozwój wypadków, i na tej podstawie podejmować odpowiednie decyzje,
 - Powiadomić podległy personel o zdarzeniu,
 - Wezwać na miejsce niezbędnych pracowników pionu technicznego,
 - Wydać polecenie zablokowania ruchu pieszych do obiektu,
 - Wydać polecenie zablokowania ruchu samochodów na parkingach w obrębie dróg pożarowych,
 - Wydać polecenie zablokowania wjazdu pojazdów na teren Szpitala,
 - Wydać polecenie przyjęcia sił Jednostek Państwowej Straży Pożarnej w wyznaczonym miejscu i doprowadzenie ich do centrum dyspozycyjnego,
 - Wydawać polecenia Kierownikom poszczególnych Oddziałów i Działów,
 - Nadzorować i koordynować przebieg akcji ratowniczej i ewakuacji,
 - Wyznaczyć miejsca zbiórki na zewnątrz budynków,
 - Wyznaczyć koordynatorów odpowiedzialnych za ewakuacje na poszczególnych kondygnacjach (strefach pożarowych) budynków,
 - Utrzymywać stałą łączność z koordynatorami ewakuacji i pionem technicznym,
- Udzielić wszelkiej niezbędnej pomocy przybyłemu Dowódcy Jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 42 Stron: 68
Służby ochrony Do zadań służby ochrony Szpitala należy: • Przyjąć informację o zdarzeniu, • Powiadomić o zaistniałym zagrożeniu Państwową Straż Pożarną, • Powiadomić Dyrektora Szpitala, Zastępców Dyrektora Szpitala i Lekarza Dyżurnego Szpitala o zagrożonych kondygnacjach (strefach pożarowych), • Zapewnić i utrzymywać stałą łączność z kolejnymi kierującymi akcją ratowniczą, • Stale kontrolować stan urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie i natychmiast informować kierującego akcją ratowniczą o zakłóceniach i nieprawidłowościach w ich funkcjonowaniu, • Kierować najkrótszą drogą siły Jednostek Państwowej Straży Pożarnej do miejsca zdarzenia, • Udostępnić przybyłym strażakom Państwowej Straży Pożarnej niezbędną dokumentację operacyjną, klucze do zagrożonych pomieszczeń oraz udzielić wszelkich niezbędnych informacji, • Podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczą Dowódcy Jednostki Państwowej Straży Pożarnej. Koordynatorzy akcji ewakuacyjnej Kierujący Oddziałami i Działami Szpitala odpowiedzialni są za prowadzenie ewakuacji oraz zabezpieczenie mienia na obszarze podległych pomieszczeń. Z chwilą przyjęcia informacji o powstaniu w budynku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia powinien: • Przybyć na miejsce występowania zagrożenia, • Ocenić sytuację i podjąć decyzje o ewakuacji ludzi z zajmowanych pomieszczeń, • Wyznaczyć osoby zobowiązane do zabezpieczenia powierzonego mienia oraz wyznaczyć miejsce docelowej ewakuacji mienia, • Powiadomić służbę dozoru, • Organizować i kierować ewakuacją • Utrzymywać stałą łączność z Zastępcami Dyrektora i Kierownikiem Działu Administracyjno – Gospodarczego, • Udzielić wszelkiej niezbędnej pomocy przybyłemu kierownikowi akcji ratowniczej lub Dowódcy Jednostki Państwowej Straży Pożarnej. Pozostali pracownicy Szpitala Z chwilą zauważenia w budynku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia powinni: - Powiadomić wszystkie osoby, które mogą lub znajdują się w strefie zagrożenia, - Uruchomić najbliższy przycisk ROP, - Powiadomić Państwową Straż Pożarną zgodnie z instrukcją alarmowania, - Powiadomić służby ochrony o zagrożeniu określając: • gdzie się pali, określając pomieszczenie, piętro, itp? • co się pali lub, jakie jest inne zagrożenie? • czy występuje zagrożenie życia, szacunkową liczbę osób rannych lub poszkodowanych? • podjęte do tej pory czynności, • nazwisko i stanowisko zatrudnienia, - Powiadomić bezpośredniego przełożonego, - W miarę możliwości podjąć działania ograniczające zagrożenie (gaśnicze), - Wykonywać polecenia koordynatora akcji ewakuacyjnej w zakresie jej przeprowadzania i organizacji, - Ewakuować się ze strefy zagrożenia, - Udzielić wszelkiej niezbędnej pomocy przybyłemu Dowódcy Jednostki Państwowej Straży Pożarnej.		

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 43 Stron: 68
---	---	-------------------------

10. Prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Przez prace niebezpieczne pod względem pożarowym należy rozumieć prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.

Zgodnie z rozporządzeniem (4) szczegółowe zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa powyżej, jak również warunki uzyskania zezwolenia na ich przeprowadzenie określa w odrębnej instrukcji właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu.

1. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo – budowlane związane z użyciem otwartego ognia, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru, wybuchu lub innego zagrożenia.

2. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym wykonawca jest zobowiązany dokonać komisyjnej oceny zagrożenia pożarowego w otoczeniu oraz określić niezbędne wymagania prewencyjne mające na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu.

3. W trakcie czynności komisyjnego sprawdzenia stanu zagrożenia pożarowego, należy zwrócić uwagę w szczególności na następujące zagadnienia:

- Jakie są właściwości pożarowe składowanych i stosowanych materiałów palnych oraz które z nich, w jaki sposób i gdzie należy przemieścić poza obręb miejsca prowadzenia prac na czas ich trwania,
- Jakie istnieją w miejscu planowanych prac, urządzenia i instalacje oraz jakie środki należy zastosować dla ich zabezpieczenia,
- Czy nie zachodzi potrzeba usunięcia zanieczyszczeń substancjami łatwo zapalnymi występujących w miejscu prowadzenia prac,
- Czy ze względu na charakter środowiska miejsce prowadzonych prac (stężenia gazów, par cieczy i pyłów palnych) nie zachodzi potrzeba dokonania uprzednio pomiaru tych stężeń,
- Jakie należy przewidzieć metody zabezpieczenia wszystkich miejsc, z których nie można usunąć materiałów palnych lub, które mogą przewodzić ciepło.

4. Z czynności kontrolnych sporządza się „protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym” według wzoru przedstawionego w załączniku Nr 1.

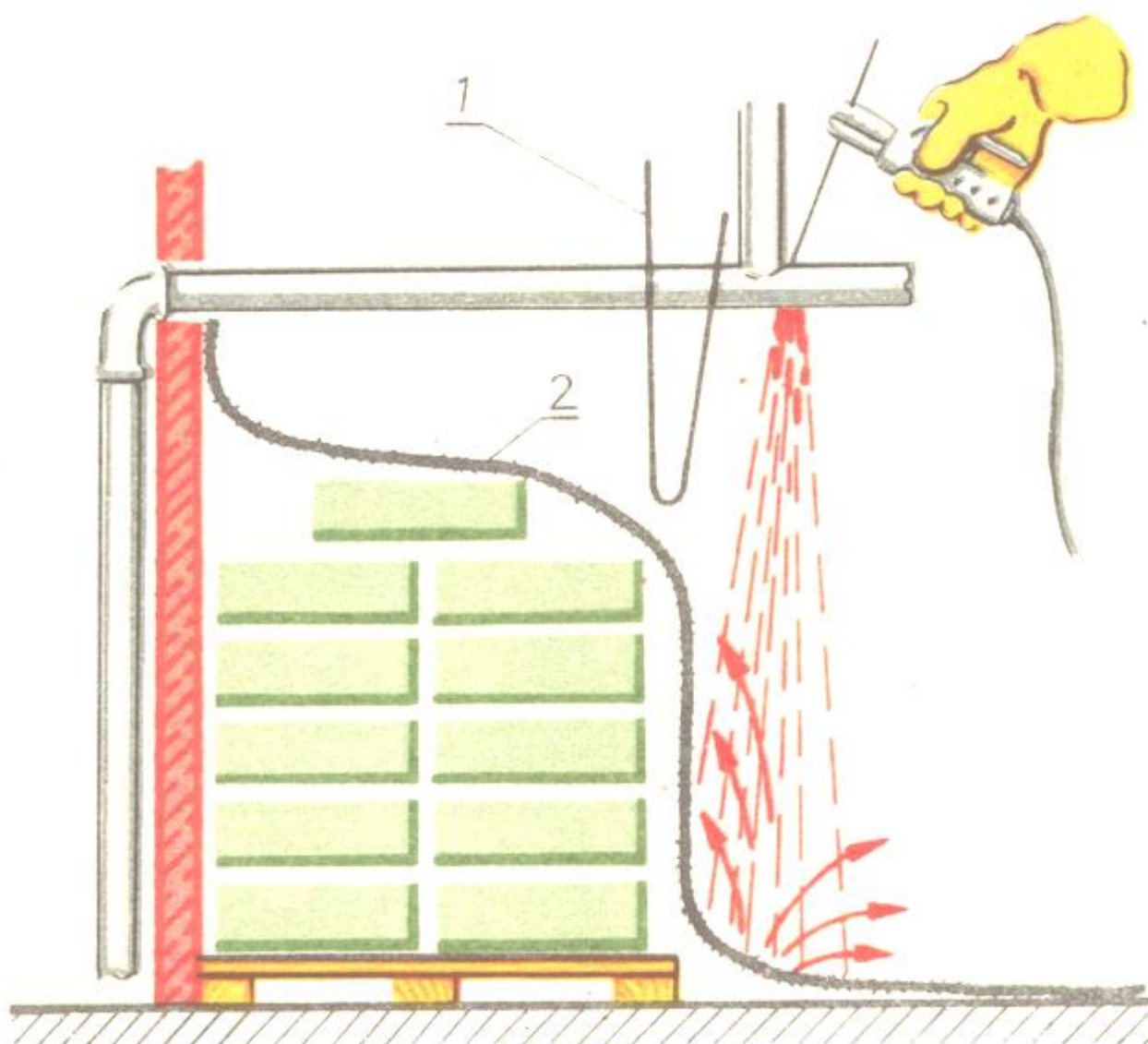
5. Rozpoczęcie prac niebezpiecznych pożarowo może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzenie. W zezwoleniu tym ustalone powinny być: sposób zabezpieczenia prac oraz osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie, jak również rodzaj i miejsce wykonywania prac. Wzór zezwolenia przedstawia załącznik nr 2.

10.1 Wytyczne zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych

1. Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:

- a) Oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych,
- c) Zabezpieczeniu przed działaniem rozprysków spawalniczych, wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich arkuszami blachy, płytami gipsowymi, kocem gaśniczym,

- d) Sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa ciepłego, lub rozprysków spawalniczych, nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
- e) Uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzonych prac,
- f) Zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami pożarowo niebezpiecznymi,

Rys.1

Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1-ekran z blachy, 2-koc gaśniczy

2. W miejscu wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym powinny być stworzone warunki umożliwiające szybką i skuteczną likwidację wszelkich źródeł ognia i bezpieczeństwo ludzi. W tym celu należy przygotować w szczególności pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego i elektrod, materiały izolacyjne i osłaniające do zabezpieczenia prac oraz podręczny sprzęt gaśniczy. Przygotować należy także, drogi ewakuacyjne i dojścia do stanowisk pracy, dla zabezpieczenia warunków szybkiej ewakuacji ludzi z miejsca ewentualnego pożaru.

3. Z uwagi na duże zagrożenie pożarowe, każde stanowisko prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym powinno być wyposażone w sprawny technicznie sprzęt gaśniczy, pozwalający na natychmiastową likwidację zarzewia pożaru. Typ i liczbę tego sprzętu według rodzaju pomieszczeń i rodzaju prowadzonych prac przedstawia tabela.

Lp.	Rodzaj obiektu lub rodzaj prowadzonych prac	Konieczne wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy
1.	Na budowach	1 gaśnica proszkowa ABC i 1 koc gaśniczy na 3 stanowiska prowadzonych prac.
2.	W budynkach posiadających palne elementy budowlane	1 gaśnica proszkowa ABC i 1 koc gaśniczy na każde stanowisko pracy.
3.	W obiektach (pomieszczeniach szpitalnych)	1 gaśnica proszkowa ABC i 1 koc gaśniczy na każde stanowisko pracy.
4.	Przy pracach mających kontakt z urządzeniami elektrycznymi	1 gaśnica proszkowa ABC i 1 koc gaśniczy na każde stanowisko pracy.

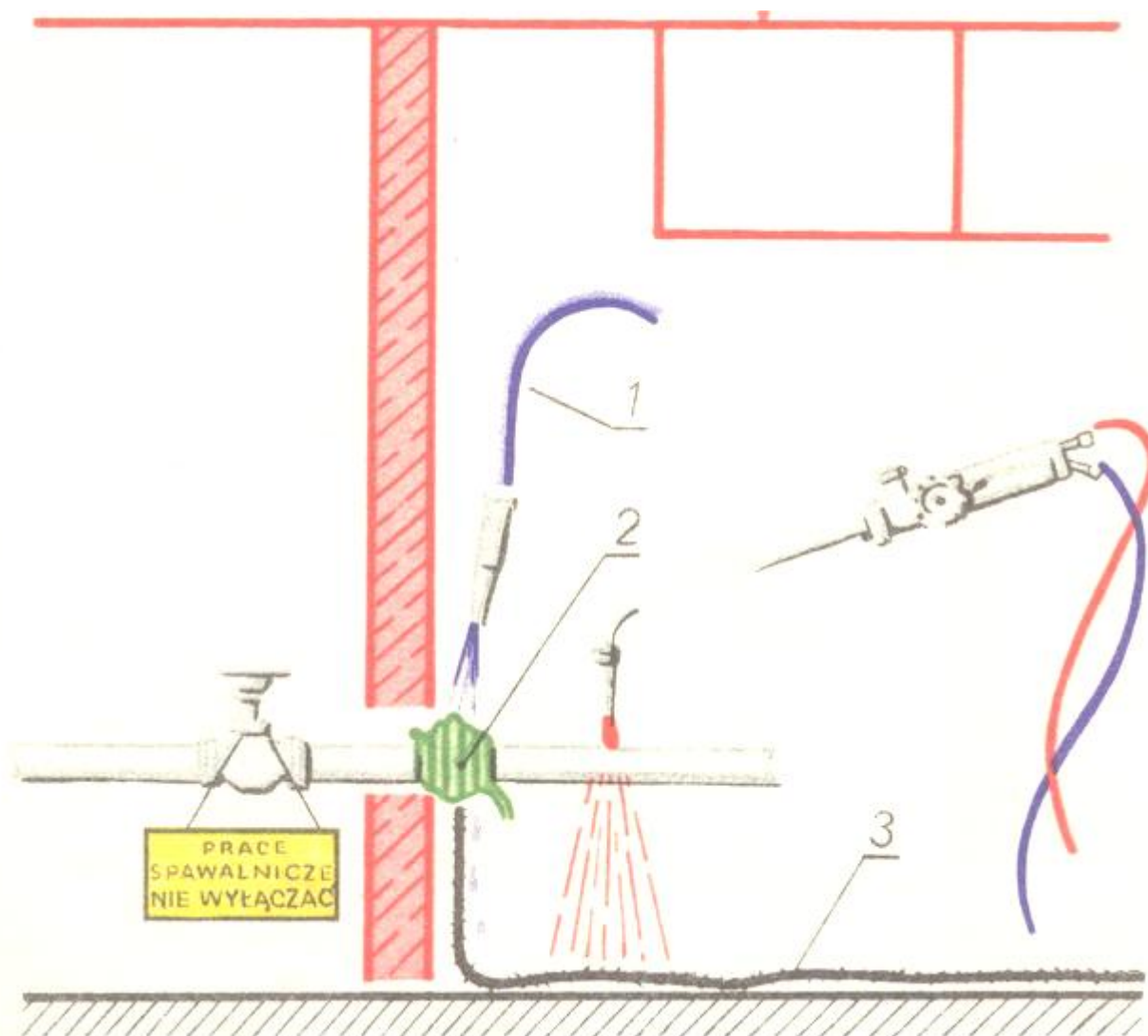
4. Z uwagi na zagrożenie wybuchowe zabronione jest wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w pomieszczeniach, w których wykonywano tego samego dnia prace malarskie lub inne materiałami o właściwościach łatwo zapalnych (np. lakiery nitro, kleje syntetyczne).

5. Narzędzia i sprzęt używany do wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

6. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego uprawnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

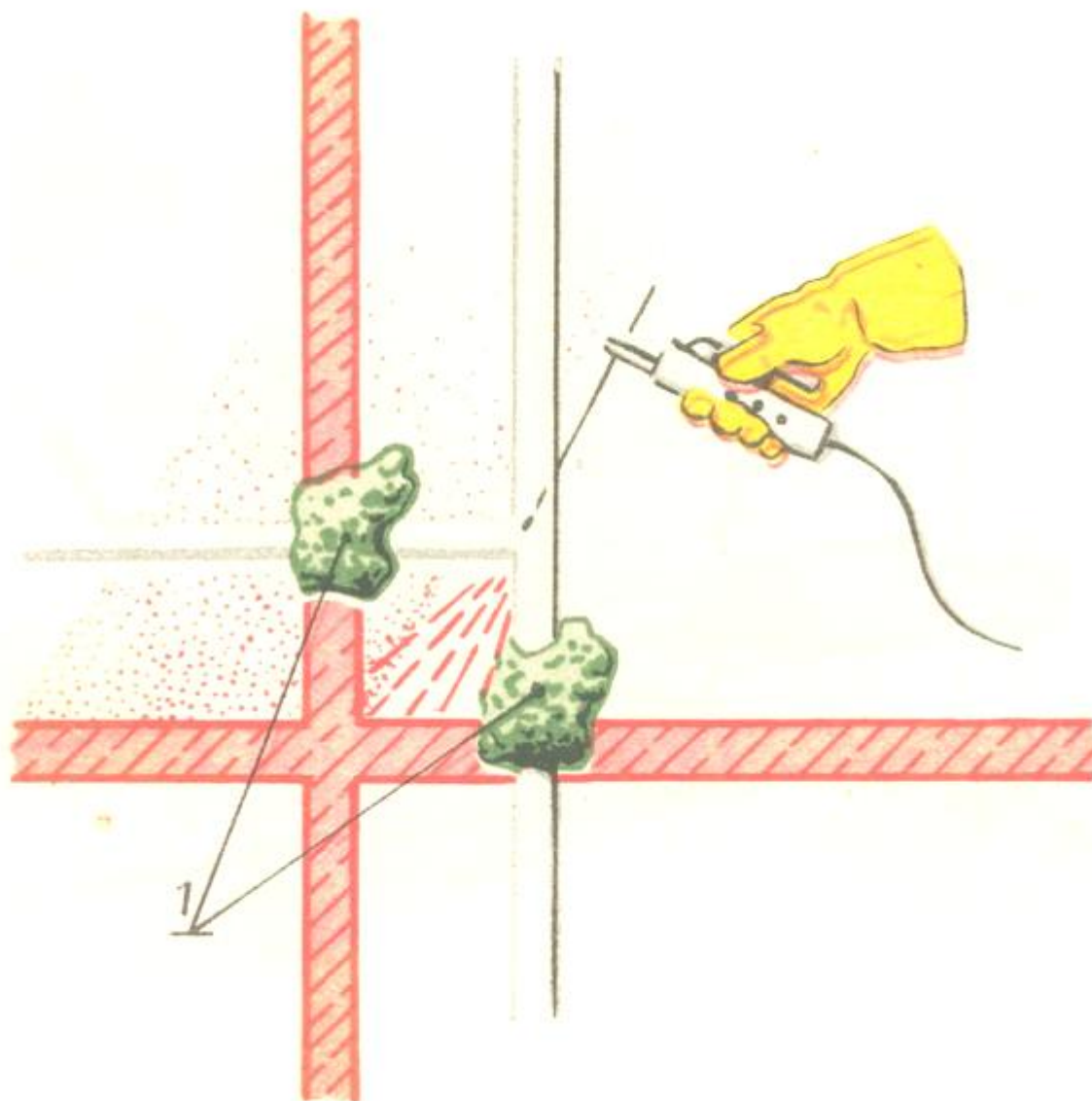
10.2. Ustalenia organizacyjne

- Całkowitą odpowiedzialność za zabezpieczenie pod względem pożarowym prowadzonych prac niebezpiecznych pożarowo, ponosi wykonawca tych prac,
- Zapis o odpowiedzialności wykonawcy za bezpieczne pod względem pożarowym prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo powinien znaleźć się w umowie, a jeżeli prace prowadzone są w trybie zlecenia bez umownego, w oddzielnym oświadczeniu a fakt przyjęcia do wiadomości przez wykonawcę tego zapisu powinien być potwierdzony czytelnym podpisem,
- Należy ściśle określić osoby odpowiedzialne za dozór, uwzględniając je w pisemnym zezwoleniu na wykonywanie tych prac,
- Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo należy poddać kontroli miejsca, w którym prace były wykonywane oraz rejony przyległe,
- W przypadku prowadzenia prac w sąsiedztwie jakichkolwiek materiałów palnych kontrole należy ponowić po upływie 4 godzin, a następnie 8 godzin od czasu zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych. Przeprowadzenie kontroli należy odnotować w „Książce kontroli prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym”, której wzór przedstawia załącznik Nr 3.

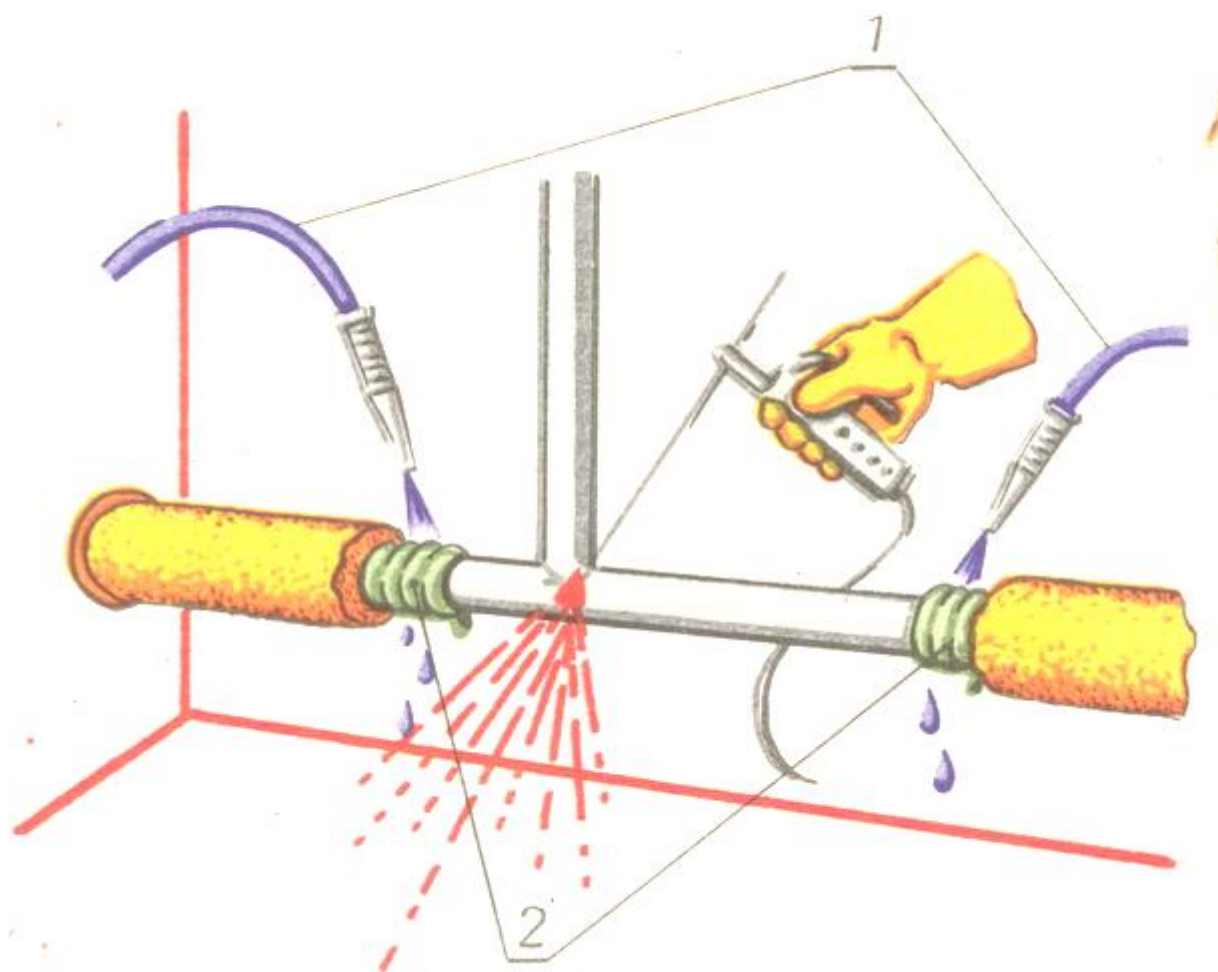
Rys. 2

Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić: 1-przewód doprowadzający wodę, 2-zwoje sznura z włókna niepalnego, 3-koc gaśniczy

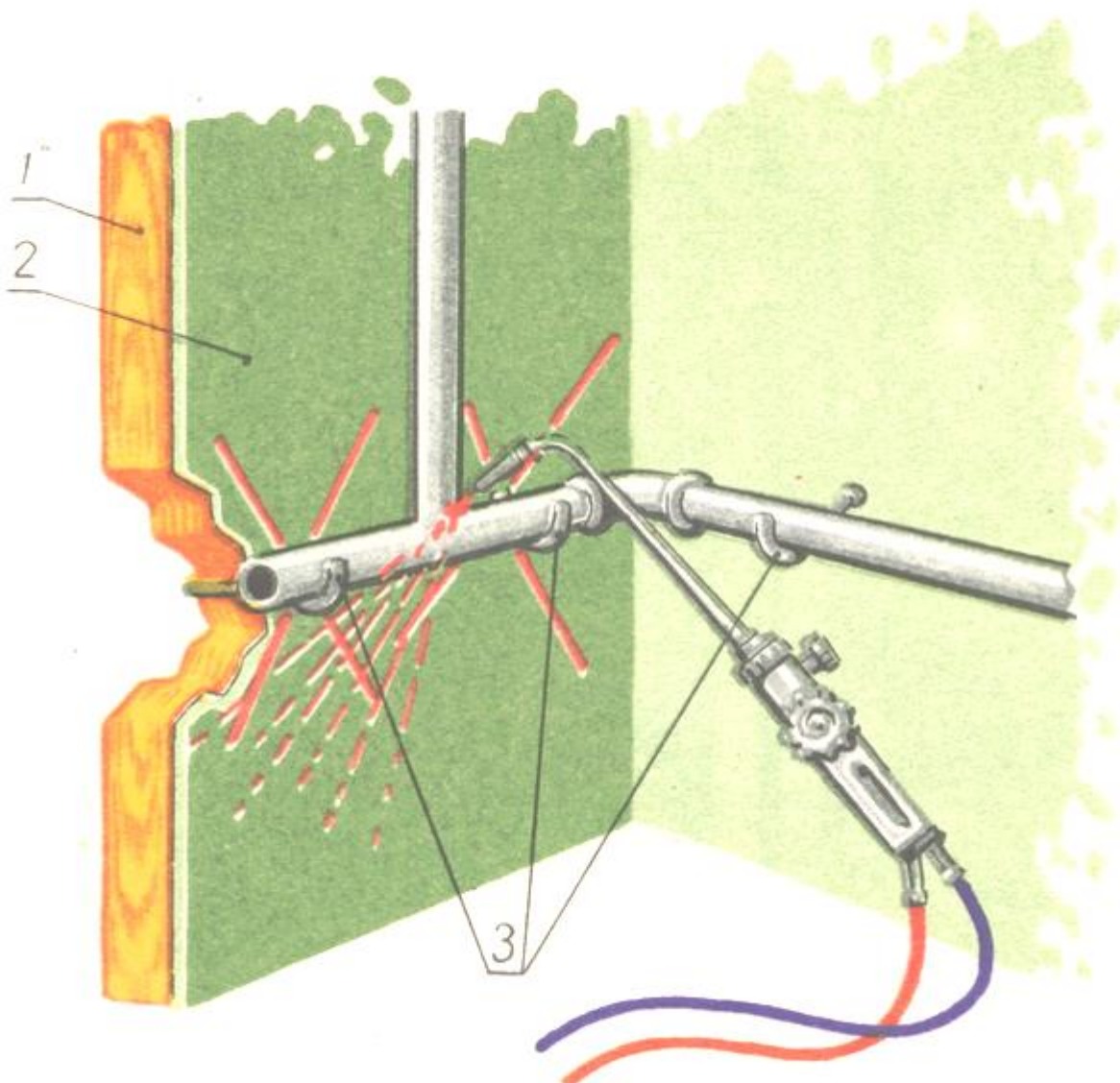
Rys.3

Wszystkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału - 1

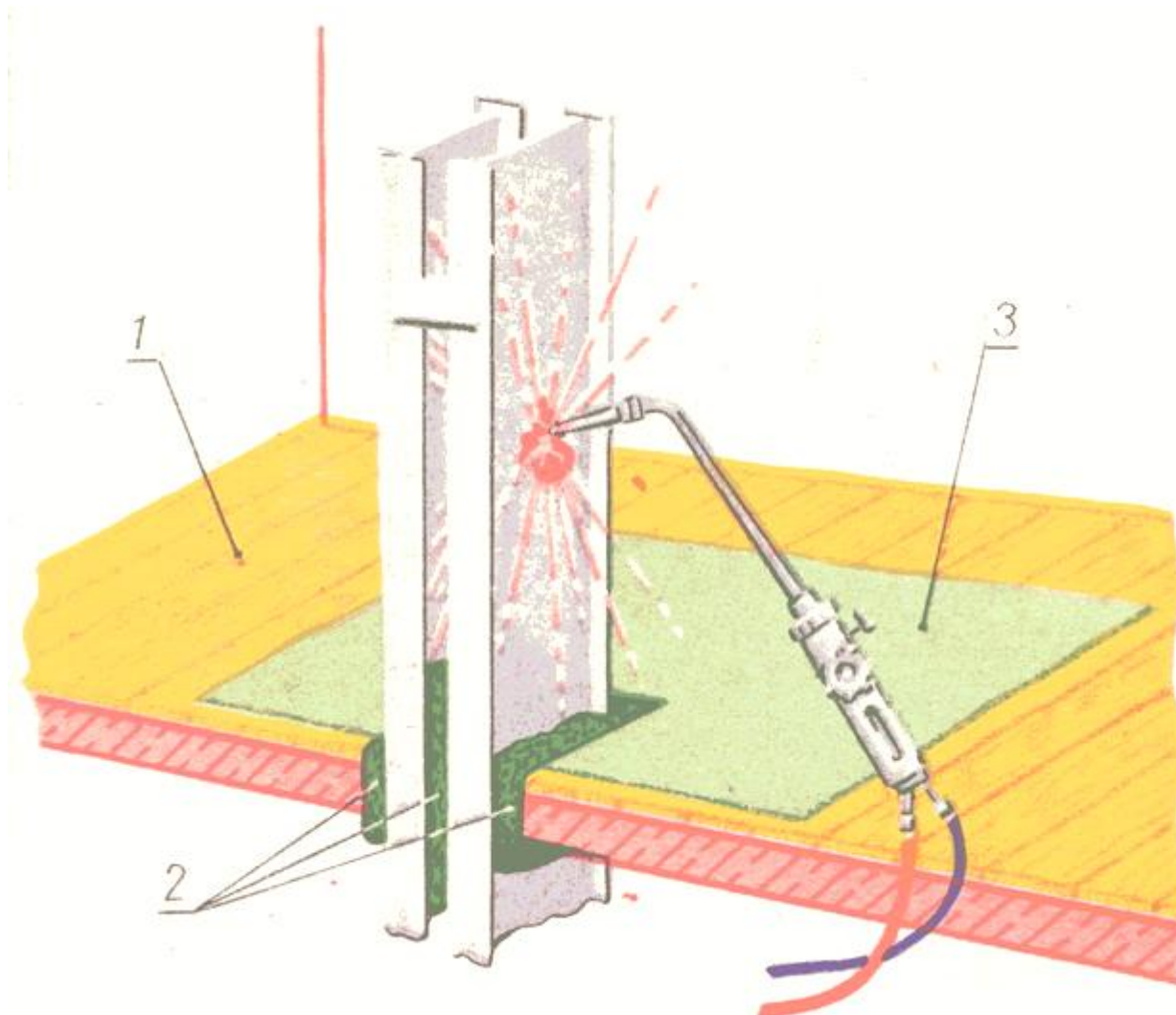
Rys. 4

Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwopalna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku: 1-przewody doprowadzające wodę, 2-zwoje sznura z włókna niepalnego

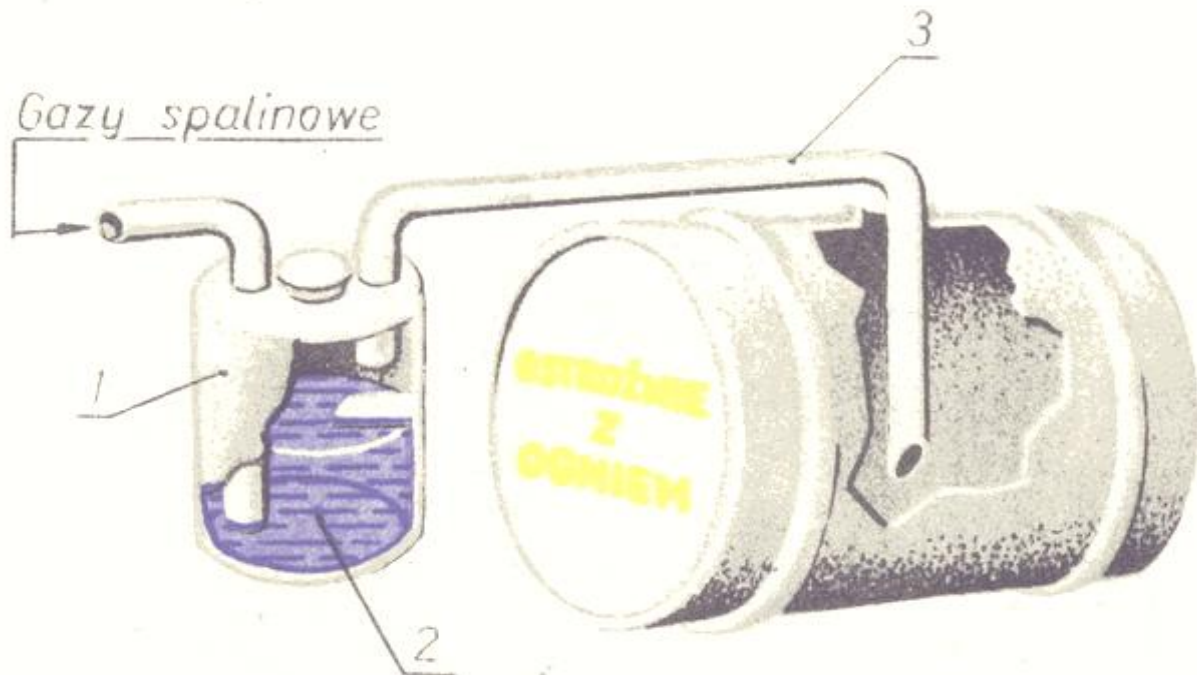
Rys. 5

Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa ciepłego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemonstrować lub skutecznie chłodzić: 1-palna ścianka, 2-niepalna wykładzina, 3-haki podtrzymujące instalację

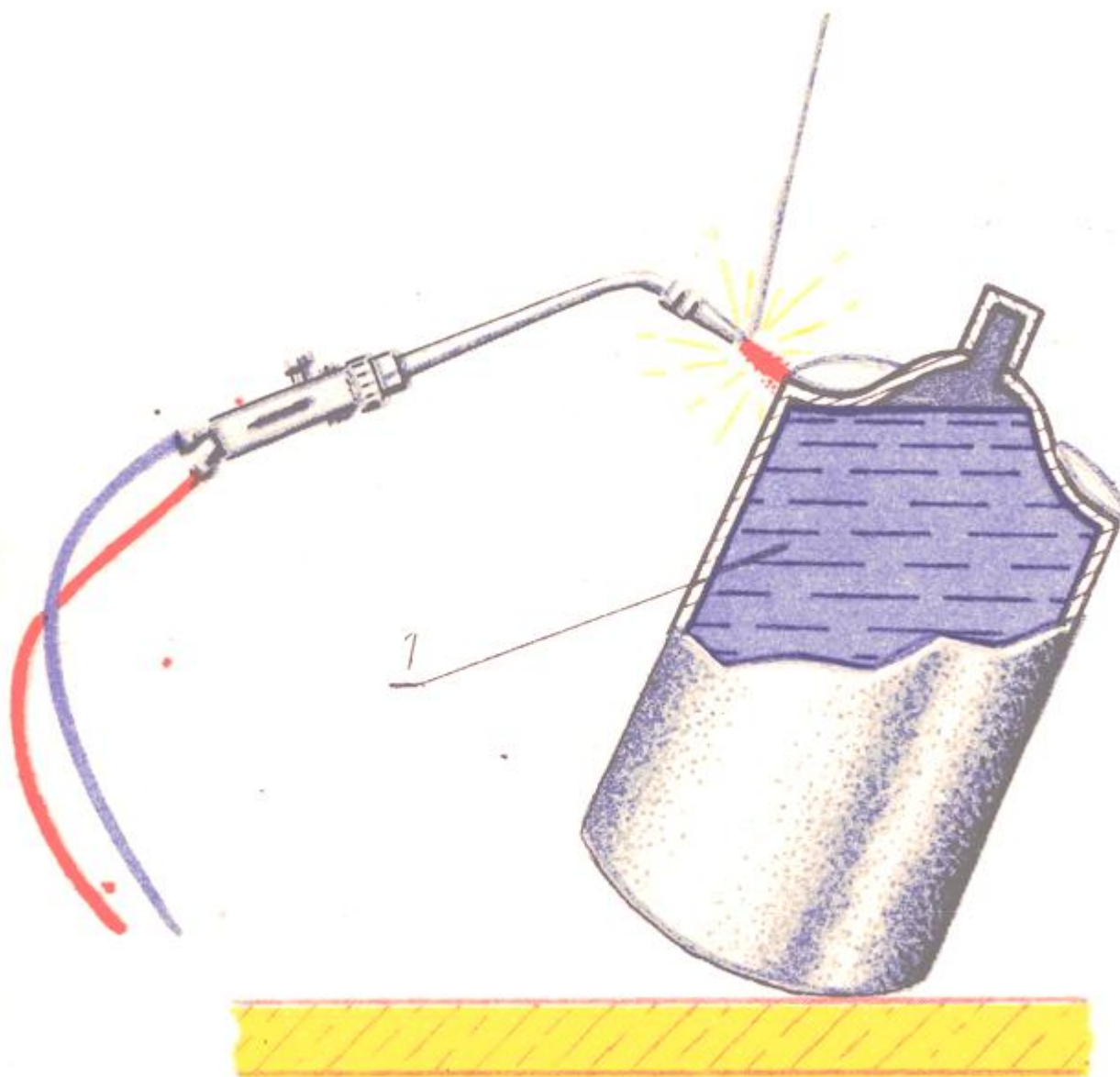
Rys. 6

Sposób prawidłowego spawania elementu metalowego konstrukcji przechodzącego przez drewniany strop: 1-drewniany strop, 2-szczeliwo z materiału niepalnego, 3-materiał niepalny (np. koc gaśniczy)

Rys. 7

Cięte lub spawane pojemniki, mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego podawanymi przez łapaczkę iskier: 1-łapaczka iskier, 2-woda, 3-przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika

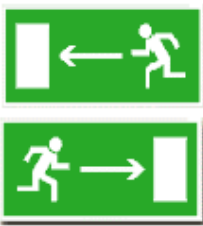

Rys. 8

Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą - 1

11. Znaki bezpieczeństwa graficzne z zakresu: Ewakuacja, Ochrona przeciwpożarowa, Techniczne środki przeciwpożarowe

- PN-N-01256/02:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Lp.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
1.		Kierunek drogi ewakuacyjnej
2.		Wyjście ewakuacyjne
3.		Drzwi ewakuacyjne
4.		Przesunąć w celu otwarcia
5.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
6.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół
7.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę

8.		Pchać, aby otworzyć
9.		Ciągnąć, aby otworzyć
10.		Stłuc, aby uzyskać dostęp

- PN-N-01256/01:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.

L.p.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
1.		Uruchamianie ręczne
2.		Alarmowy sygnalizator akustyczny
3.		Telefon do użycia w stanie zagrożenia
4.		Zestaw sprzętu pożarniczego
5.		Gaśnica

6.		Hydrant wewnętrzny
7.		Drabina pożarowa
8.		Niebezpieczeństwo pożaru - Materiały łatwo zapalne
9.		Niebezpieczeństwo pożaru - Materiały utleniające
10.		Niebezpieczeństwo pożaru - Materiały wybuchowe
11.		Zakaz gaszenia wodą
12.		Palenie tytoniu zabronione
13.		Zakaz używania otwartego ognia - Palenie tytoniu zabronione

14.		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego
15.		Nie zastawiać

- PN-N-01256/04:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.

L.p.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku
16.		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
17.		Kurek główny instalacji gazowej
18.		Suchy pion
19.		Przeciwpożarowy zbiornik wody

20.		Hydrant zewnętrzny
21.		Przeciwpożarowe stanowisko czerpania wody
22.		Drabina ewakuacyjna
23.		Dźwig przeciwpożarowy
24.		Pojemnik z maskami ucieczkowymi
25.		Droga pożarowa

26.		Drzwi przeciwpożarowe
27.		Miejsce otwierania klap przeciwpożarowych
28.		Urządzenie do otwierania klap dymowych
29.		Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego
30.		Przylącze półstałego urządzenia gaśniczego
31.		Miejsce zbiórki do ewakuacji

Uwaga

Oznakowanie ewakuacji i bezpieczeństwa znajdujące się w budynku istniejącym i użytkowanym, zgodne z wycofanymi i nieobowiązującymi normami (tj. przedstawione powyżej: PN-N-01256/01:1992, PN-N-01256/02:1992) może pozostać do czasu wymiany, modernizacji, remontu lub innej przyczyny warunkującej uzupełnienie oznakowania, wówczas należy zastosować znaki zgodne z obowiązującymi Polskimi Normami.

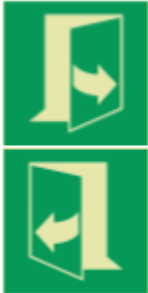
PN-EN ISO 7010/2012

Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
(norma obowiązująca)

	Wyjście ewakuacyjne (lewostronne, prawostronne) Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego. Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką		Strzałka kierunek ewakuacji (w tym strzałka o nachyleniu 45°) Do wyznaczania kierunku ewakuacji. Strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90 stopni w stosunku do pionu. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający
	Miejsce zbiórki do ewakuacji Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji		Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówki) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji
	Okno ewakuacyjne z drabiną ewakuacyjną Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne z zamontowaną drabiną		Drabina ewakuacyjna Wskazuje lokalizację trwale umocowanej drabiny ewakuacyjnej
	Okno ewakuacyjne Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne, dzięki któremu służby ratunkowe mogą ratować ludzi za pomocą drabiny		Stłuc aby uzyskać dostęp Oznaczenie pokrywy, którą należy stłuc w celu uzyskania dostępu do klucza otwierającego wyjście ewakuacyjne
	Przekręcić aby otworzyć Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku przeciwnym lub zgodnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły		Pchać aby otworzyć drzwi (lewe / prawe) Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo/prawo

PN-EN ISO 7010/2012

Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
(norma obowiązująca)

	Przesuń drzwi w prawo / lewo aby otworzyć		Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z lewej / prawej strony
	Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne		Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej/prawej strony
	Pierwsza pomoc medyczna Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy		Telefon alarmowy Do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku
	Defibrylator (AED) Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny		Lekarz Wskazuje miejsce, gdzie w nagłych wypadkach można znaleźć lekarza
	Prysznic do przemywania oczu Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic do przemywania oczu		Prysznic bezpieczeństwa Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic bezpieczeństwa
	Nosze Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze		Walizka medyczna Wskazuje lokalizację walizki medycznej
	Resuscytator z tlenem Wskazuje lokalizację resuscytatora tlenu		Aparat oddechowy Wskazuje lokalizację aparatu oddechowego

PN-EN ISO 7010/2012

Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
(norma obowiązująca)

	Gaśnica Wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica		Hydrant wewnętrzny Wskazuje miejsce, w którym znajduje się wąż pożarniczy
	Drabina pożarowa Wskazuje miejsce, w którym znajduje się drabina, która można używać wyłącznie do gaszenia pożaru		Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej Wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy
	Alarm pożarowy Wskazuje miejsce, w którym znajduje się przycisk alarmowy		Telefon alarmowania pożarowego Wskazuje miejsce, w którym znajduje się telefon alarmowy
	Instalacja gaszenia gazem Wskazuje lokalizację stałej baterii gaśniczej		Wózek gaśniczy Wskazuje lokalizację gaśnicy na kółkach
	Przenośny agregat piany Wskazuje lokalizację przenośnej gaśnicy pianowej		Aplikator mgły wodnej Wskazuje lokalizację aplikatora mgły wodnej
	Stała instalacja gaśnicza Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej		Stałe urządzenie gaśnicze wodne Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej wodnej
	Stacja spustowa Wskazuje położenie stacji zdalnego zwalniania		Monitor pożaru Wskazuje lokalizację miejsca monitorowania pożaru

PN-EN ISO 7010/2012

Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
(norma obowiązująca)

Zakaz palenia

Stosuje się w celu zakazania palenia

Zakaz używania otwartego ognia – Ogień, otwarte źródła zapłonu oraz palenie zabronione

Stosuje się w celu zakazania palenia oraz używania wszelkich form otwartego ognia

Zakaz gaszenia przy użyciu wody

Stosuje się w celu zakazania używania wody w celu gaszenia ognia

Zakaz używania windy w przypadku pożaru

Stosuje się w celu zakazania używania windy podczas pożaru

Nie zastawiać

Stosuje się w celu zakazania zastawiania wyznaczonej przestrzeni lub terenu, np. drogi pożarowej, wyjścia lub drogi ewakuacyjnej

UWAGA
Materiały łatwopalne

Stosuje się w celu ostrzeżenia przed występowaniem materiałów łatwopalnych

UWAGA
Substancje utleniające

Stosuje się w celu ostrzeżenia przed występowaniem substancji utleniających

UWAGA
Materiały wybuchowe

Stosuje się w celu ostrzeżenia przed występowaniem materiałów wybuchowych

12. KARTA ALARMOWA OSÓB FUNKCYJNYCH

W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA

W

**Uniwersyteckim Centrum Klinicznym
im. Prof. K. Gibińskiego
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
w Katowicach, ul. Medyków 14**

Lp.	Funkcja	Imię i nazwisko	Tel. kom.
1.	Dyrektor Szpitala		
2.	Zastępca Dyrektora ds. Administracyjnych i Inwestycji		
3.	Kierownik Działu Inwestycji i Obsługi Technicznej		
4.	Z-ca Kierownika Działu Inwestycji i Obsługi Technicznej		
5.	Mistrz elektryków		
6.	Inspektor ochrony przeciwpożarowej		

(załącznik Nr 1)

Protokół Nr.....
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac
niebezpiecznych pod względem pożarowym

1. Nazwa, określenie budynku -pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
2. Zagrożenie wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu/miejscu wykonywania prac.....
.....
3. Rodzaj elementów budowlanych,(zapalność) występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
5. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
- 6, Środki i sposób alarmowania współpracowników i straży pożarnej w przypadku zaistnienia pożaru.....
.....
7. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego, toku prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
8. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....
9. Osoba(y) zobowiązana(e) do przeprowadzenia kontroli rejonu, po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.....
.....

Podpisy członków komisji:

.....
.....
.....

Katowice, dniar

(załącznik Nr 2)

**Zezwolenie Nr
na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym**

1. Miejsce pracy:

.....
.....
(budynek, kondygnacja, pomieszczenie itp.)

2. Rodzaj wykonywanej pracy:.....

3. Czas pracy, dzień.....Od godz.do godz.

4. Zagrożenie pożarowo-wybuchowe w miejscu prowadzenia prac:.....

.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru-wybuchu:.....

.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) Przeciwpożarowe:.....

b) BHP.....

c) Inne.....

7. Sposób wykonania pracy:.....

.....

8. Odpowiedzialni za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac
pożarowo niebezpiecznych:.....

b) Imię i Nazwisko..... Wykonano..... Podpis.....

c) wyłączenie rejonu prac spod napięcia.....

Imię i Nazwisko..... Wykonano..... Podpis.....

d) dokonano analizy pomiaru par cieczy, gazów i pyłów.....

Imię i Nazwisko..... Wykonano..... podpis.....

e) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż.....

.....

Imię i Nazwisko..... Wykonano..... podpis.....

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:.....

w dniu..... od godz..... do godz.....

(zezwolenie jest ważne tylko po, złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8)

.....
podpis wnioskującego

.....
podpis odpowiedzialnego za bezpieczeństwo

10. Prace zakończono w dniu..... o godz.

Wykonawca..... Podpis

11. Sprawdzono stanowisko pracy i jego otoczenie i nie stwierdzono zaniedbań mogących
zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

skontrolował:

.....
(podpis)

.....
(podpis)

Katowice, dniar

(załącznik Nr 3)

Książka prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Lp.	Nazwa budynku, pomieszczenia, w którym wykonano prace pożarowo niebezpieczne	Data i godzina rozpoczęcia prac pożarowo niebezpiecznych, Nr zezwolenia	Data i godzina zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych	Data i godzina przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych	Imię i Nazwisko osoby kontrolującej (podpis)

(załącznik Nr 4)

.....

Katowice, dnia

Pieczęć pracodawcy

Imię i nazwisko

Stanowisko.....

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem zapoznana/ny i zobowiązuję się przestrzegać przepisy bezpieczeństwa pożarowego obowiązujące na terenie Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. prof. K. Gibińskiego ŚUM w Katowicach w lokalizacji ul. Ceglana 35 i Medyków 14, a w szczególności znane mi są sposoby i zasady:

1. Zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów na stanowisku pracy i na terenie zakładu pracy.
2. Postępowania na wypadek powstawania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
3. Użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.
4. Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

.....

Szkołący

.....

składający oświadczenie

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. Prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, ul. Medyków 14	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Strona: 68
		Stron: 68

14. Część rysunkowa – plany graficzne

Rys. nr 1 – Plan ogólny budynków szpitalnych

Rys. nr 2 – Rzut piwnicy: poziom P-1

Rys. nr 3 – Rzut niskiego parteru: poziom NP.

Rys. nr 4 – Rzut parteru: poziom P0

Rys. nr 5 – Rzut 1.piętra: widok ogólny

Rys. nr 6 – Rzut 1.piętra: Oddział Gastroenterologii i Hepatologii (segment A)

Rys. nr 7 – Rzut 1.pietra: Oddział Alergologii i Immunologii Klinicznej (segment B)

Rys. nr 8 – Rzut 1.piętra: poradnie, radiologia, segment C

Rys. nr 9 – Rzut 2.piętra: widok ogólny

Rys. nr 10 – Rzut 2.piętra: Oddział Chorób Wewnętrznych, Autoimmunologicznych i Metabolicznych (segment A)

Rys. nr 11 – Rzut 2.piętra: Oddział Chorób Wewnętrznych i Farmakologii Klinicznej (segment B)

Rys. nr 12 – Rzut 2.piętra: administracja i dydaktyka

Rys. nr 13 – Rzut 3.piętra: widok ogólny

Rys. nr 14 – Rzut 3.piętra: Oddział Położniczo-Ginekologiczny (segment A)

Rys. nr 15 – Rzut 3.piętra: Oddział pusty – rotacyjny (segment B)

Rys. nr 16 – Rzut 3.piętra: poradnie i dydaktyka (segment C)

Rys. nr 17 – Rzut 4.piętra: widok ogólny

Rys. nr 18 – Rzut 4.piętra: Oddział Neonatologii i Oddział Położniczo-Ginekologiczny (segment A)

Rys. nr 19 – Rzut 4.piętra: Oddział Położniczo-Ginekologiczny – odcinek patologii ciąży (segment B)

Rys. nr 20 – Rzut 4.piętra: Blok operacyjny ginekologiczny (segment C)

Rys. nr 21 – Rzut 5.piętra: widok ogólny

Rys. nr 22 – Rzut 5.piętra: Oddział Neurologii i Oddział Rehabilitacji Neurologicznej (segment A)

Rys. nr 23 – Rzut 5.piętra: Oddział Udarowy (segment B)

Rys. nr 24 – Rzut 5.piętra: poradnie i dydaktyka (segment C)

Rys. nr 25 – Rzut 6.piętra: widok ogólny

Rys. nr 26 – Rzut 6.piętra: Oddział Neurochirurgii (segment A)

Rys. nr 27 – Rzut 6.piętra: Oddział pusty – rotacyjny (segment B)

Rys. nr 28 – Rzut 6.piętra: Blok operacyjny neurochirurgii (segment C)

Rys. nr 29 – Rzut 7.piętra: widok ogólny

Rys. nr 30 – Rzut 7.piętra: Oddział Chirurgii Przewodu Pokarmowego (segment A)

Rys. nr 31 – Rzut 7.piętra: Oddział Endokrynologii Ginekologicznej (segment B)

Rys. nr 32 – Rzut 7.piętra: Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii (segment C)

Rys. nr 33 – Rzut 8.piętra: Blok operacyjny chirurgii przewodu pokarmowego (segment C)

Rys. nr 34 – Rzut poddasza: poddasze techniczne

BUDYNKI:

A1, A2, B, C - BLOKI OPERACYJNE, BLOKI ŁÓŻKOWE

1 - SALE WYKŁADOWE

2 - MAGAZYNY APTECZNE, BUFET

3 - CENTRALNE LABORATORIUM, PORADNIA BEZPŁODNOŚCI, ADMINISTRACJA

4 - RADIOLOGIA, PORADNIE

5 - AGREGATY

6 - TRAFO

7 - PORTIERNIA

8 - GÓRNOŚLĄSKIE CENTRUM ZDROWIA DZIECKA

9 - ZAKŁADY TEORII MEDYCyny SUM

■ - ZIELEŃ

■ - HYDRANT

■ - DROGI

■ - MIEJSCE ZBIÓRKI

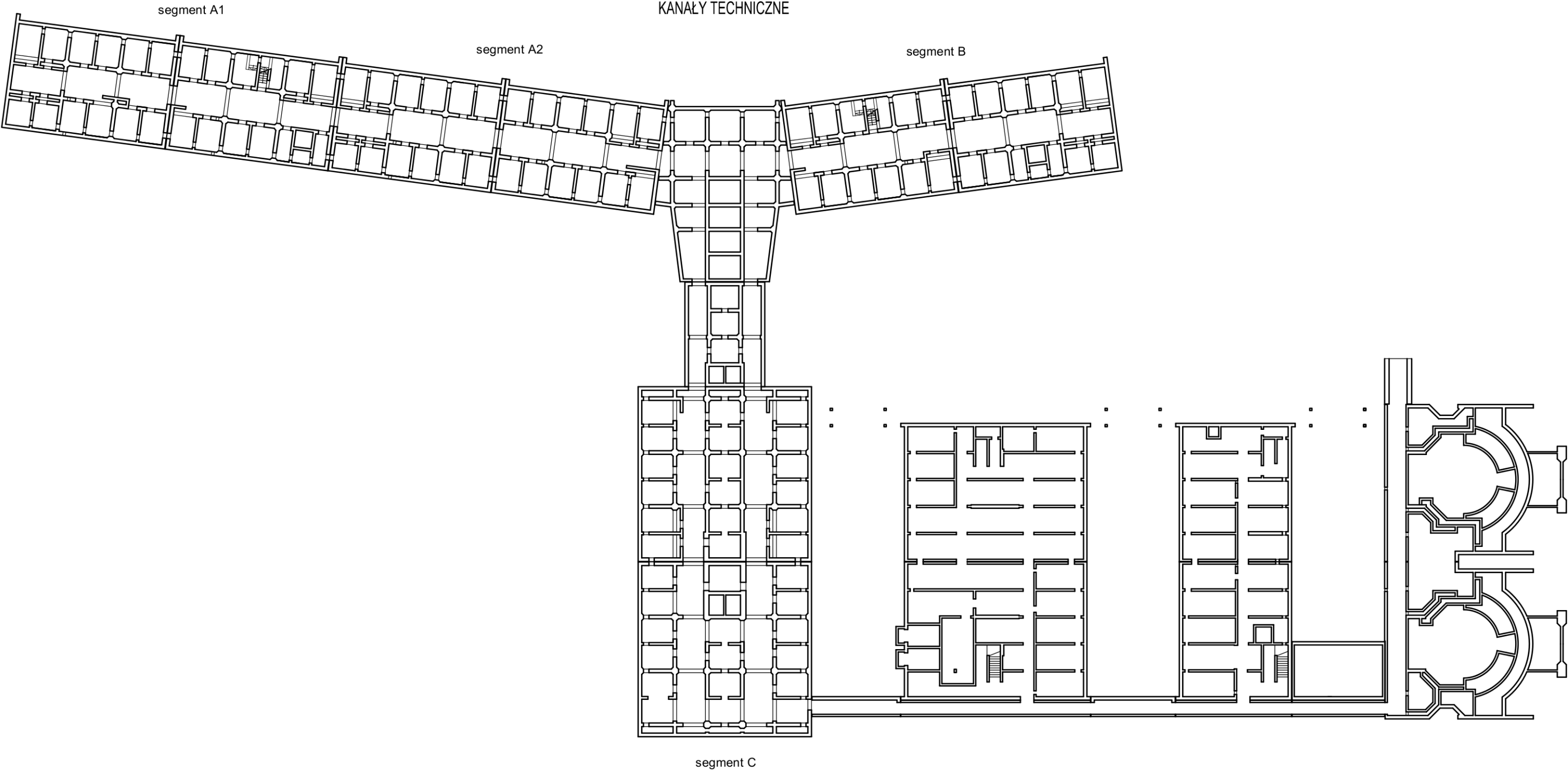
■ - CHODNIKI

■ - BUDYNKI

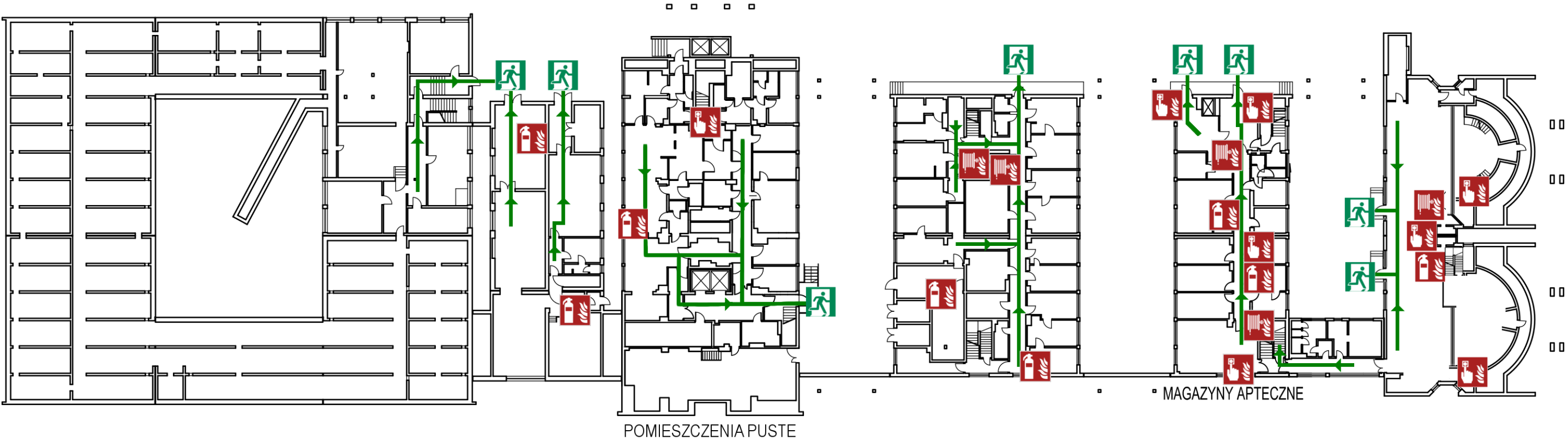
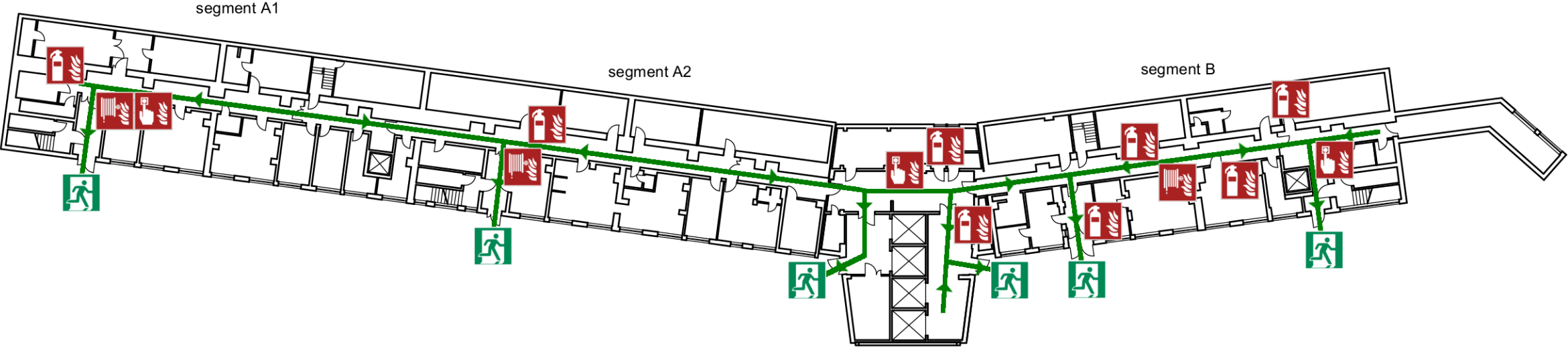
P - MIEJSCA PARKINGOWE

Rys. nr 1
Plan ogólny obiektu

Rys. nr 2
Rzut piwnicy: poziom P-1

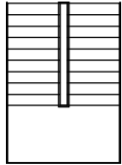

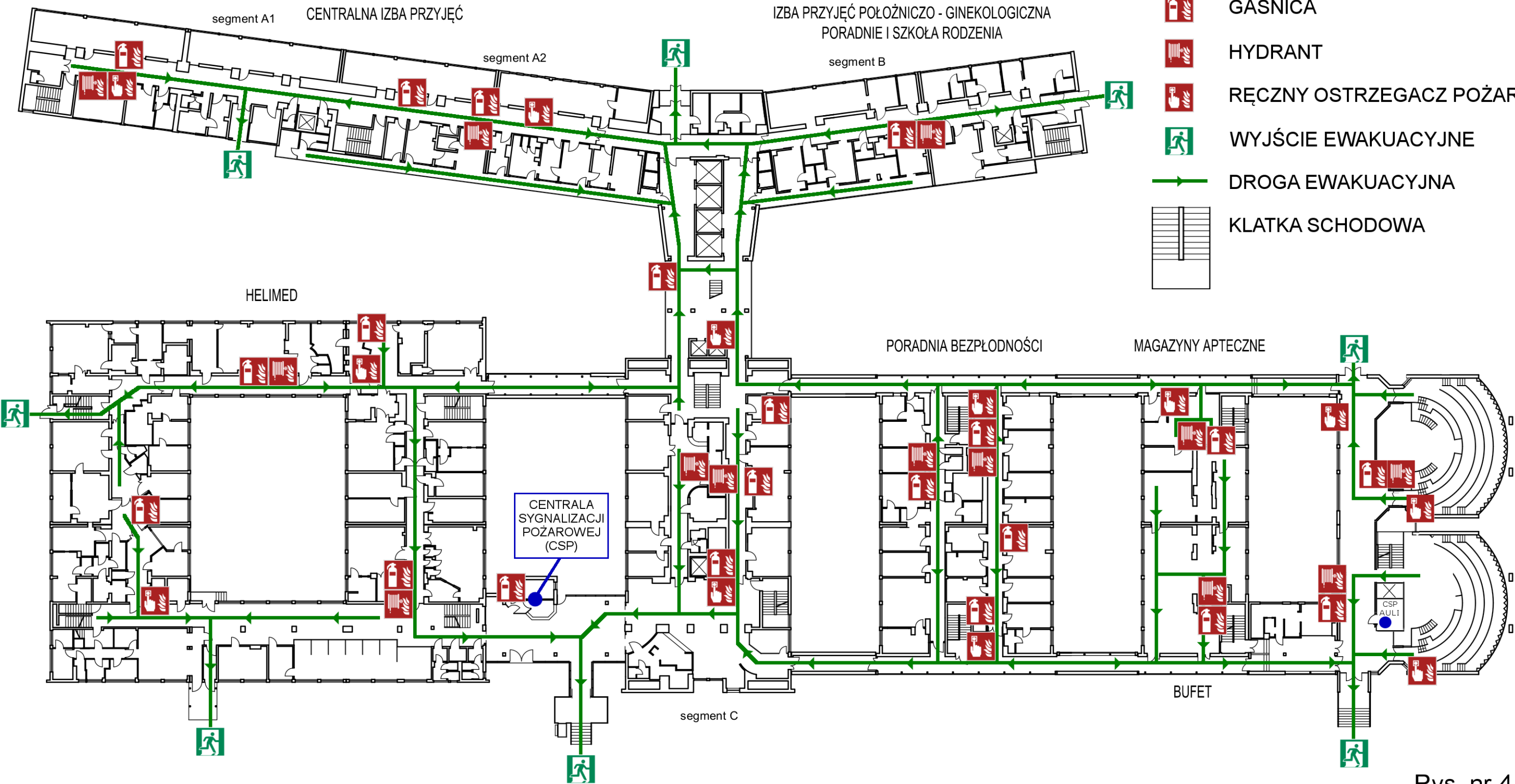
LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ
POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

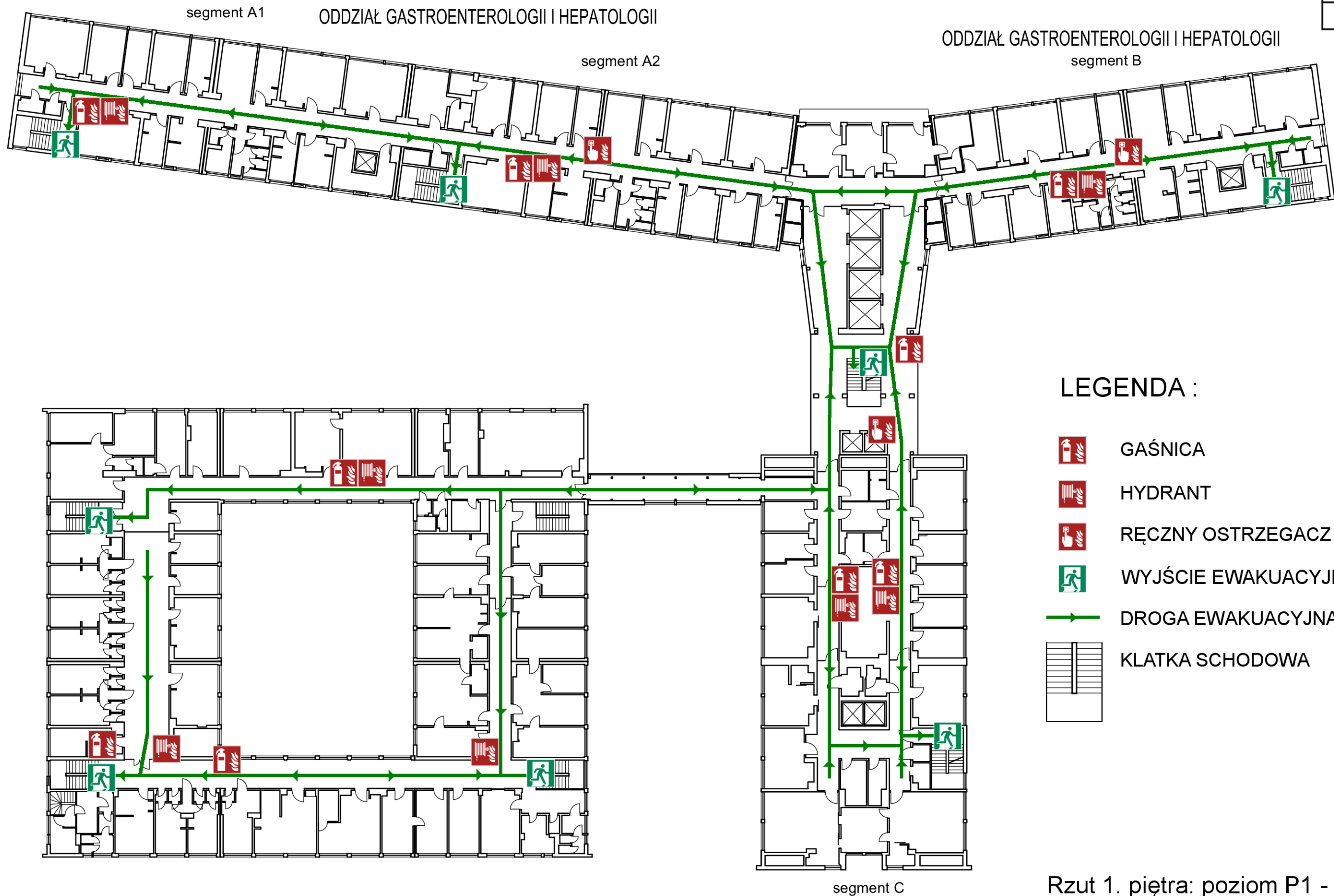
Rys. nr 3
Rzut niskiego parteru: poziom NP

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

Rys. nr 4
Rzut parteru: poziom P0

- LEGENDA :
- GAŚNICA
 - HYDRANT
 - RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
 - WYJŚCIE EWAKUACYJNE
 - DROGA EWAKUACYJNA
 - KLATKA SCHODOWA

Rys. nr 5
Rzut 1. piętra: poziom P1 - widok ogólny

ODDZIAŁ GASTROENTEROLOGII I HEPATOLOGII

- LEGENDA :

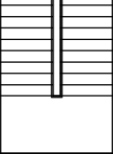
GAŚNICA

HYDRANT

RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY

WYJŚCIE EWAKUACYJNE

DROGA EWAKUACYJNA

KLATKA SCHODOWA

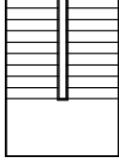
Rys. nr 6
 Rzut 1 piętra: poziom P1 - Oddział Gastroenterologii i Hepatologii

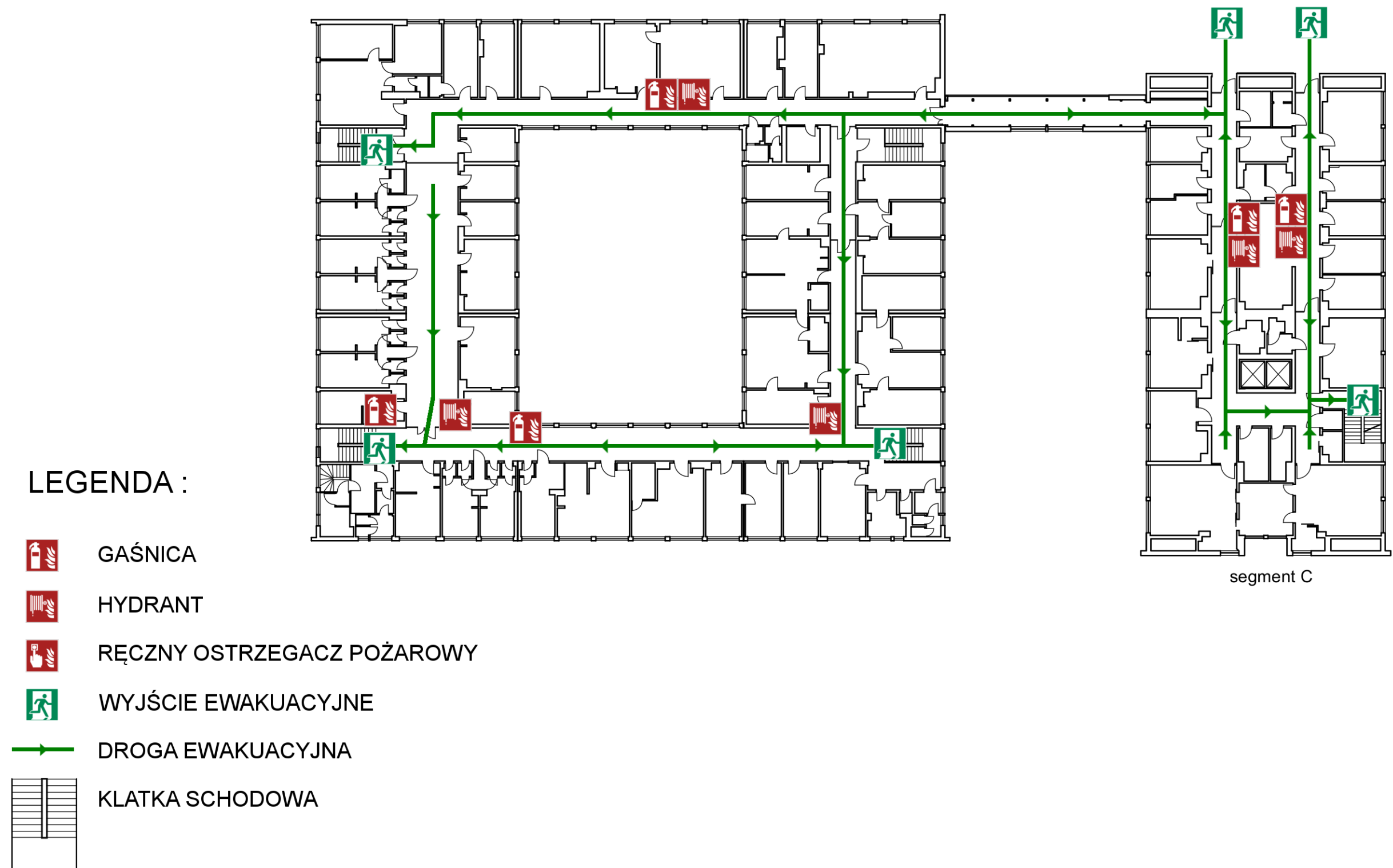
ODDZIAŁ GASTROENTEROLOGII I HEPATOLOGII

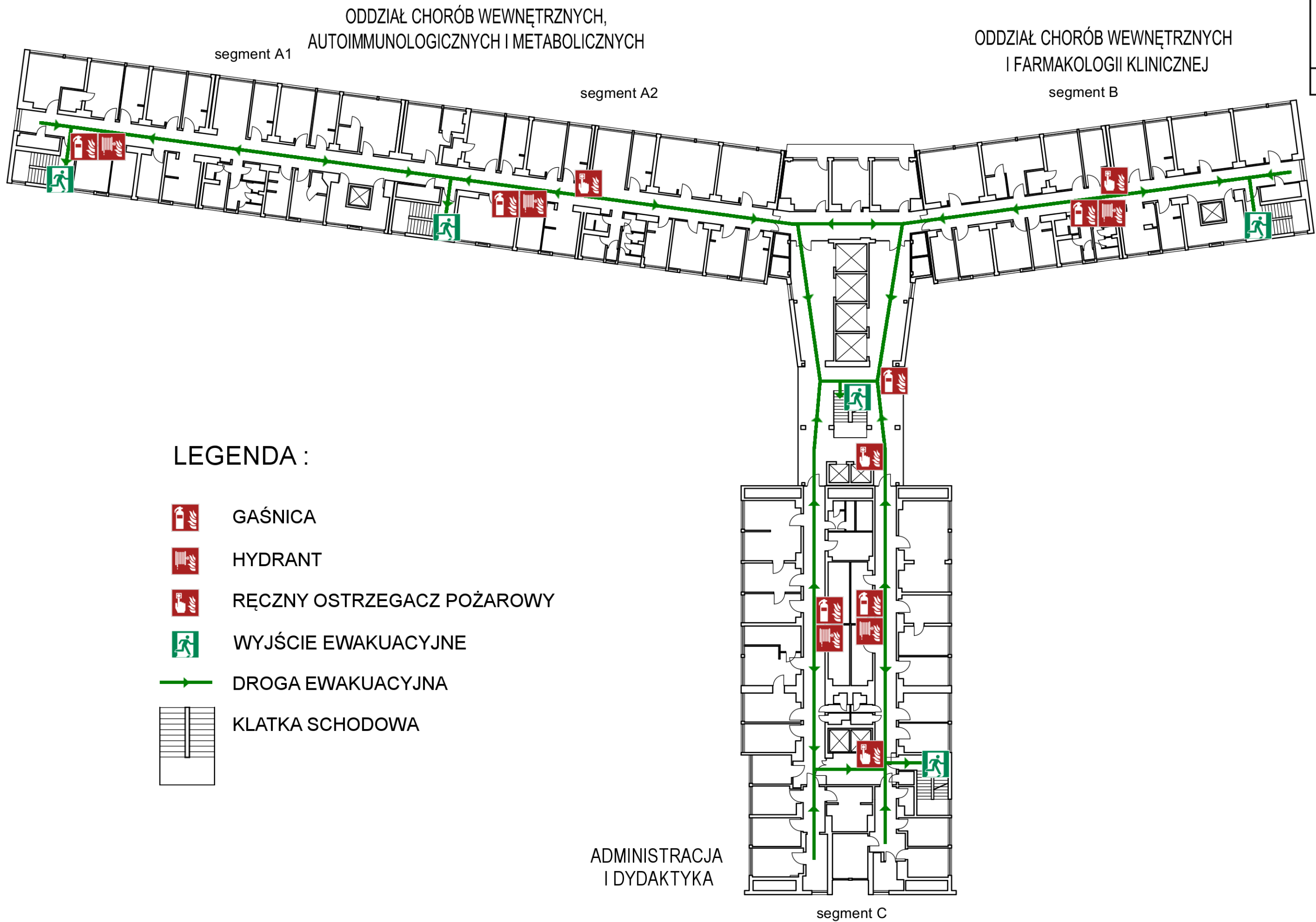
segment B

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

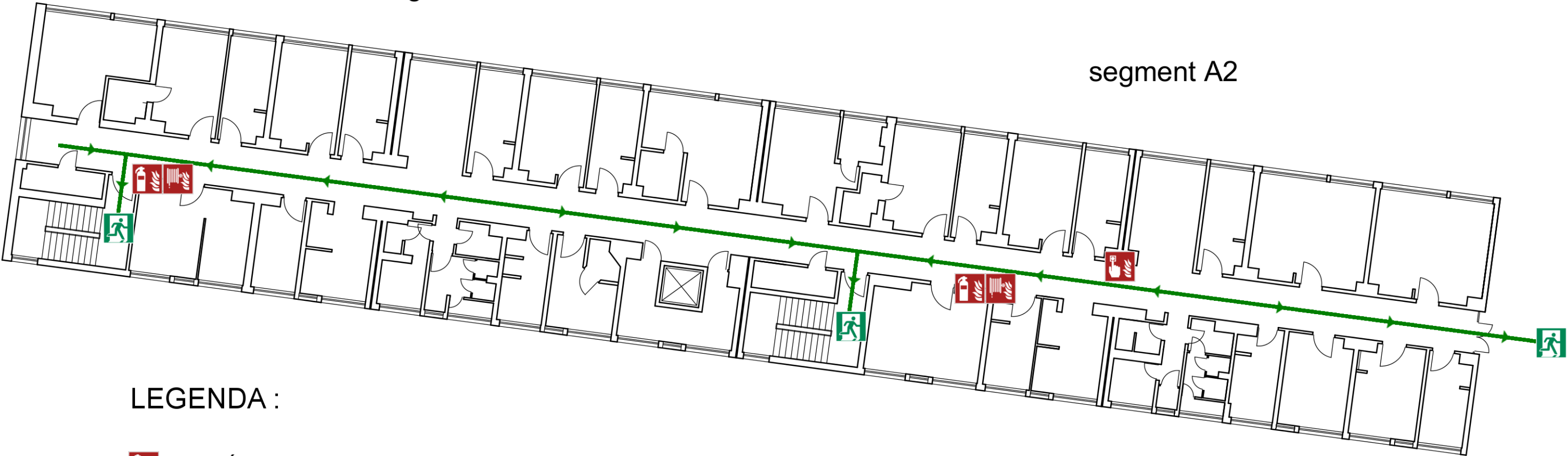

Rys. nr 9
Rzut 2. piętra: poziom P2 - widok ogólny

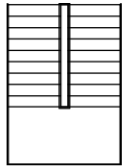
ODDZIAŁ CHORÓB WEWNĘTRZNYCH,
AUTOIMMUNOLOGICZNYCH I METABOLICZNYCH

segment A1

segment A2

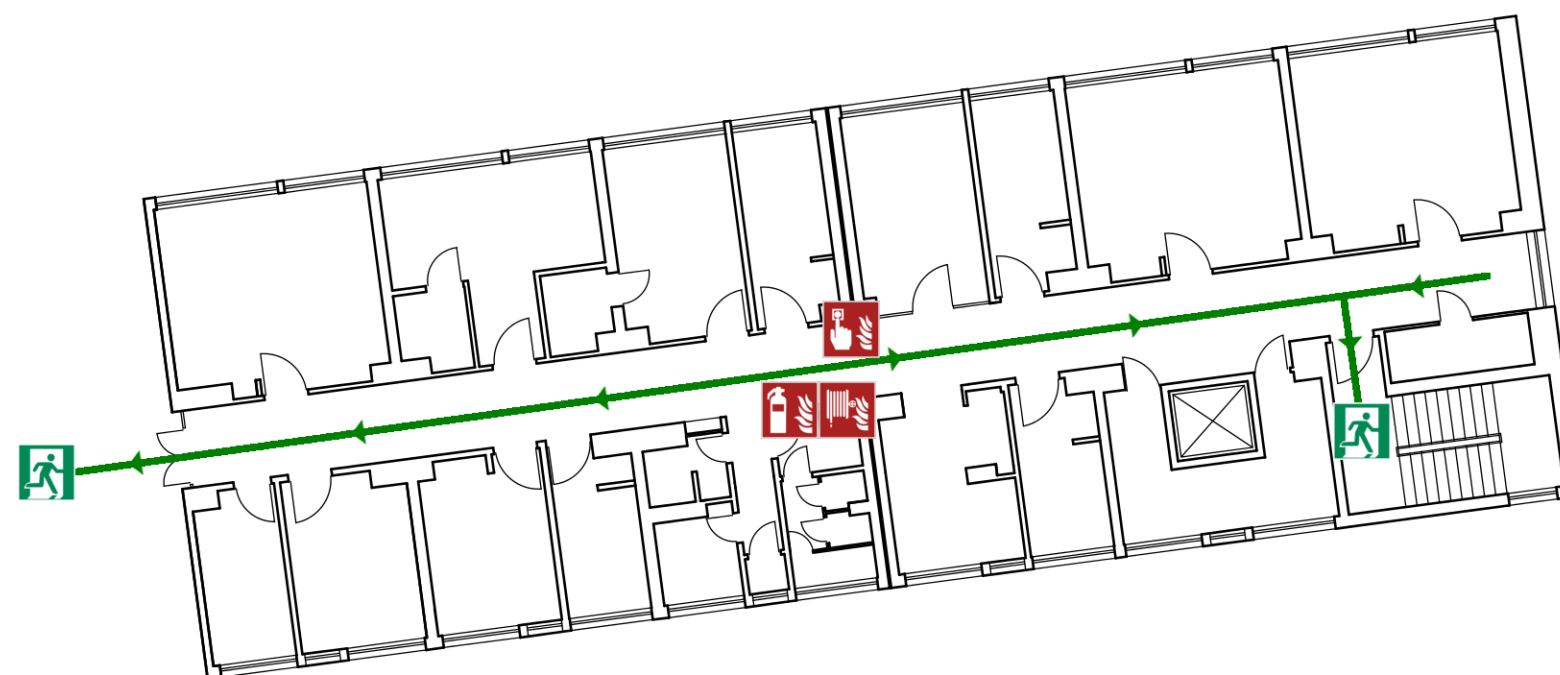
LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

Rys. nr 10
Rzut 2. piętra: poziom P2 - Oddział Chorób Wewnętrznych,
Autoimmunologicznych i Metabolicznych

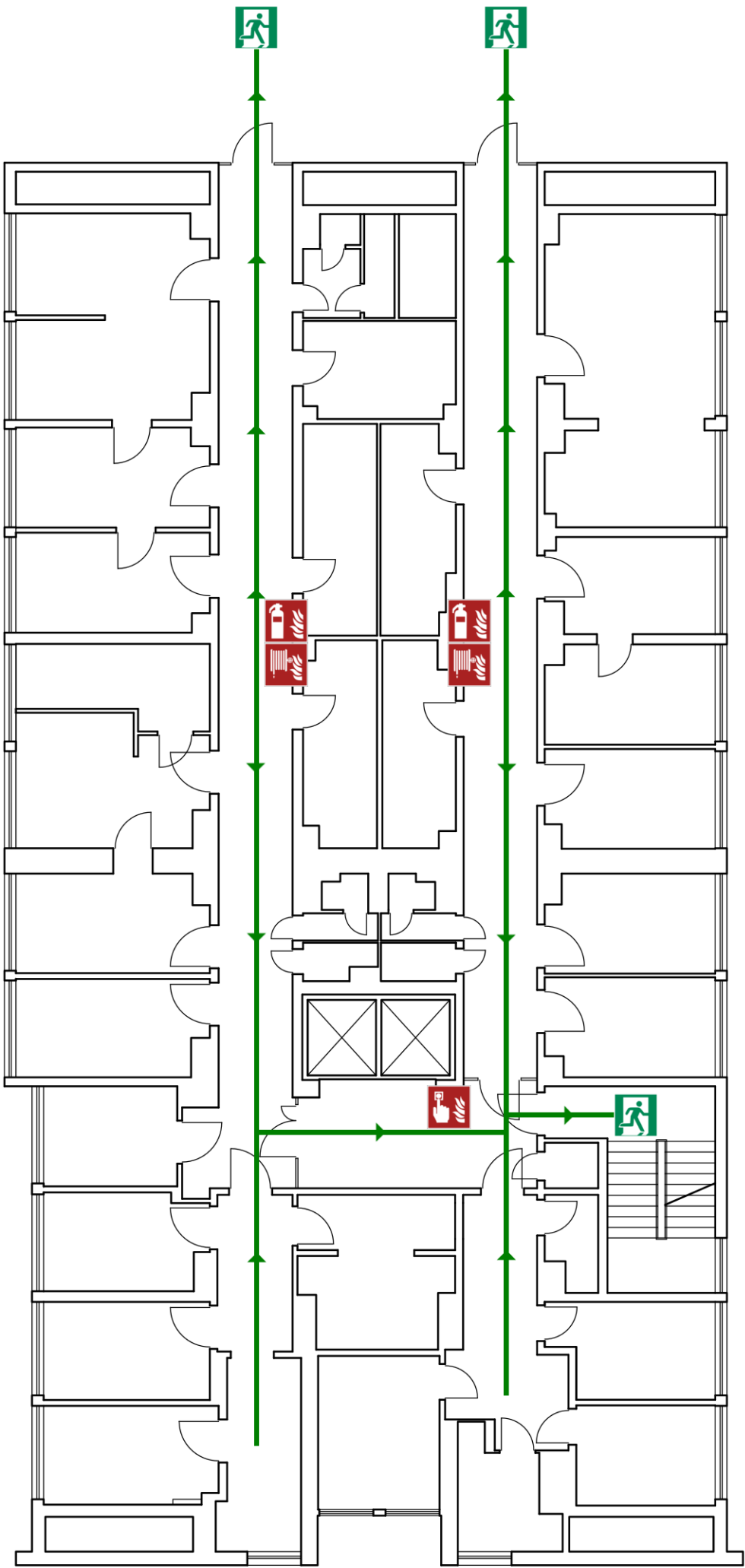
ODDZIAŁ CHORÓB WEWNĘTRZNYCH I FARMAKOLOGII KLINICZNEJ

segment B

LEGENDA :

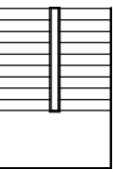
- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

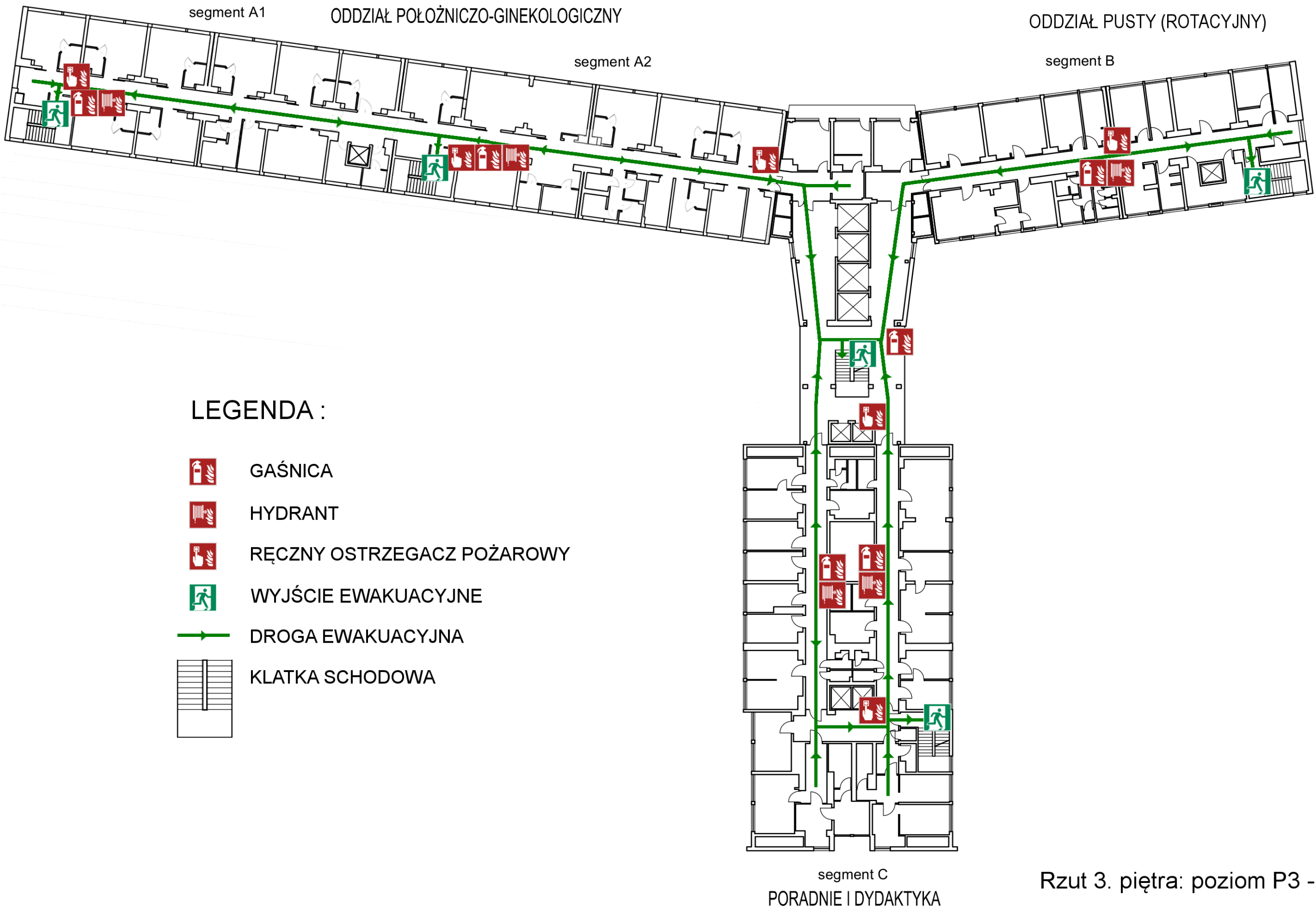

segment C

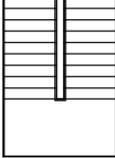
ADMINISTRACJA I DYDAKTYKA

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ
POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

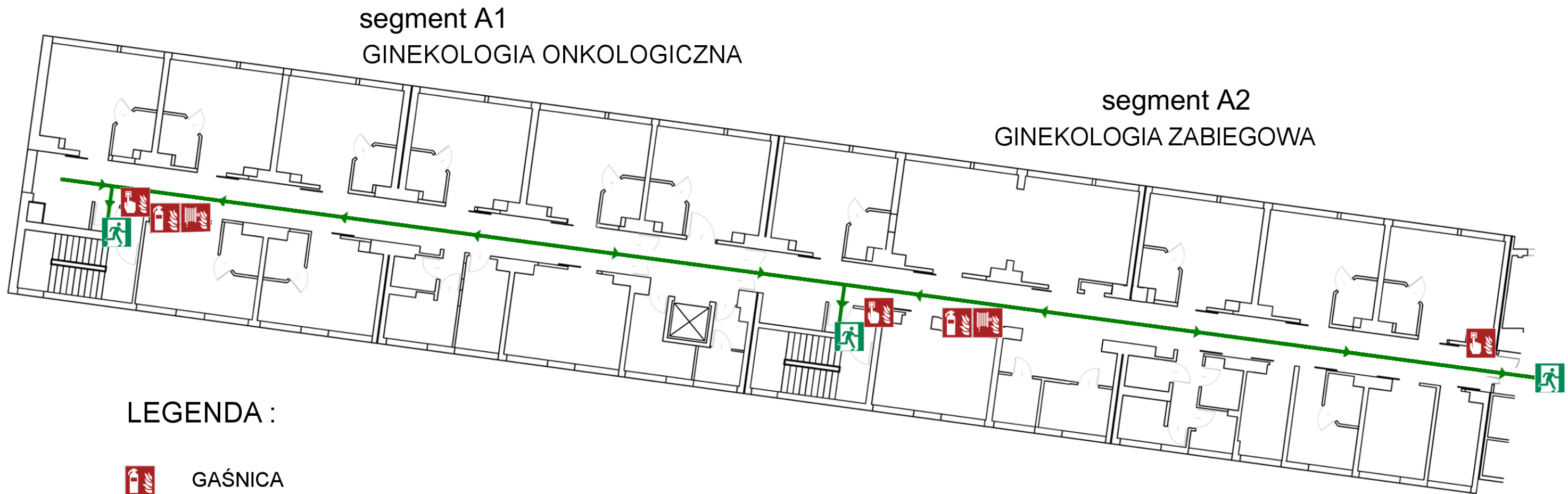

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

Rys. nr 13
Rzut 3. piętra: poziom P3 - widok ogólny

ODDZIAŁ POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNY

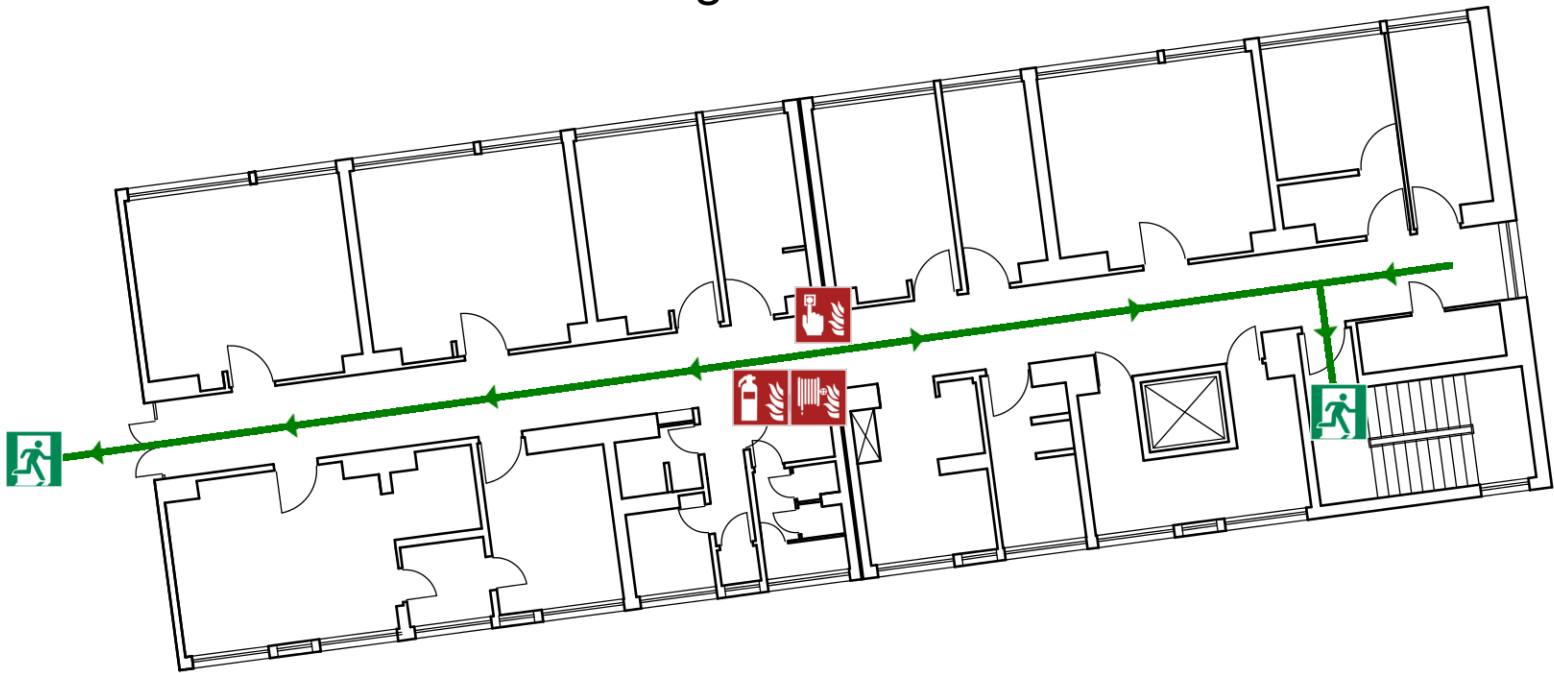

LEGENDA :

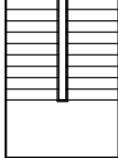
- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

ODDZIAŁ PUSTY (ROTACYJNY)

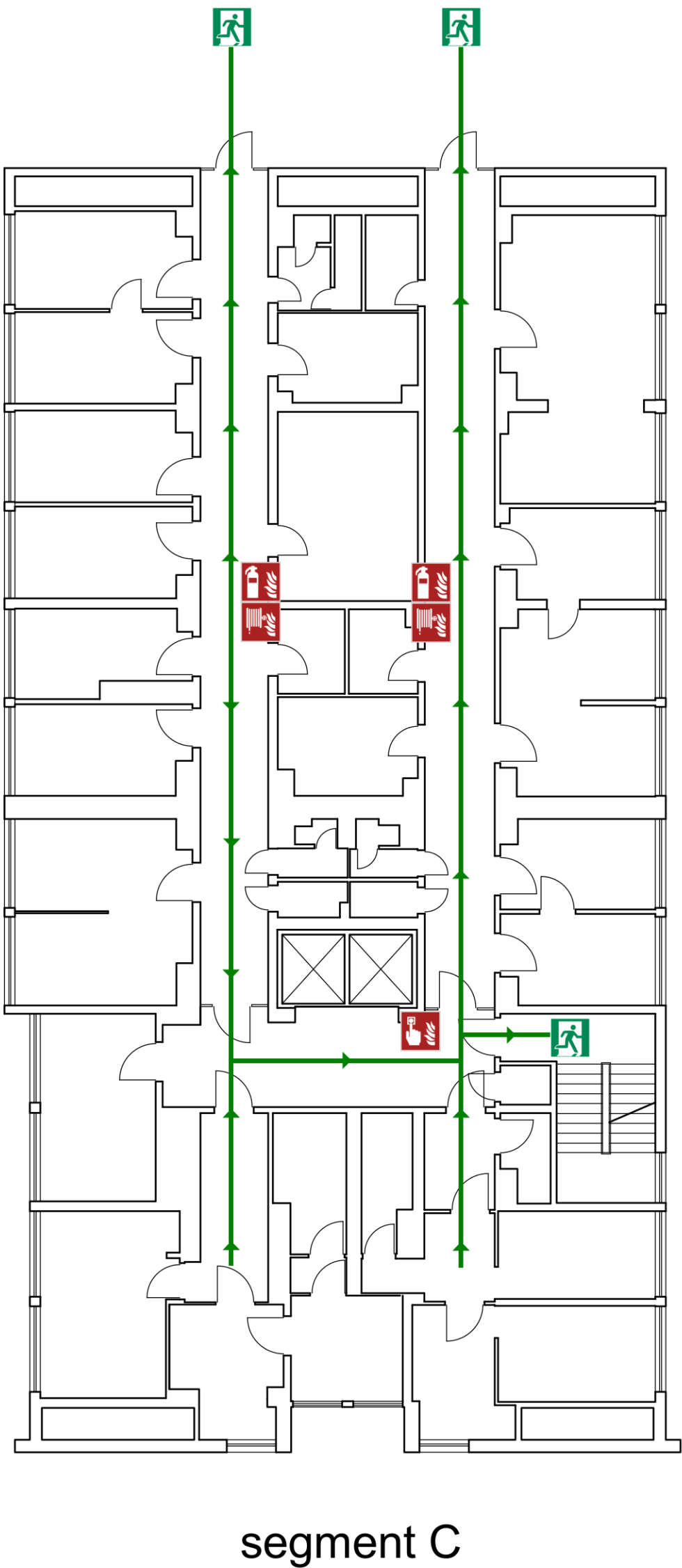
segment B

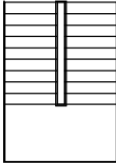
LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

PORADNIE I DYDAKTYKA

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ
POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

P4

PIĘTRO 4

segment A1

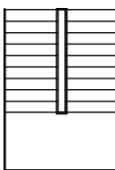
ODDZIAŁ NEONATOLOGII I ODDZIAŁ POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNY

segment A2

ODDZIAŁ POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNY
ODCINEK PATOLOGII CIĄŻY

segment B

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

BLOK OPERACYJNY GINEKOLOGICZNY

segment C

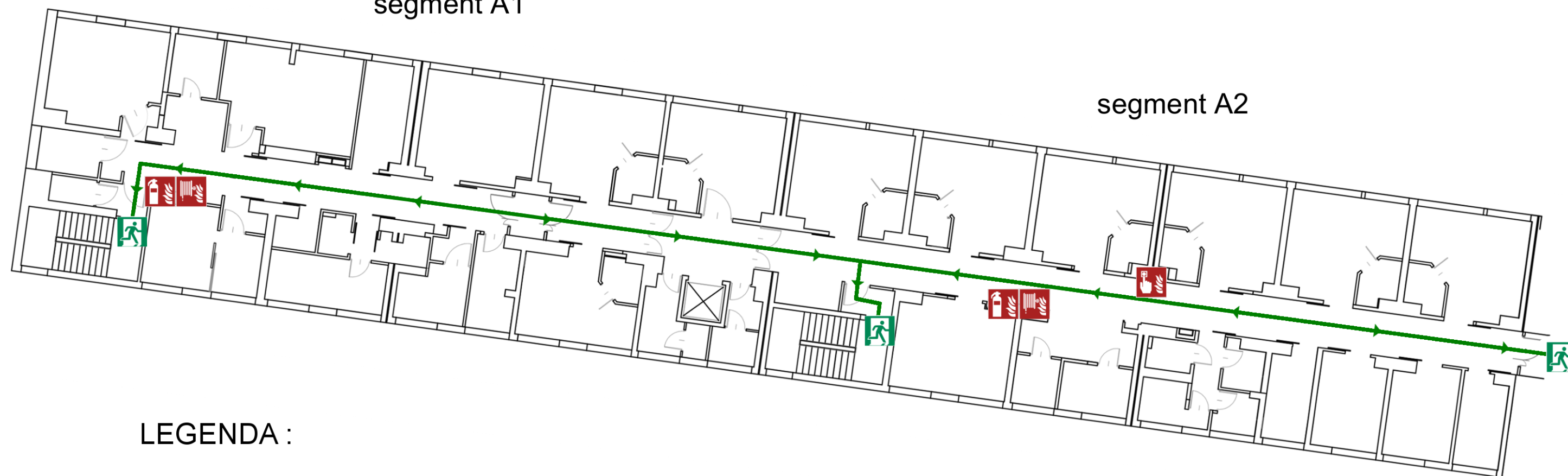
P4

PIĘTRO 4

ODDZIAŁ NEONATOLOGII I ODDZIAŁ POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNY

segment A1

segment A2

LEGENDA :

GAŚNICA

HYDRANT

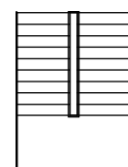
RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY

WYJŚCIE EWAKUACYJNE

DROGA EWAKUACYJNA

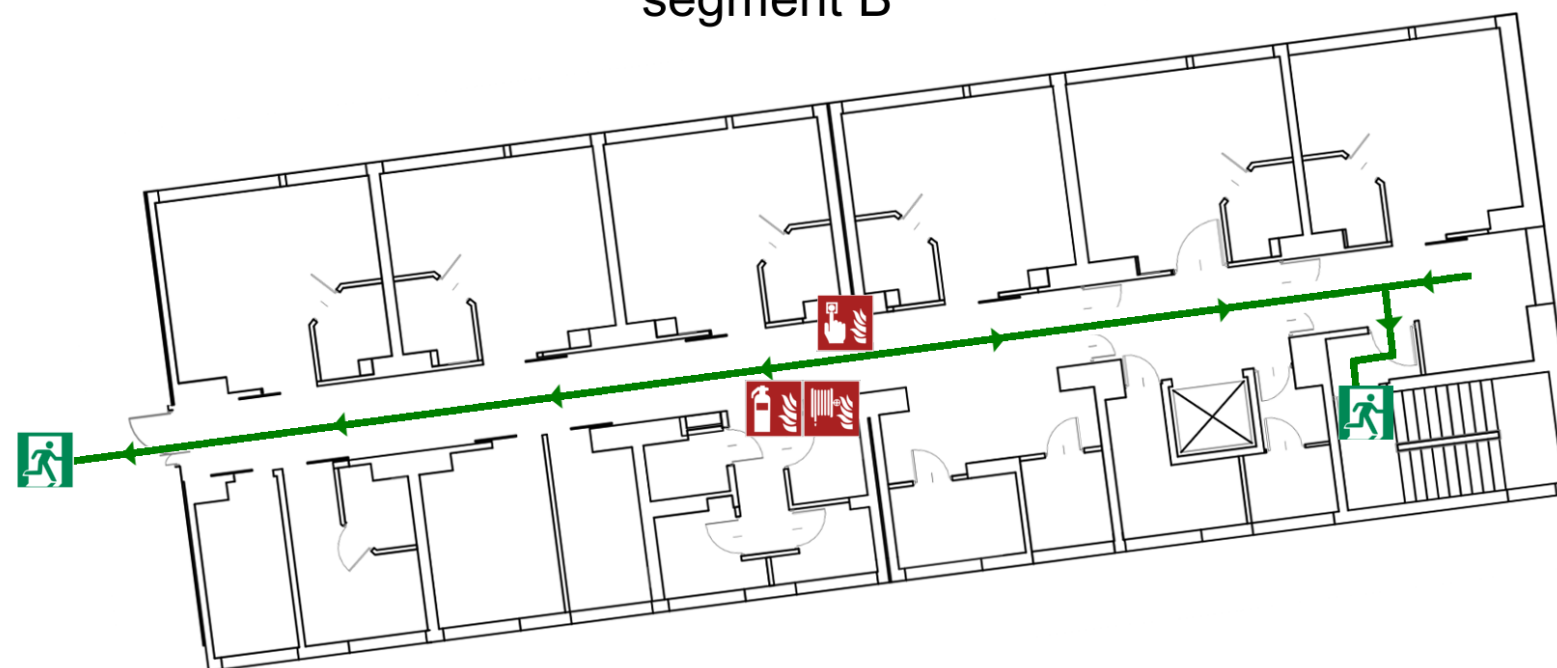

KLATKA SCHODOWA

Rys. nr 18

Rzut 4. piętra: poziom P4 - Oddział Neonatologii
i Oddział Położniczo-Ginekologiczny

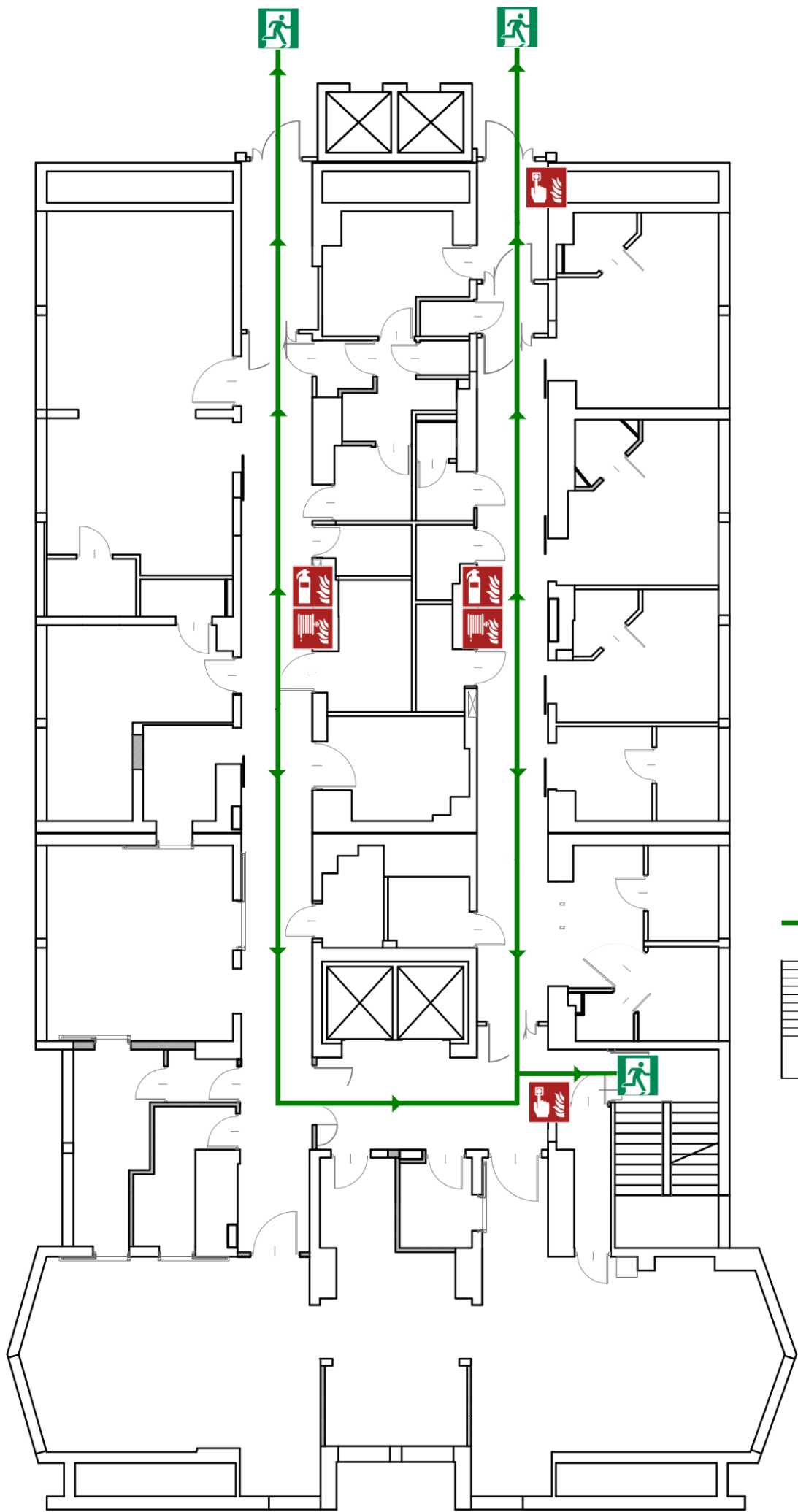
segment B

KLATKA SCHODOWA

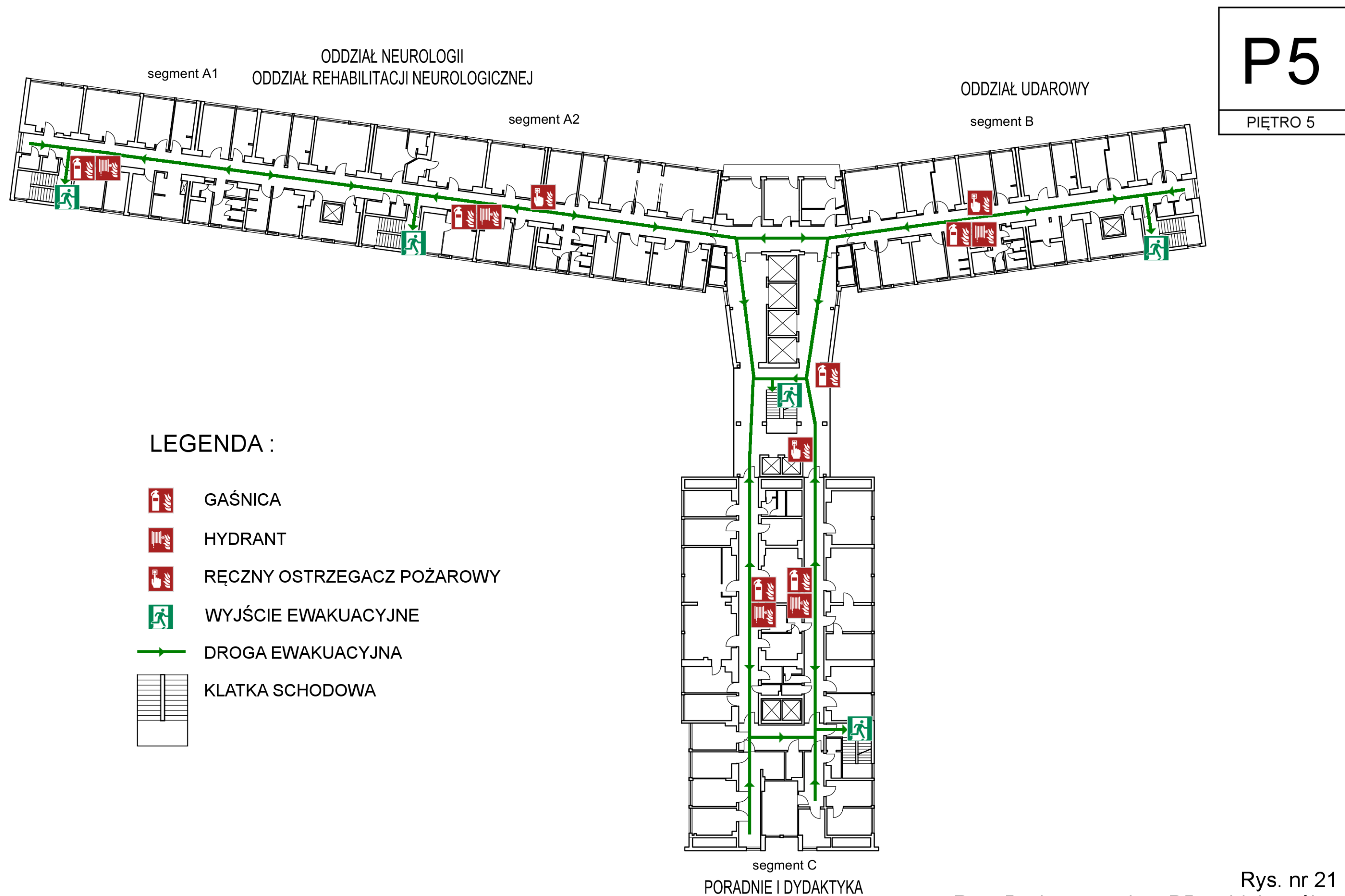
BLOK OPERACYJNY GINEKOLOGICZNY

segment C

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ
POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

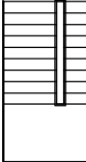

Rys. nr 21
Rzut 5. piętra: poziom P5 - widok ogólny

ODDZIAŁ NEUROLOGII
ODDZIAŁ REHABILITACJI NEUROLOGICZNEJ

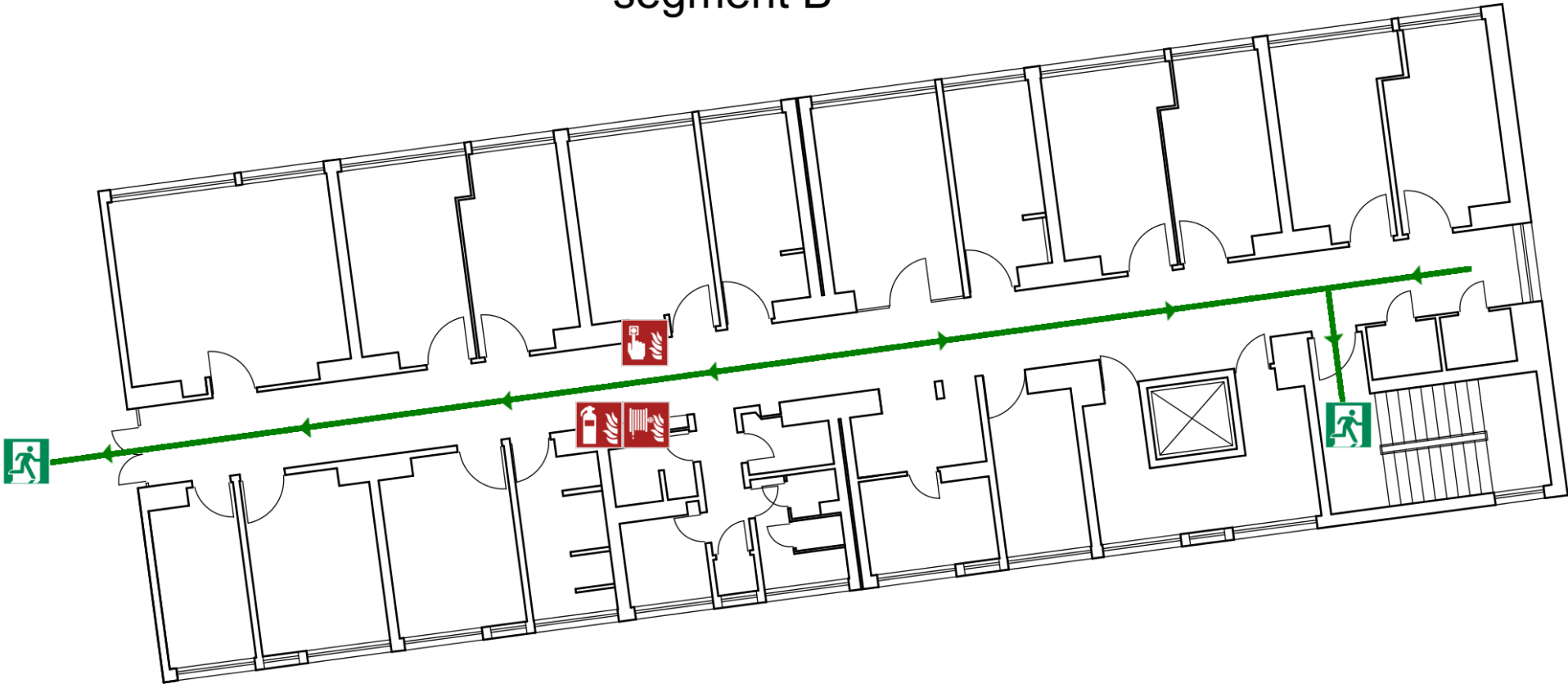
LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

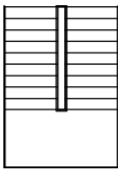
Rys. nr 22
Rzut 5. piętra: poziom P5 - Oddział Neurologii,
Oddział Rehabilitacji Neurologicznej

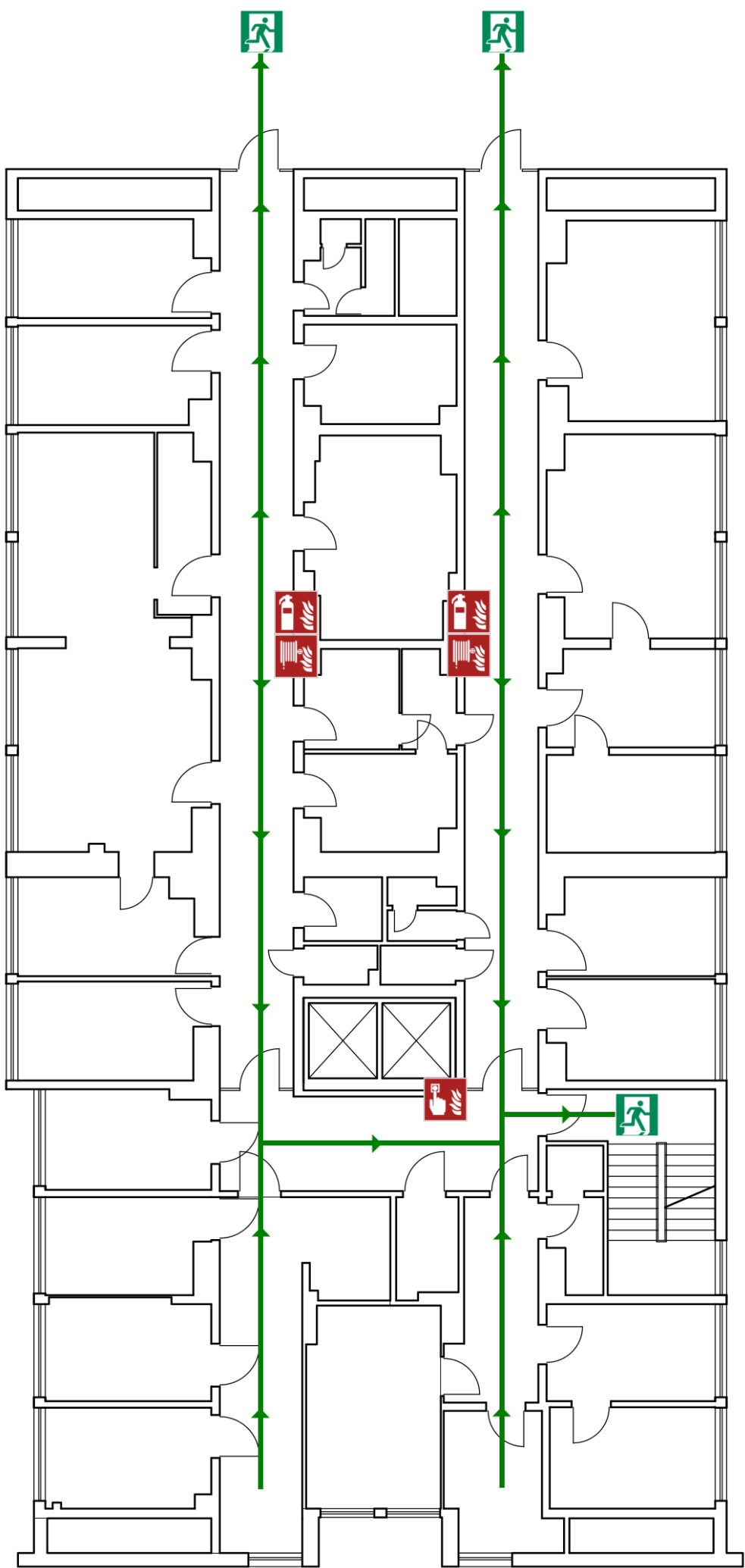
ODDZIAŁ UDAROWY

segment B

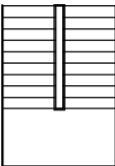

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

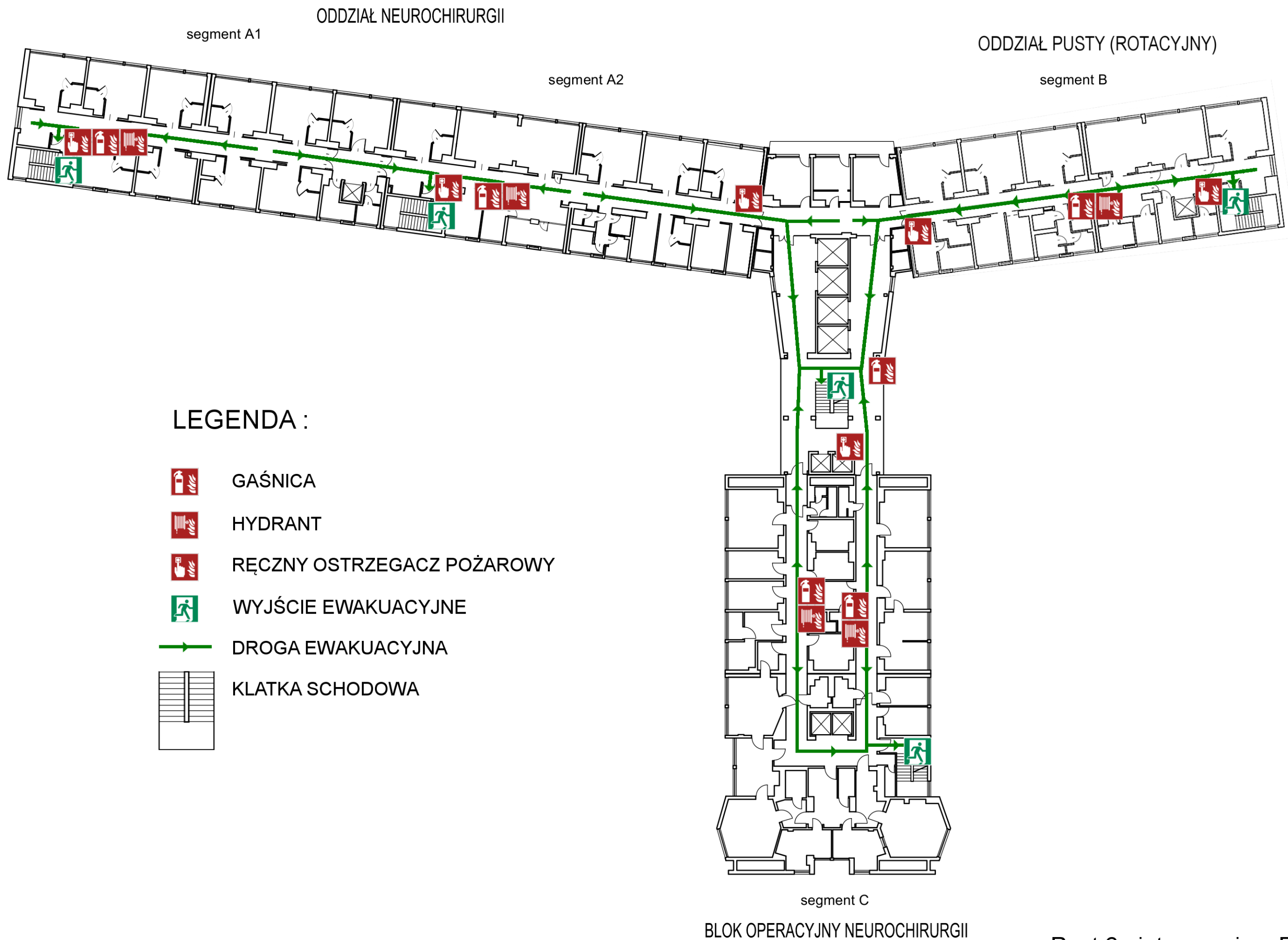

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ
POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

segment C

PORADNIE I DYDAKTYKA

P6

PIĘTRO 6

Rys. nr 25

Rzut 6 piętra: poziom P6 - widok ogólny

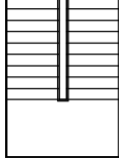
ODDZIAŁ NEUROCHIRURGII

segment A1

segment A2

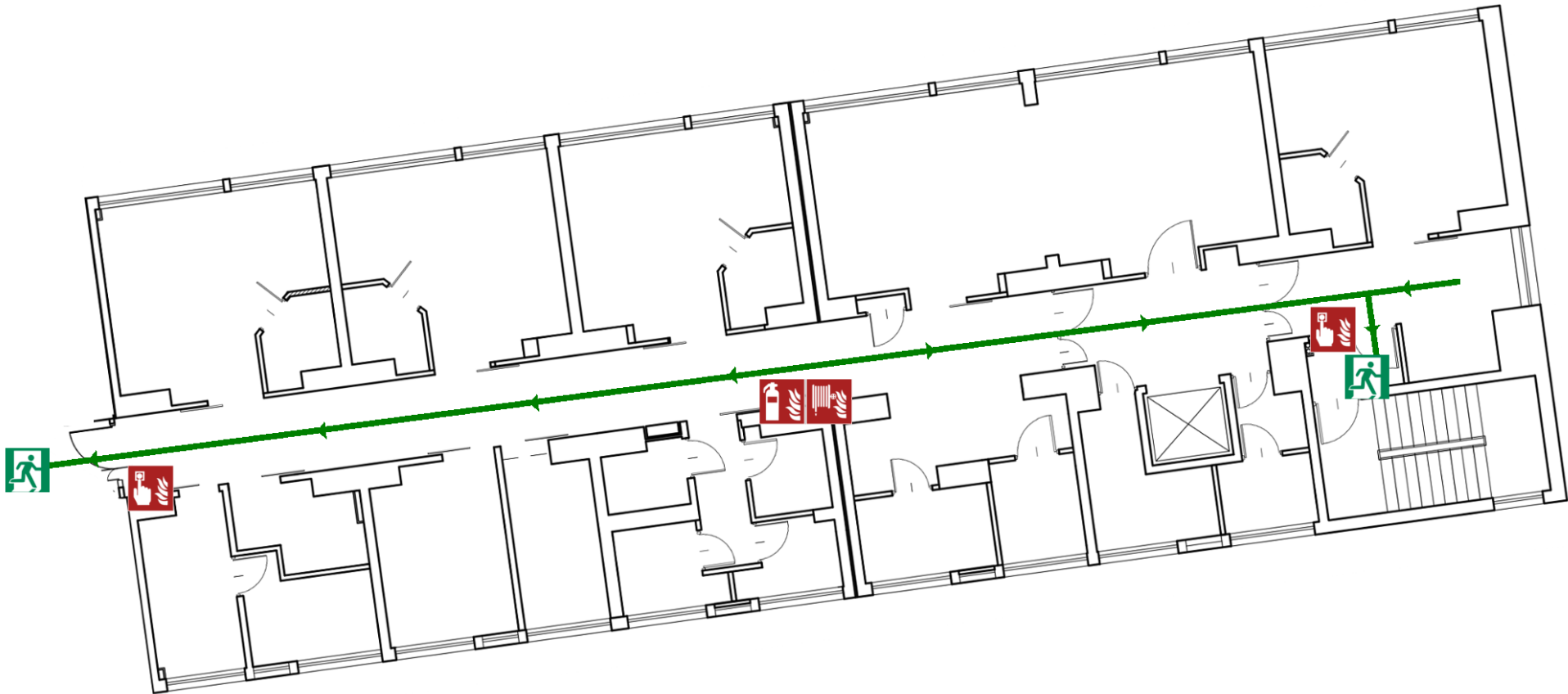

LEGENDA :

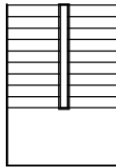
- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

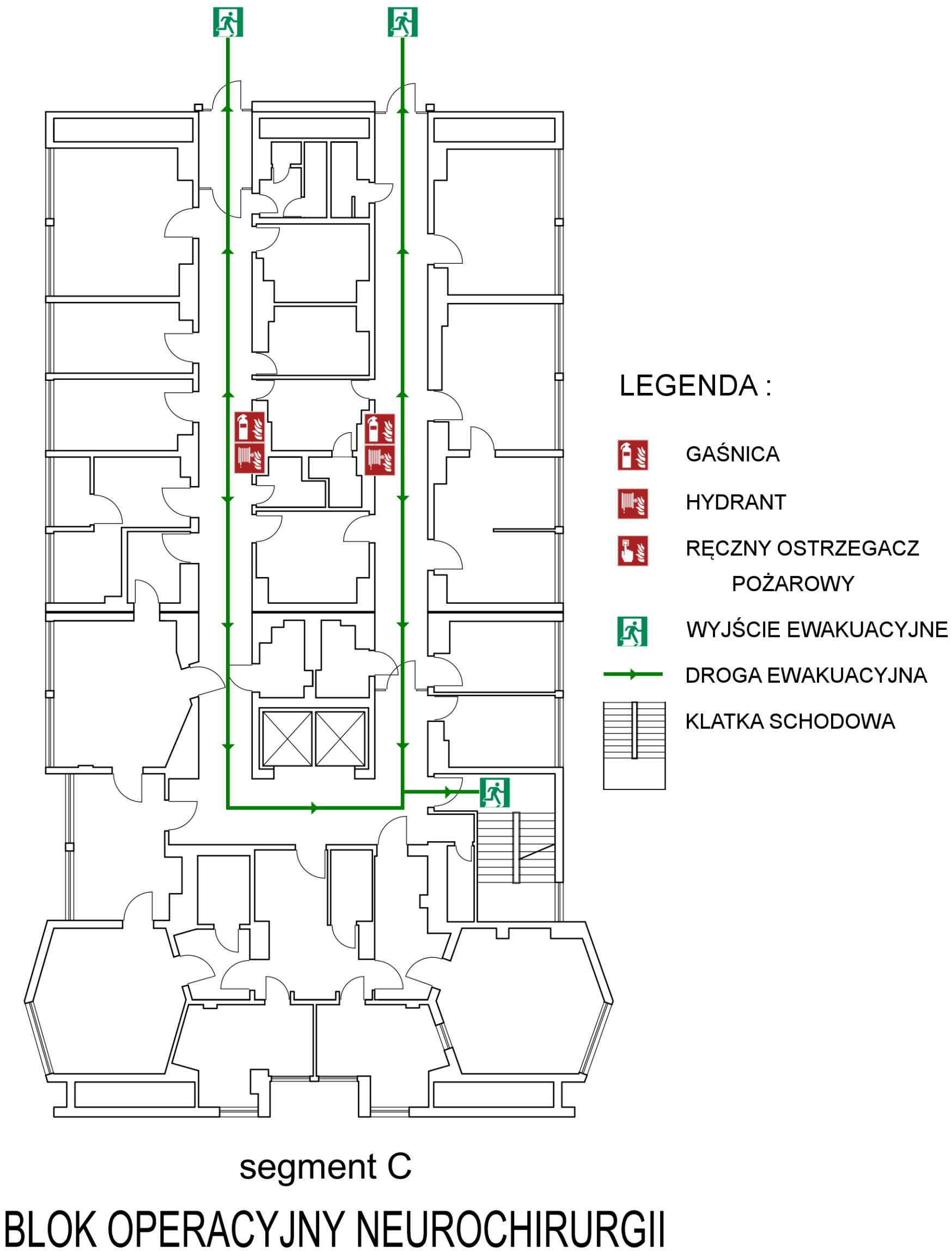
ODDZIAŁ PUSTY (ROTACYJNY)

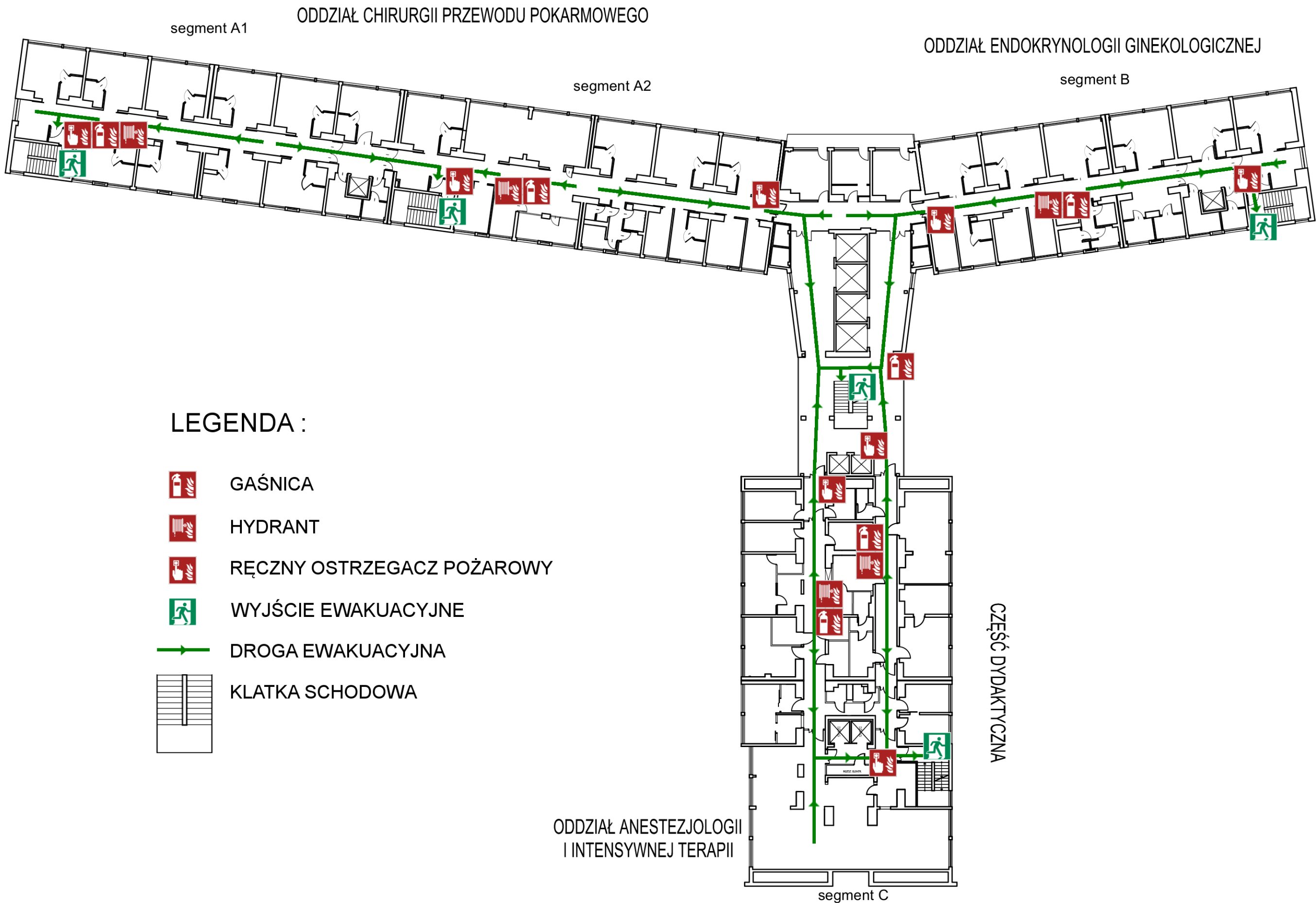
segment B

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

Rys. nr 29
Rzut 7. piętra: poziom P7 - widok ogólny

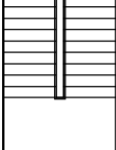
ODDZIAŁ CHIRURGII PRZEWODU POKARMOWEGO

segment A1

segment A2

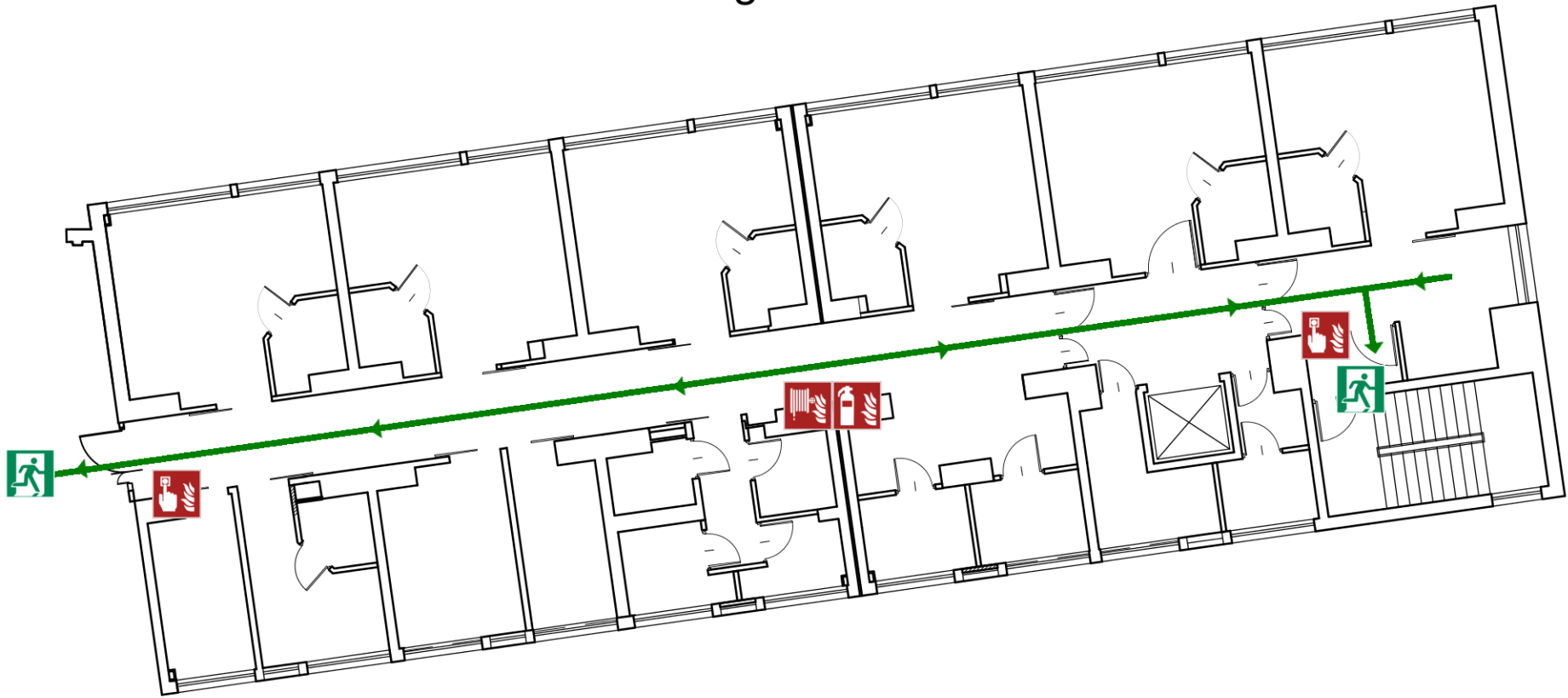

LEGENDA :

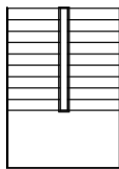
- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

ODDZIAŁ ENDOKRYNOLOGII GINEKOLOGICZNEJ

segment B

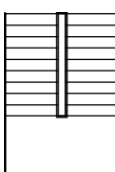

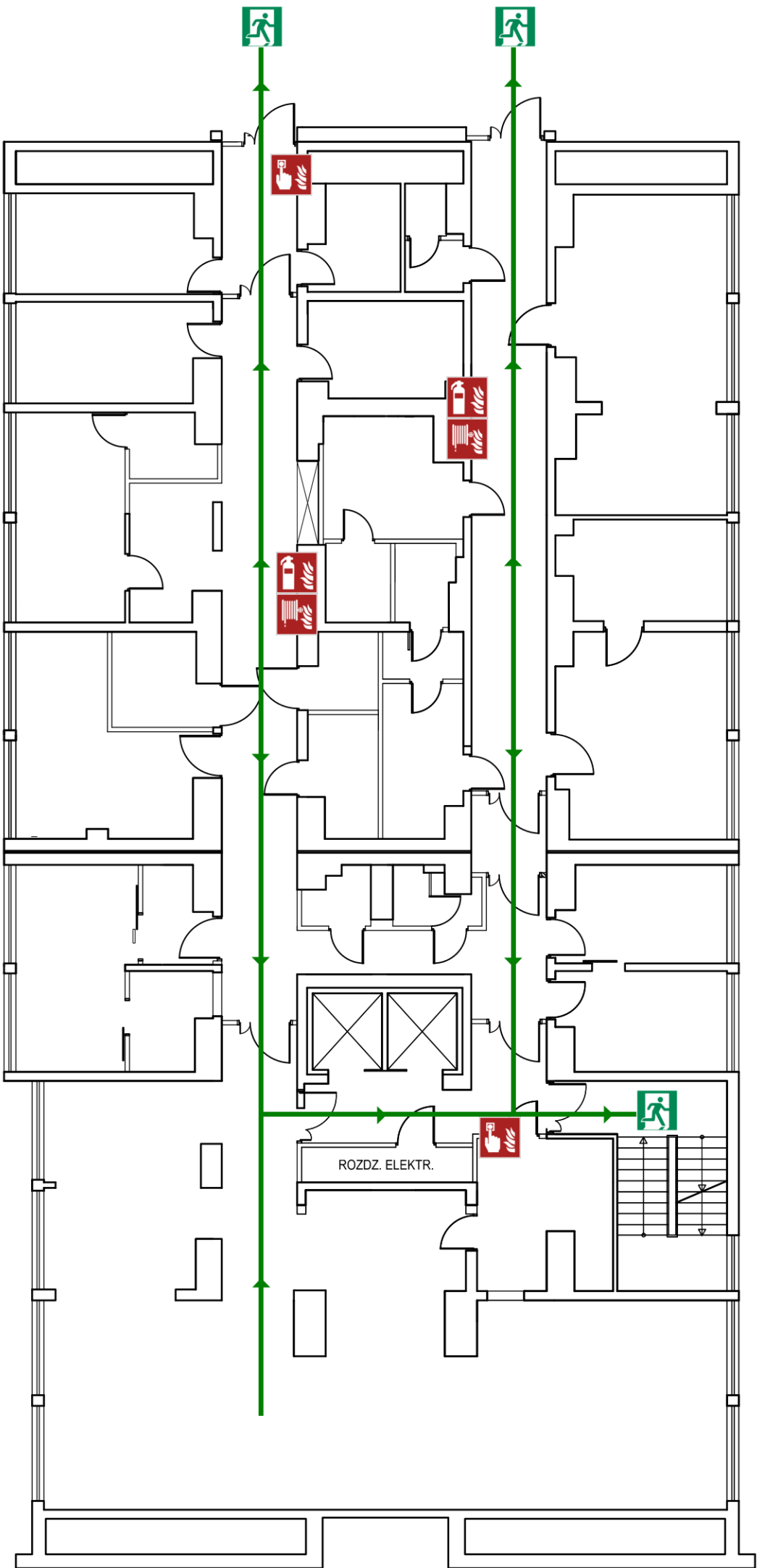
LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA

LEGENDA :

- GAŚNICA
- HYDRANT
- RĘCZNY OSTRZEGACZ
POŻAROWY
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- DROGA EWAKUACYJNA
- KLATKA SCHODOWA

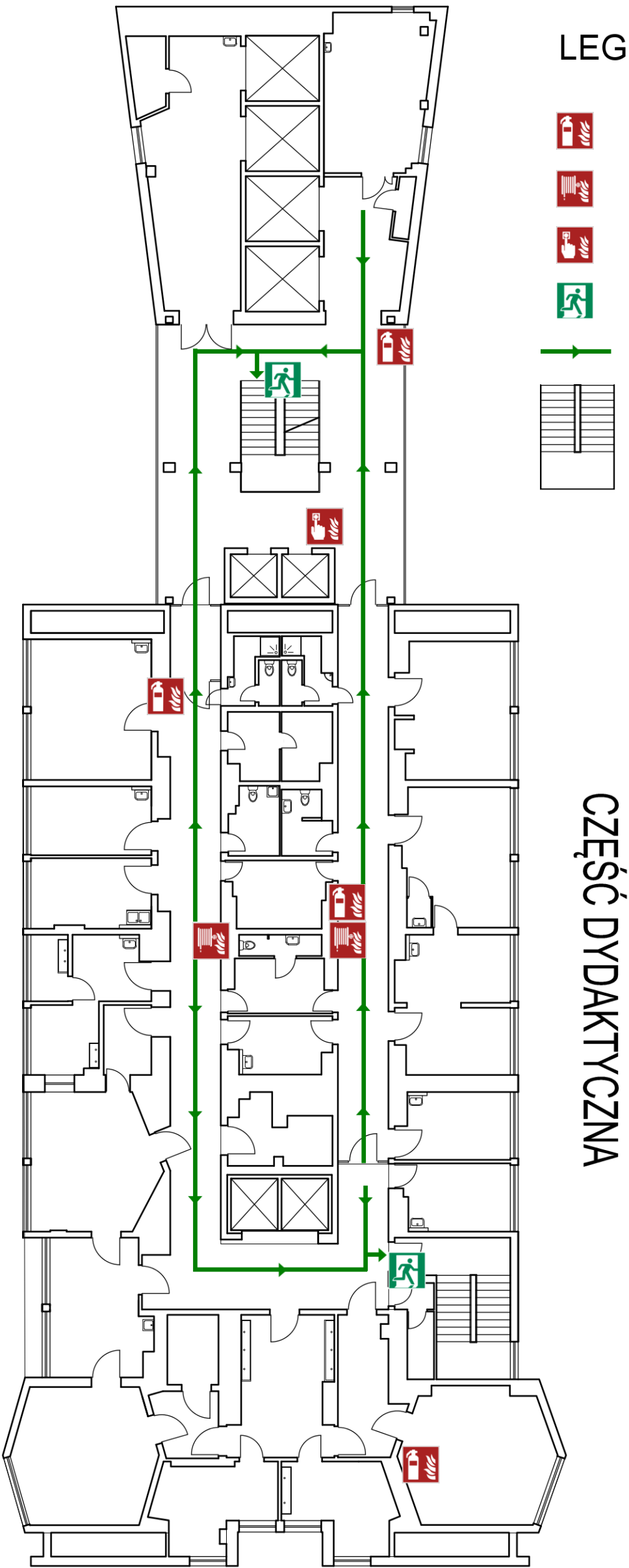

segment C

ODDZIAŁ ANESTEZJOLOGII
I INTENSYWNEJ TERAPII

segment C

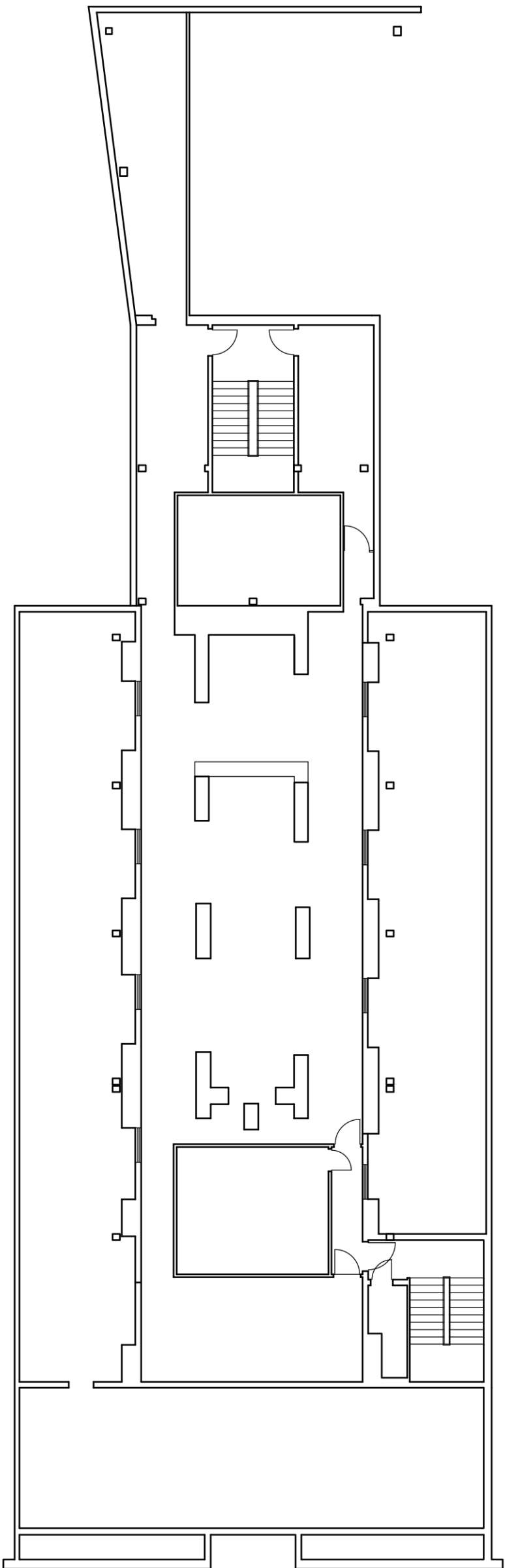
BLOK OPERACYJNY CHIRURGII
PRZEWODU POKARMOWEGO

- LEGENDA :
- GAŚNICA
 - HYDRANT
 - RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
 - WYJŚCIE EWAKUACYJNE
 - DROGA EWAKUACYJNA
 - KLATKA SCHODOWA

CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA

PODDASZE TECHNICZNE

segment C